

Kommunplan
med
Årsbudget 2019
och
Utblick 2020 - 2022

Innehåll

Beslutsförslag	5
Vision 2025	6
Vår värdegrund.....	8
Balanserad styrning	10
Omvärld.....	13
Samhällsekonomisk utveckling.....	13
Statliga beslut och åtgärder	16
Förutsättningar för Gävle kommun	17
Budgetmodell och kalkylförutsättningar.....	20
Kommunövergripande mål.....	21
Invånare och kunder.....	21
Medarbetare	23
Hållbar tillväxt	24
Ekonomi.....	27
Finansiell analys sammanställd redovisning	29
Årets resultat	29
Investeringar	29
Finansiering av nettoinvesteringar	30
Finansiell analys kommunen	33
Allmänt	33
Årets resultat	33
Verksamhetens nettokostnader.....	35
Pensionskostnadernas utveckling.....	36
Skatteintäkter mm	38
Finansiella intäkter och kostnader.....	38
Tillgångar, skulder och eget kapital	38
Investeringar och finansiering.....	40
Likviditet.....	42
Känslighetsanalys.....	42
Kommunens nämnder	43
Uppdrag till kommunstyrelsen och kommunens nämnder 2019.....	44
Nämndöversikt	52
Driframar	52
Resurstillskott	52
Kommunens bolag	62
Ägardirektiv och ekonomi för de kommunala bolagen	63
Ekonomiska sammanställningar, kommunen.....	72
Resultatbudget.....	73
Balansbudget.....	74
Kassaflödesbudget	75
Notförteckning till resultatbudget	76
Notförteckning till balansbudget.....	80

Driftbudget 2019	83
Verksamhetens nettokostnad.....	83
Investeringsbudget 2019 - 2022	84
Sammandrag av nämndernas investeringsplaner	84
Investeringar	84
Försäljning av anläggningstillgångar 2019 - 2022	86
Exploateringsbudget 2019 - 2022	86
Finansiering av verksamheterna.....	88
Utgifternas fördelning i budget 2019	89
Inkomsternas fördelning i budget 2019.....	89
Ekonomiska sammanställningar, stadshuskoncernen.....	90
Bolagsöversikt stadshuskoncernen	91
Resultat efter finansiella poster	91
Investeringar	91
Försäljning av anläggningstillgångar	92
Utdelningar/koncernbidrag, betalningar.....	92
Finansieringsbehov efter utdelningar/koncernbidrag	92
Bilaga 1	Investeringsbudget i detalj
Bilaga 2	Exploateringsbudget i detalj
Bilaga 3	Ombudgetering av investeringsanslag 2018
Bilaga 4	Ägardirektiv för de kommunala bolagen
Bilaga 5	Förändringar i ägardirektiven för Gävle Stadshus AB och Gavlefastigheter Gävle kommun AB

Beslutsförslag

1. att fastställa Gävle kommuns utdebitering år 2019 till 22:26 per skattekrona.
2. att fastställa föreliggande förslag till kommunövergripande mål, indikatorer och uppdrag, samt ägardirektiv (bilaga 4), för nämnder och bolagsstyrelser åren 2019 - 2022.
3. att fastställa kommunens resultat- och balansbudget för åren 2019 - 2022.
4. att fastställa föreslagna driftsramar till kommunens nämnder och styrelse, samt att dessa är skyldiga att inrymma verksamheten inom de tilldelade budgetramarna.
5. att bemyndiga kommunstyrelsen att förfoga över centrala anslag för oförutsedda behov, projektmedel mm.
6. att fastställa föreslagen investeringsplan och exploateringsbudget enligt bilaga 1 och 2 för kommunen, inklusive investeringar hos de kommunala bolagen som riktas mot den kommunala skattefinansierade verksamheten.
7. att fastställa föreslagna ombudgeteringar år 2018 av investerings- och exploateringsprojekt enligt bilaga 3 med totalt -10 375 tkr avseende anläggningstillgångar i allmän platsmark, med -19 467 tkr avseende nettoexploateringsutgift, med 0 tkr avseende investeringar hos kommunen, med +31 053 tkr avseende investeringar hos Gavlefastigheter riktade mot kommunens skattefinansierade verksamhet, samt med + 2 800 tkr avseende investeringar hos Gavlegårdarna riktade mot kommunens skattefinansierade verksamhet.
8. att bemyndiga kommunstyrelsen att medge igångsättningstillstånd för projekt med statsbidrag eller liknande, samt att ålägga kommunstyrelsen att till kommunfullmäktige rapportera om vidtagna åtgärder och samtidigt hemställa om medelsanvisning.
9. att investeringsobjekt överstigande 25 mnkr inte får igångsättas utan kommunstyrelsens medgivande.
10. att godkänna förslag till budget för åren 2019 - 2022 för stadshuskoncernens bolag och Gävle Vatten AB.
11. att fastställa föreslagna investeringsramar för affärsinvesteringar avseende bolag inom stadshuskoncernen och Gävle Vatten AB, samt att den operativa beslutsordningen ska gälla inför investeringarnas verkställande inom stadshuskoncernen.
12. att uppmana nämnder och bolag att avlämna månads-, delårsrapporter och årsredovisning enligt anvisningar från kommunledningskontoret.

Patrik Stenvard
Kommunstyrelsens ordförande

Vision 2025

Gävle kommun har tagit fram en framtidsvision för hur livet ska se ut i Gävle. Vision 2025 är en vision för hela Gävle – både för det geografiska området och också Gävle kommunkoncern. Den beskriver känslan och bilden av att bo i Gävle och ska fungera som en ledstjärna för alla verksamheter inom Gävle kommunkoncern.

- *Livet i Gävle är gemenskap och öppenhet, för varandra och världen.*
- *Trygghet och nyfikenhet ger mod att växa, tillsammans och individuellt.*
- *Mångfalden ger spännande upplevelser och frihet att välja hur vi vill leva.*
- *Vi vågar oss ut på världshaven men återvänder gärna till livet i hemmahamnen.*

Visionen innehåller fem strategiska utvecklingsområden:

Stärk ledarskapet och samverkan

Stärk det formella och informella ledarskapet genom att i samverkan skapa samsyn kring viktiga utvecklingsfrågor.

Bygg upp väl fungerande nätverk och mötesplatser för att möjliggöra samverkan.

Ta vara på engagemang och kompetens hos medborgarna genom att bjuda in till delaktighet kring utvecklingen.

Gävle måste agera utifrån sin naturliga roll som motor i omgivande region.

Forma attraktiva livsmiljöer

Forma attraktiva boendemiljöer för alla samhällsgrupper i stadsdelar som kan försörjas med hållbara transportlösningar och med ett utbud av service, mötesplatser och grön miljö i form av ren luft, mark och vatten.

Ge alla möjlighet att vara delaktiga i utvecklingen av sin närmiljö.

Utveckla utbudet och kvaliteten i kommunal- och landstingsservice med skola, omsorg, hälso- och sjukvård.

Stärk utvecklingen av en stadskärna präglad av mångfald i utbudet av mötesplatser, handel och upplevelser.

Utveckla utbudet av och tillgängligheten till kultur och fritidsupplevelser såväl i stadskärnan som i stadsdelarna.

Stimulera kompetens, innovationer och entreprenörskap

Skapa en allmän positiv attityd till utbildning och entreprenörskap.

Utveckla den högre utbildningen i Gävle och satsa på forskning och utveckling inom strategiska områden, vilket förutsätter en god grundutbildning i grund- och gymnasieskola.

Ta vara på alla former av kompetens och kunskap, exempelvis olika typer av yrkes- och hantverkskicklighet.

Stötta utvecklingen av kreativa miljöer och ta vara på de mångkulturella resurserna i en alltmer internationell värld.

Uppmuntra nyfikenhet och mod och att ta vara på innovationer inom både offentliga organisationer, privata företag och hos Gävleborna.

Utveckla kommunikationer och infrastruktur

Utnyttja och utveckla Gävles goda kommunikationsläge med bra vägar, järnvägar och hamn samt närheten till en internationell flygplats för att bli ännu mer attraktiv som etableringsort.

Utveckla hållbara regionala kommunikationer som möjliggör en utvidgning av arbetsmarknaden. Satsa på tidhållning, priser och framtida höghastighetslösningar för kollektiva persontransporter för att pendling ska bli hållbar och säker.

Utveckla elektronisk kommunikation över hela kommunens yta och med omvärlden för utveckling inom utbildning, arbete och livsmiljö.

Stöd en utveckling av Gävlebornas stolthet över sin kommun och profilera Gävle utåt

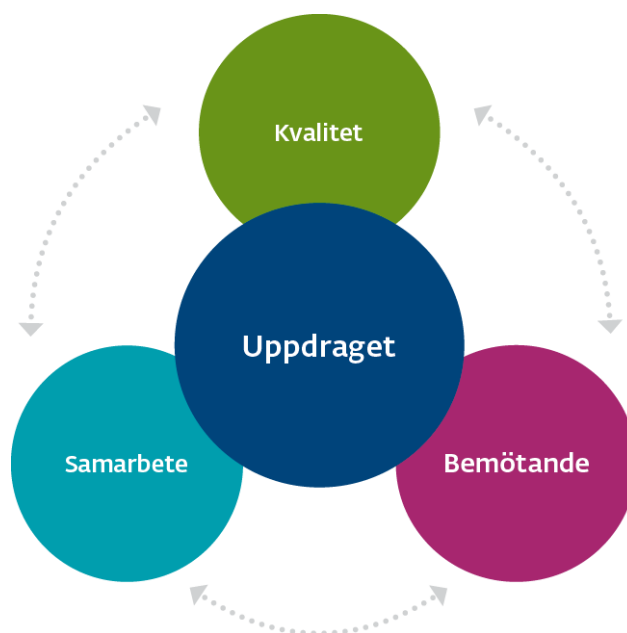
Satsa på ett mångkulturellt samhälle där kunskaper och erfarenheter värderas och uppskattas och som leder till tryggare och stoltare Gävlebor.

Stärk Gävlebornas självbild och stolthet genom att lyfta fram alla tillgångar och goda arbeten som görs.

Marknadsför och utveckla det "Välkommande Gävle" och gör Gävleborna delaktiga i att sprida detta budskap.

Tydliggör Gävles roller utåt som motor för närregionen Gästrikland och för hela Gävleborg samt som en del av Stockholm-Mälardalsregionen.

Vår värdegrund

För att göra rätt saker och agera klokt i vår vardag är det viktigt att vi utgår från gemensamt uttalade värderingar. Värderingar som uttrycker vår väg för att på bästa sätt tillgodose våra invånares och kunders gemensamma intressen.

Koncernen Gävle kommun har invånarnas och kundernas gemensamma intressen i fokus.

I koncernen arbetar vi med det som får vårt samhälle att fungera och för att göra Gävle till en ännu bättre kommun att leva och verka i. Alla medarbetare är viktiga för verksamhetens framgång och resultatet av det arbete vi utför är betydelsefullt för alla invånare och kunder!

Koncernen Gävle kommun sätter kvaliteten i fokus

Kvalitet för oss är att med invånaren och kunden i fokus ständigt arbeta med att förbättra verksamheten. Vi är professionella och bedriver en rättssäker myndighetsutövning i enlighet med gällande lagar och avtal. Bra kvalitet blir det när vi lever upp till, eller överträffar, invånarnas och kundernas förväntningar i vår service- och tjänsteproduktion.

Genom en öppen dialog med invånare och kunder har vi möjlighet att resonera om vilka tjänster och vilken service vi kan och ska leverera. På arbetsplatsen för vi tillsammans en kontinuerlig dialog omkring hur vi ska utveckla och bedriva vår verksamhet, vad våra resurser räcker till och hur de ska fördelas för att möta förväntningarna från våra invånare och kunder.

Vi sätter mål som är tydliga för alla och följer systematiskt upp och utvärderar dessa. Vi medverkar aktivt i utveckling och effektivisering genom att bidra med förslag till förbättringar och utveckla vår kompetens. Vi vågar prova nya arbetssätt och lär av erfarenheterna. Genom att lyfta upp och tillvarata goda exempel i organisationen, inspirerar och motiverar vi varandra till fortsatt utveckling.

Koncernen Gävle kommun sätter bemötandet i fokus

Varje medarbetares insats är av avgörande betydelse för invånarnas och kundernas upplevelse av vår service och våra tjänster. Resultatet av denna insats beror till stor del på hur vi bemöter invånare, kunder och varandra.

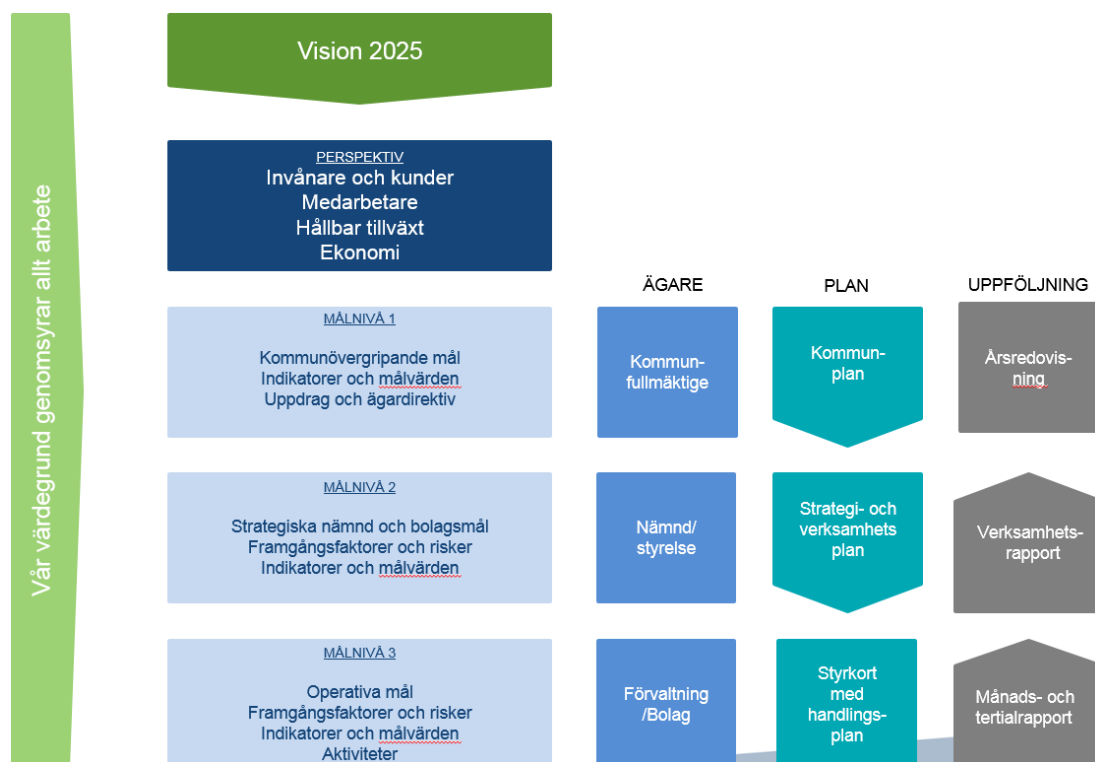
Vi sätter alltid invånarens och kundens bästa i fokus. Vi är öppna och lyhörda för invånarnas, kundernas och varandras åsikter och visar respekt. Vi visar öppet hur vi bedriver vår verksamhet, vilket skapar förtroende hos våra invånare och kunder. På arbetsplatsen har vi ett stödjande och stimulerande klimat där vi hjälper varandra att få ut det mesta och bästa av oss själva.

Koncernen Gävle kommun sätter samarbete i fokus

För att kunna ge den bästa servicen till våra invånare och kunder är det viktigt att vi samarbetar, ett samarbete som bygger på en öppenhet och allas inflytande och delaktighet.

Vi samarbetar med invånare och kunder för att möjliggöra och förstärka deras delaktighet och inflytande över sin vardag. Vi samarbetar med näringsliv och andra offentliga verksamheter för att trygga tillväxt och långsiktig hållbarhet. Vi samarbetar över förvaltnings-, bolags- och yrkesgränser för att ta vara på den kompetens som finns i hela koncernen och tillsammans bli så effektiva som möjligt i vår service- och tjänsteutövning. Vi samarbetar på den egna arbetsplatsen och gör oss delaktiga genom att dela med oss av vår kompetens och vårt engagemang och vara öppna för andras. Vi tar ett gemensamt ansvar för verksamheten och dess resultat.

Balanserad styrning

Balanserad styrning

Gävle kommun och dess bolag tillämpar balanserad styrning som modell för ledning och styrning av verksamheten. Den balanserade styrningen är en strukturerad metod som omfattar flera styrspektiv för att styra mot och följa upp strategiskt viktiga mål för att nå den gemensamma visionen.

Syftet med en balanserad styrning är att bredda kommunens styrsystem och tydliggöra sambanden som har betydelse för kommunens utveckling. Modellen skapar förutsättningar för en tydlig struktur som underlättar dialog, delaktighet och en helhetssyn kring den egna organisationens styrning.

Utifrån de kommunövergripande målen och övriga riktlinjer beslutar nämnderna och bolagen under hösten om målen, vilka inarbetas i de egna verksamhetsplanerna.

Kommunfullmäktige fastställer de kommunövergripande målen och uppdragen enligt modellen för balanserad styrning. Den balanserade styrningen i Gävle kommunkoncern omfattar fyra styrspektiv. De perspektiv som valts är invånare och kunder, medarbetare, hållbar tillväxt samt ekonomi. Inom de fyra perspektiven finns totalt 14 mål formulerade. 11 av målen är obligatoriska att bryta ner i nämndernas och bolagens verksamhetsplaner. Tre av målen (inom ekonomiperspektivet) mäts och analyseras endast på koncernnivå. Vilka som är obligatoriska framgår av anvisningarna som skickas ut inför verksamhetsplaneringen.

För att tydliggöra ambitionsnivå och inriktningen på målen och för att skapa förutsättningar för att mäta att vi är på rätt väg kompletteras målen med indikatorer. Dessa indikatorer ska målsättas över planeringsperioden och följs upp i samband med hel- och delårsrapporteringen. Målvärdena på indikatorerna ska spegla vad som är realistiskt att uppnå för den närmaste tiden och byggas upp genom en omvärldsanalys och en bedömning om vad som är möjligt att prestera.

Samtliga perspektiv genomsyras av den hållbara utvecklingen som består av tre delar: Ekologisk, ekonomisk och social hållbarhet. Grundsyn hållbarhet beskriver att den sociala dimensionen är målet om det goda livet för alla och att den ekonomiska dimensionen är ett medel för att uppnå det goda livet. Den ekologiska dimensionen är ramen både för målet och medlen.

De strategiska programmen som kommunfullmäktige fastställt inarbetas i den balanserade styrningen. Det kopplas ihop med de övergripande målen och mäts med indikatorer. Det operativa arbetet

genomförs genom att koppla aktiviteter utifrån programmens inriktning och målsättning.

Ett samlande och prioriterat område i kommunen är utbildning och kompetens. Det berör alla våra fyra perspektiv och ska ses i ett större sammanhang där barn och ungdomar ges goda förutsättningar att utvecklas och klara sin skolgång. Att skapa dessa förutsättningar är en uppgift, inte bara för våra skolanordnare, utan berör alla våra kommunala verksamheter. Det är vår totala livsmiljö som skapar förutsättningar för individernas utveckling. Vår livsmiljö är där vi vistas och tillbringar våra liv, i boendemiljön, i stadsmiljön, i utbildnings- och arbetsmiljön, i en stimulerande fritidsmiljö etc.

Skolan ska också fungera som en mötesplats för kommunens verksamheter, invånare och näringsliv. Det innebär att hela samhället integreras med skolans elever på ett naturligt sätt redan från grunden. Det innebär också ett effektivt resursutnyttjande då skolans lokaler kan användas på ett mer effektivt sätt.

Perspektiv

Invånare och kunder

Målen inom detta perspektiv sätter invånaren och kunden i fokus. Kommunens nämnder och bolag ska leverera den bästa möjliga servicen och kvaliteten inom de tjänster, produkter och uppdrag som ligger inom kommunkoncernens verksamhetsområde. Delaktighet och engagemang från den enskilde invånaren/kunden är viktigt i detta perspektiv.

Som svar på att det är efterfrågade tjänster och produkter med upplevd hög kvalitet görs mätningar genom olika typer av medborgar- och kundundersökningar men även uppföljning på om vi uppnår de volymmål vi har satt på våra tjänster och produkter. Att kompetensnivån är hög bland kommunen invånare är av högsta vikt och mäts genom att följa upp utbildningsresultatet för elever på olika nivåer.

Medarbetare

Målen inom medarbetarperspektivet utgår från arbetsgivarens och arbetstagarens synvinkel. Kommunen ska vara en attraktiv arbetsgivare med engagerade och kompetenta medarbetare som tar ansvar i varje situation och med ett ledarskap som ger utrymme till individens och verksamhetens utveckling.

För att få svar på om utvecklingen går åt rätt håll och att målen uppfylls genomförs bland annat en medarbetarundersökning varje år. Utifrån svaren ska handlingsplaner med aktiviteter genomföras för att ständigt höja lägsta nivån.

Hållbar tillväxt

Målen inom perspektivet hållbar tillväxt utgår från att det arbete vi gör inom kommunkoncernen ska hålla hög kvalitet och vara rätt anpassade utifrån uppställda krav och förväntningar. Processerna ska utvecklas och effektiviseras över tiden för att ge de bästa förutsättningarna för en långsiktigt hållbart tillväxt.

Områden som är viktiga för hållbarheten är vår miljö, ett bra boende med möjlighet till ett bra kultur- och fritidsliv, en infrastruktur som anpassas till boende och arbete men också för att näringslivet ska kunna utvecklas på ett sätt som gynnar nya arbetstillfällen. Inom området utbildning ska kvaliteten inom skolans processer ständigt förbättras för att ge de bästa förutsättningarna för ett livslångt lärande. Vård och omsorg anpassas efter behoven och utvecklas med hög kvalitet. Kommunkoncernens verksamheter ska utvecklas med att ständigt ta hänsyn till omvärldsfaktorerna och inte bara följa utvecklingen utan också leda den.

Ekonomi

Målen inom ekonomiperspektivet ska säkerställa en långsiktig hushållning av skattemedel och andra intäkter, att en god ekonomisk balans råder inom kommunkoncernen och att verksamheten bedrivs ändamålsenligt och kostnadseffektivt. En god styrning och kontroll är en förutsättning för att ge en rättvisande bild av verksamheten.

Uppföljningen inom perspektivet ska spegla kostnadseffektiviteten, resultatet över tiden, den långsiktiga balansen i kommunkoncernen, skuldsättningsgrad och investeringsnivåer.

Förvaltningsplan

Omvärld

Samhällsekonomisk utveckling

Globalt

Den ekonomiska utvecklingen har globalt stärkts, där BNP i världen växte med 3,7 procent 2017. Detta är den starkaste tillväxten sedan 2011. Genomsnittet sedan 1980 ligger på 3,5 procent per år. Det är framför allt i OECD-länderna som har haft en positiv utveckling, men även i tillväxtländerna har utvecklingen varit robust. Recessionerna i Brasilien och Ryssland är över med en mer fast återhämtning.

Bidragande faktorer till tillväxten är ökad industriproduktion, ökade investeringar samt handel. Utvecklingen har varit positiv för sysselsättningen och arbetslösheten har sjunkit i de flesta länder till nivåer som gällde före finanskrisen 2008. Ett undantag är dock USA som fortfarande har en högre arbetslöshet än innan finanskrisen. Arbetslösheten i USA är dock jämförelsevis låg.

Den amerikanska ekonomin har också fortsatt att utvecklas starkt, även fast BNP föll tillbaka något under det sista kvartalet 2017. Både hushåll och företag är optimistiska, vilket tyder på en fortsatt robust tillväxt 2018.

I euroområdet har konjunkturen fortsatt att stärkas och omfattar nu fler länder. Tillväxten är dock här fortfarande lägre än före finanskrisen och är i ett historiskt perspektiv inte särskilt hög. Arbetslösheten har fortsatt att falla och ligger i början av 2018 på 8,6 procent. Trots denna utveckling har lönerna ökat svagt och det finns inga tydliga tecken på att dessa nu ska ta fart.

Kina hade före finanskrisen under ett stort antal år en tillväxt på över 10 procent per år som i hög grad drevs av investeringar i den tunga industrin och migration från landsbygden. Sedan dess har tillväxten successivt fallit som ett resultat av egen överkapacitet och en svag omvärldsefterfrågan. Regeringen har stimulerat ekonomin med en expansiv ekonomisk politik som nu blir något mindre expansiv. Farhågor har funnits kring Kinas skuldsättning och åtgärder kommer att vidtas för att dämpa kreditgivningen i ekonomin. En korrigerande av Kinas överkapacitet kan få stora återverkningar på den globala ekonomin.

En starkt bidragande faktor till den positiva utvecklingen för världsekonomin har varit en expansiv finanspolitik i ledande länder som USA och Tyskland. Utvecklingen ser fortsatt positiv ut för åren 2018 och 2019, där OECD nu har reviderat upp tillväxtprognosen för världen till 3,8 procent för båda åren.

Sveriges Kommuner och Landsting pekar dock i sin majrapport på ett antal risker som kan komma att ändra bilden. En av de största riskerna är att ett handelskrig utvecklas mellan USA och ett antal utpekade länder. Storbritanniens utträde 2019 ur EU kommer att få konsekvenser inom unionen, vars sköra tillväxt kan komma att påverkas negativt. Det geopolitiska läget är instabilt, med flera oroshärder, där situationen i Syrien varit mest påtaglig. Krisen på Koreahalvön har dämpats men kan återblossa upp.

Inflationen har stigit under de senaste två åren från en låg nivå. OECD med flera uttrycker dock en oro i den globalt låga inflationen och de låga räntenivåerna och påpekar vikten i en återgång till mer normalt tillstånd. Det är dock viktigt att en återgång sker i en långsam takt, då snabba och oväntade räntehöjningar kan få negativa effekter på finansmarknaden och på tillgångspriser och skuldsättningen. Den amerikanska centralbanken har höjt sin styrränta från 0,25 procent till 1,75 procent och antas fortsätta att höja de närmaste åren. Euroområdet ligger efter i konjunkturcykeln och förväntas börja höja styrräntan under 2019. Högre räntor, utbudsbegränsningar och avtagande investeringsbehov medför att den globala tillväxten förväntas falla tillbaka 2020 – 2022 till ca 3,3 procent per år, vilket är lägre än det historiska genomsnittet.

Sverige

Under 2015 och 2016 var tillväxten i svensk ekonomi hög. Dels genom en snabb ökning av den offentliga sektorns konsumtion, som en följd av ett stort antal asylsökande, dels tog bostadsbyggandet fart. Resursutnyttjandet i ekonomin steg snabbt och sysselsättningen ökade. Under konjunkturåterhämtningen har det framför allt varit den inhemska efterfrågan som drivit tillväxten, då utvecklingen i omvärlden varit svag.

BNP-tillväxten uppgick 2017 till 2,7 procent kalenderjusterat jämfört med 3,0 procent året innan, vilket fortfarande är betydligt högre än det historiska genomsnittet under 2000-talet.

Under 2017 blev exporten en viktig drivkraft för näringslivets produktion i takt med att utvecklingen i omvärlden stärkts och Sveriges konkurrenskraft fått draghjälp av en svag krona. Detta höll uppe BNP-tillväxten då den inhemska efterfrågetillväxten sjönk. Bostadsinvesteringarna växte snabbt 2017, vilket förstärkte högkonjunkturen. Tillväxten i bostadsbyggandet växlade dock ned rejält under slutet av året. Hushållens konsumtion växte snabbare än genomsnittet sedan 2001, men var lågt i förhållande till befolkningstillväxten.

För åren 2018 bedömer Konjunkturinstitutet att tillväxten kommer att uppgå till 2,8 procent för att sjunka till 2,1 procent år 2019. I år och nästa år drivs tillväxten av den breda återhämtningen i omvärlden, framför allt i euroområdet som påverkar exporten positivt. Industrins investeringsbehov ökar för att höja produktionskapaciteten. Samtidigt kommer bostadsinvesteringar i en betydligt mindre omfattning bidra till BNP-tillväxten. Även Sveriges Kommuner och landsting (SKL) gör bedömningen att konjunkturen är på väg att kulminera inom det närmaste året och att vi går mot en svagare utveckling under kommande år. För åren efter 2019 är dock osäkerheten i prognoserna mycket stor.

Antalet arbetade timmar ökade fortsatt starkt under 2017 och då särskilt under det fjärde kvartalet. Svårigheter finns dock att rekrytera lämplig arbetskraft, vilket kommer att hämma den fortsatta utvecklingen. Det är framför allt arbetsgivare inom offentlig verksamhet som har upplevt rekryteringsproblem på grund av arbetskraftbrist. Inledningen av år 2018 har dock varit stark. Uppgången förväntas därefter bromsa in under loppet av 2018 och 2019. Företagens anställningsplaner är fortsatt positiva men har nu sjunkit till de lägsta på två år.

Trots en ihållande och stark sysselsättningsökning sjönk inte arbetslösheten till lägre än 6,5 procent sista kvartalet 2017. Orsaken var att också befolkningen och arbetskraftsdeltagandet växt snabbt, med i genomsnitt nästan 1 procent per år sedan 2000. Under 2018 förväntas en långsammare ökning av arbetskraften, vilket innebär att arbetslösheten kan sjunka till 6,1 procent i slutet av året för att under kommande år åter öka till ca 6,5 procent enligt bedömning från SKL.

Skillnaden i arbetslösheten mellan utrikes och inrikes födda är fortfarande stor trots starkare sysselsättningstillväxt bland utrikes födda det senaste året. Arbetslösheten bland inrikes födda är nu på en historiskt mycket låg nivå, 4,2 procent, medan de utrikes födda är 15,2 procent. Ett relativt högt inflöde av utrikes födda till arbetskraften har bidragit till att arbetslösheten inom denna grupp inte har minskat snabbare, trots den starka sysselsättningsökningen. Om denna grupp snabbare kan integreras till arbetsmarknaden ger detta en möjlighet att mildra det faktum att försörjningskvoten i landet kommer att försämrans under kommande år, där allt färre ska försörja allt fler. År 2016 försörjde 100 personer i åldern 20-65 år ytterligare 75 personer. År 2026 uppgår siffran till 89 personer.

Resursutnyttjandet på arbetsmarknaden har stigit trendmässigt sedan 2013. Trots detta har löneökningstakten varit måttlig. Förra årets avtalsrörelse resulterade i treåriga avtal som var i linje med de senaste årens centrat avtalade löneökningar. Kalenderkorrigerat beräknas timlönekostnaderna enligt konjunkturlönestatistiken ha ökat med 2,5 procent 2017 för hela arbetsmarknaden. Under kommande år förväntas timlönekostnaden enligt SKL, årligen öka för att hamna kring 3,1 procent 2019 och 3,5 procent år 2021. I dessa nivåer ingår även bedömning av effekter av löneglidning.

Inflationen beräknad med KPIF (det vill säga KPI med fast ränta) har sedan 2014 varit långsamt stigande och steg under 2017 i genomsnitt med 2,0 procent och förväntas sjunka till 1,8 procent för år 2018 respektive 2019 trots att en svag krona innebär något snabbare prisökningar på varor. Detta innebär att inflationen under de närmaste två åren bedöms komma att ligga under Riksbankens inflationsmål på två procent. Från år 2020 beräknas KPIF komma att stiga med 2 procent per år.

Konjunkturinstitutet gör bedömningen att Riksbanken kommer att börja höja styrräntan från nuvarande nivå -0,50 procent i början av 2019 för att motverka att inflationen blir högre än 2 procent bortom år 2020. Reporäntashöjningarna förväntas gradvis fortsätta och den reala repro räntan stiger till ungefär 0 procent år 2022, vilket innebär en nominell ränta på 2,25 procent. Denna utveckling gör att vi kan förvänta oss att kronan stärks framöver.

Det finansiella sparandet i offentlig verksamhet uppgick till drygt 1 procent av BNP 2017 och fortsätter enligt Konjunkturinstitutets och SKL:s prognoser att visa överskott även 2018 och 2019, dock på en nivå kring 0,6 - 0,7 procent, bland annat till följd av den expansiva budgeten för 2018. Regeringen har i sin bedömning ett betydligt högre finansiellt sparande för dessa år.

Kommunsektorn

Kommunernas preliminära resultat för 2017 uppgick till 24 miljarder kronor, vilket ligger klart över tumregeln för god ekonomisk hushållning i sektorn. Det är andra året i rad med rekordresultat. Detta förklaras av en bra utveckling av skatteunderlaget, extra statligt stöd, och större realisationsvinster än normalt i samband med markförsäljning, främst till följd av ett ökat bostadsbyggande. Även om resultatet är mycket bra överlag är variationen mellan kommunerna stor.

Verksamhetens kostnader ökade 2017 med 3,9 procent i löpande priser. En stor del av ökningen beror på ökningen av nyanlända, vilket har medfört att staten tillfört både riktade och generella statsbidrag. För Gävle kommun ökade verksamhetens kostnader med 4,1 procent 2017.

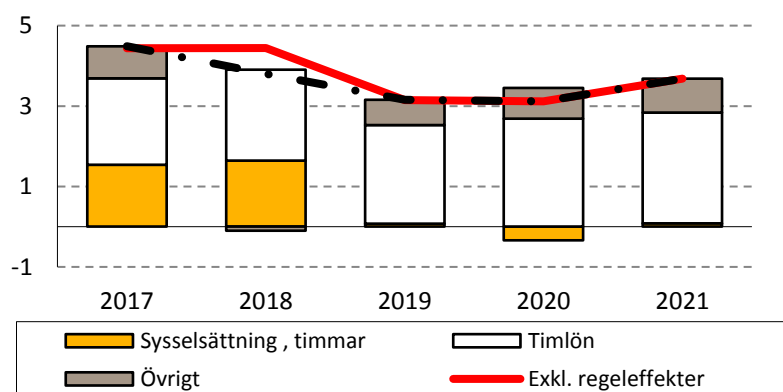
Sveriges kommuner och Landsting pekar i sin senaste ekonomirapport på en rad besvärande faktorer som medfört ökade kostnader för kommunsektorn. Effekterna av den stora flyktingmottagningen påverkar fortfarande kommunerna på olika sätt. Otydlighet i lagstiftning och regelverk medför att kommunerna inte får kostnadstäckning för sitt arbete, samt att kostnader för ekonomiskt bistånd ökar. Detta kan avse när Migrationsverket efter en åldersbedömning har beslutat att en ungdom ska anses vara myndig och ersättningen till kommunen omedelbart upphör men där informationen till den enskilde och till kommunen kan ta veckor eller månader, det kan även avse det glapp som uppstår i tiden mellan att uppehållstillstånd beviljas och etableringsersättning börjar att utbetalas, eller för personer med tillfälligt uppehållstillstånd som inte omfattas av etableringsinsatser. Regeringens proposition om att ungdomar som redan fått avlägsnandebeslut ska kunna beviljas uppehållstillstånd på grund av studier skapar ytterligare oklarheter där kommunernas socialtjänst kan tvingas hantera allt som inte är genomtänkt.

Antalet personer med statlig assistansersättning fortsatte att minska under 2017. Sammantaget har antalet minskat med 1 300 personer under de senaste två åren. De allra flesta har fått insatser inom kommunernas verksamhet. Preliminärt uppgår kostnadsökningen för kommunernas LSS-insatser 2017 till 5,7 procent. Antalet personer med assistans enligt LSS ökade mellan oktober 2016 till oktober 2017 med över 7 procent.

Pensionskostnaderna i kommunerna har varit ett bekymmer under många år. En del av problematiken är att utbetalningar från den gamla pensionsskulden belastar resultatet enligt den lagstadgade blandmodellen, vilket medför att kommunernas resultat belastas av både tidigare anställdas pensionsutbetalningar och dagens anställdas pensionsintjänande. Utbetalningarna från det gamla systemet är nu på topp och kommer inte att öka ytterligare. Allt högre avsättningar för förmånsbestämda pensioner kommer ändå att innebära ökade pensionskostnader under kommande år och då framför allt 2018 och 2020.

Ett problem som kommuner och landsting står inför är att klara sitt rekryteringsbehov. I SKL:s rekryteringsrapport beräknas välfärdssektorn behöva knappt 200 000 fler anställda 2026 jämfört med 2016. Dessutom behöver man ersätta drygt 300 000 personer som går i pension. Om verksamheten dessutom fortsätter att växa i samma takt som hittills med 0,5 – 1 procent per år utöver det demografiska behovet ökar personalbehovet med ytterligare 70 000 personer. Brist på arbetskraft är dock inte något som uppstår om tio år. Svårigheter att rekrytera personal är uppenbara redan nu.

Skatteunderlaget har vuxit starkt under åren 2015 - 2017, men viker nu betydligt åren 2019 - 2020 för att vända upp något 2021.

Källa: Skatteverket och SKL

Skatteunderlaget och bidrag från vissa komponenter

Det demografiska trycket fortsätter på en hög nivå, även om SCB:s befolkningsprognos från april 2018 visar något lägre ökningstakt. En dämpad skatteunderlagsutveckling kommer ställa krav på att kommunernas kostnadsökningar bromsas. Det faktum att vi blivit allt fler och att en större andel av befolkningen befinner sig i för kommunen kostsamma åldrar innebär ett ökat kostnadstryck på kommunerna. Under åren 2009 – 2012 ökade det demografiska trycket kommunernas kostnader med ca 0,5 procent för att åren därefter öka markant. För perioden 2018 – 2021 beräknas det demografiska trycket motsvara ca 1,2 – 1,4 procent per år. Ca 90 procent (av 205 kommuner) av kommunernas ekonomichefer anger i enkät också att läget ser sämre ut inför 2019 än 2018.

Då befolkningen ökar i de yngre åldersgrupperna, ställs även krav på fler förskolor, skolor och bostäder. Antalet äldre ökar också, vilket leder till stora investeringsbehov inom äldreomsorgen. Det finns dessutom stora investeringsbehov inom va och annan infrastruktur. Kommunkoncernernas sammantagna investeringsvolym ökade från 78 miljarder år 2008 till 116 miljarder år 2016 i löpande priser (49 procent). Prognos för utfallet 2017 pekar mot en ökning med ytterligare 15 procent och investeringarna kommer troligen att fortsätta att öka under kommande år. En ökad investeringsvolym innebär ökade driftkostnader som kommer att ta allt större utrymme i kommunernas budget. Av enkät till kommunernas ekonomichefer framgår att det hos kommunerna nu finns planer att bygga ett stort antal förskolor och skolor de närmaste åren. Dels beror detta på ökningen av antalet barn i aktuella åldrar, men även på att gamla skolor behöver ersättas eller renoveras. En situation som även gäller för Gävle.

Den höga investeringsnivån i kommunerna under senare år har inneburit att kommunkoncernernas låneskuld har fortsatt att öka. Detta trots de goda resultaten både 2016 och 2017. Låneskulden beräknas preliminärt ha ökat med 5 procent 2017 och kommer att öka med ytterligare 10 procent 2018 och 12 procent 2019. Detta innebär att självfinansieringen av kommunens investeringar kommer att sjunka från 2018 och hamna mellan 50 - 60 procent under de närmaste åren.

Enligt Kommuninvest uppgick den genomsnittliga kapitalbindningen för lån vid årsskiftet 2017/2018 till 2,5 år, där 30 procent förfaller inom tolv månader. Låneskuldens korta kapitalbindningstid innebär att kommunerna är känsliga för ränteförändringar och där en finanskris kan innebära att många kommuner får likviditetsproblem.

Den sammantagna bilden för kommunernas resultatutveckling som SKL ger i sin ekonomirapport utifrån prognosantaganden pekar mot att kommunerna under kommande år kommer att få väsentligt försämrade resultat som riskerar att ge ett sammanlagt betydande underskott om inte staten tillför ytterligare resurser.

SKL anger i sin ekonomirapport att det med tanke på de kommande kärva åren dessutom kommer att krävas avsevärda effektiviseringar. För att klara en resultatnivå på 1 procent av skatter och generella statsbidrag, krävs budgetförstärkande åtgärder med 30 miljarder 2021, vilket motsvarar ca 1 procent av bruttokostnaderna årligen. Brist på utbildad personal kommer att sätta ytterligare krav på kommunerna att hitta nya lösningar för att klara välfärdsuppdraget.

Statliga beslut och åtgärder

Regeringen presenterade den 20 september 2017 sin budgetproposition för år 2018 till riksdagen.

Kort sammanfattning av de viktigaste förslagen för kommunernas verksamhet:

- För ökade resurser till välfärden tillfördes de generella statsbidragen 3,5 miljarder 2019 och 7 miljarder från år 2020.
- 425 miljoner infördes som bidrag till arbete mot långtidsarbetslöshet, via s.k. extratjänster.
- En miljard riktades till skolområdet för stärkt likvärdighet och kunskapsutveckling år 2018, år 2019 riktas 3,5 miljarder och år 202 6 miljarder.
- 500 miljoner riktades som jämlikhetspeng till skolan 2018.
- 500 miljoner riktades till socioekonomiskt eftersatta kommuner.
- Ytterligare 250 miljoner till förstärkt bemanning inom den sociala barn- och ungdomsvården.
- Stimulansmedel om 350 miljoner infördes för att öka motivationen att delta i daglig verksamhet.
- 300 miljoner satsades för gratis simskola och ytterligare 50 miljoner till totalt 250 miljoner för aktiviteter för barn under skollov.

- Anslaget för krisberedskap höjdes med 100 miljoner.
- Klimatklivet ökades med 800 miljoner år 2018, 1,3 miljarder år 2019 och 2,3 miljarder år 2020 – 2023.

Den 16 april 2018 presenterade 2018 års vår ändringsbudget och 2018 års ekonomiska vårproposition. Den ekonomiska vårpropositionen syftar till att ange politikens inriktning för perioden 2018 - 2021. Nedan sammanfattas några satsningar:

- 350 miljoner för digitalisering inom funktionsomsorgen och äldreomsorgen.
- Sommarjobb för unga, totalt 100 miljoner 2018
- Ytterligare 200 miljoner för att ensamkommande barn ska kunna bo kvar i den kommun de vistas i.
- Fler böcker i förskolan, 50 miljoner.
- 95 miljoner för ökad byggbonus 2018.

Förutsättningar för Gävle kommun

Befolkningsutveckling/åldersstruktur

Folkmängden i Gävle kommun uppgick till 100 603 invånare den 31 december 2017, vilket innebär en folkökning med 815 (911) personer jämfört med årsskiftet 2016/2017.

Folkökningen förklaras främst av positiva flyttnetton mot utlandet och det egna länet. Vidare har ett stort positivt födelseöverskott bidragit till folkökningen i kommunen.

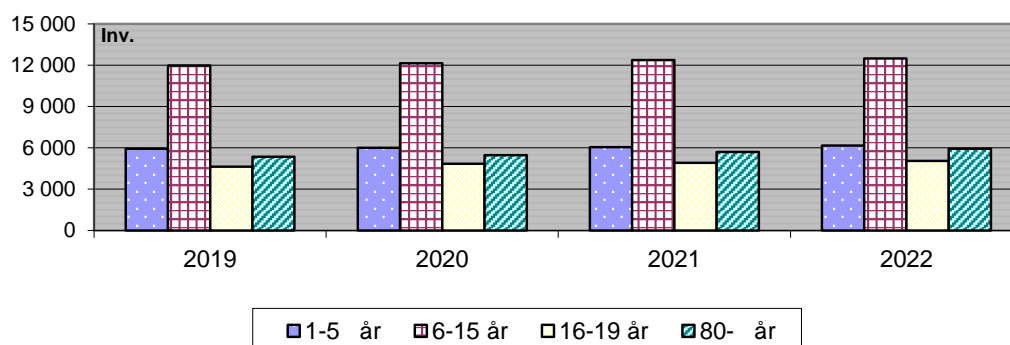
Totalt föddes 1 143 barn under år 2017, vilket är 36 fler än föregående år (1 107). Antalet dödsfall under året var 952, något fler än året innan (938). Födelsenettet uppgick därmed till +191 år 2017.

Under året flyttade 4 703 (4 784) personer till Gävle och 4 103 (4 054) personer flyttade från Gävle, vilket innebär ett flyttningsnetto med +600. Flyttningsnettot blev därmed 130 lägre än år 2016.

Kommunstyrelsen har fastställt att planeringsfolkmängden för Gävle kommun skall vara 120 000 personer år 2030. Planeringsfolkmängden är den folkmängd som kommun ska ha beredskap för i all planering som är beroende av befolkningsutvecklingen. För år 2019 har invånarantalet i budgeten beräknats till 102 550 som ökar till 105 925 vid utgången av år 2022.

Utvecklingen i åldersgrupperna 1–19 år respektive 80 år och äldre är betydelsefull för kommunen. Samtliga åldersgruppen ökar under hela tidsperioden 2019–2022.

Befolkningsprognos

Näringsliv

Näringslivsstrukturen i Gävle kommun bygger på en lång, framgångsrik industritradition. Skogsindustri och stålindustri utgör utöver logistik och handel den viktiga basen i kommunens näringslivsstruktur. Som residentsstad har den offentliga sektorn också varit omfattande under åren.

Växtkraften finns i de små- och medelstora företagen och dessa är därför påtagligt viktiga för näringslivsutvecklingen i Gävle kommun. Gävle kommun måste vara lyhörd för de förutsättningar som krävs för god tillväxt i de befintliga företagen, liksom skapa förutsättningar för att vara ett starkt alternativ för nya företags val av etableringsort. Gävle leder utvecklingen inom geografiska informationssystem, förnyelsebar energi och logistik. Idag har Gävle den högsta koncentrationen av kompetens i Europa inom geografisk informationsteknik och är en föregångare inom ledarskap för innovationer inom området. Klusterinitiativet Future Position X (FPX) har via Vinnovas program Vinnväxt fått långsiktig finansiering för sin satsning på att utveckla Geo Life Region. Målen är att generera hundratals nya innovationer, 70 nya internationellt konkurrenskraftiga företag och över 1000 nya arbetstillfällen i regionen och många fler runt om i Sverige. Gävle har god tillgänglighet genom Gävle Hamn, samt snabba och enkla kommunikationer och närhet till Stockholm, Mälardalen, Västmanland, Dalarna och Hälsingland

Ett strategiskt näringslivsarbete

Under våren 2018 beslutades det näringslivsprogram som Gävle kommun har arbetat fram tillsammans med näringslivet och andra aktörer och som har till syfte att tydliggöra vilka aktiviteter som ska genomföras för att nå de näringslivspolitiska målen. Under de senaste åren har ett flertal aktiviteter gjorts för att stärka Gävles attraktionskraft för företag som t.ex. utveckla Gävle kommuns service genom företagsservice och andra aktiviteter som förenklar, uppmärksammar Gävles företagare på olika typer av träffar samt ambassadörsträffar och informationskvällar för att öka kunskapen om till exempel offentliga upphandlingar.

Arbetsmarknadsläget

Den totala arbetslösheten i Gävle kommun uppgick i maj månad 2018 till 4 646 personer, en minskning med 614 personer från motsvarande period föregående år. Antalet nyanmällda platser (lediga jobb) ackumulerat för 2017 fram till vecka 19 var 4 419 vilket är en minskning med 147 jobb från motsvarande period föregående år.

Jobbmöjligheterna är goda överlag inom alla branscher. Arbetsgivarna har svårt att hitta nya medarbetare, detta gäller offentlig sektor - vård, skola och omsorg. Även privata arbetsgivare har fått ökade problem att rekrytera. De yrken som arbetsgivarna upplever som svåra att rekrytera till har höga utbildningskrav. Även för grupper med svag ställning på arbetsmarknaden tillkommer jobbmöjligheter nu i toppen av den högkonjunktur som nu råder, men denna efterfrågan på dessa grupper är betydligt svagare än för de med minst gymnasial utbildning.

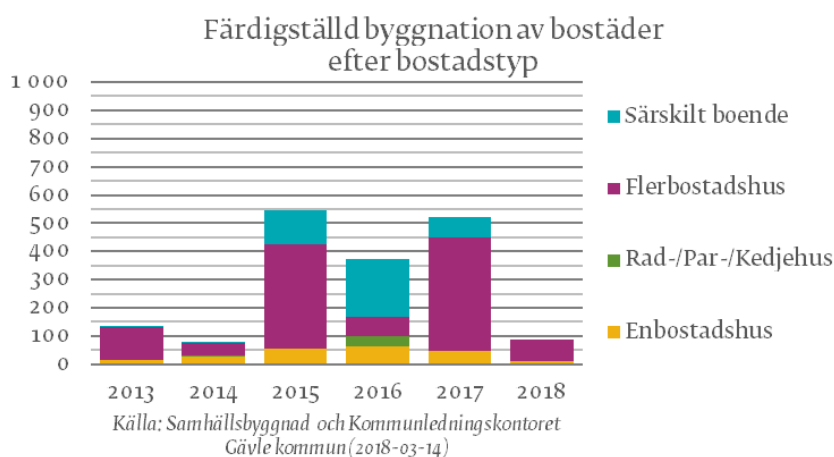
Bostadsbyggande

Gävle är en attraktiv plats att leva och bo på, vilket bland annat återspeglas i prisutvecklingen på småhus. Medelpriset för småhus i Gävle kommun uppgick till 2 868 tusen kronor för perioden januari-mars 2018. Det innebär en prisökning med 1 procent jämfört med föregående år. I riket uppgick medelpriset till 3 139 tusen kronor, vilket innebär en prisökning 6 procent jämfört med föregående år.

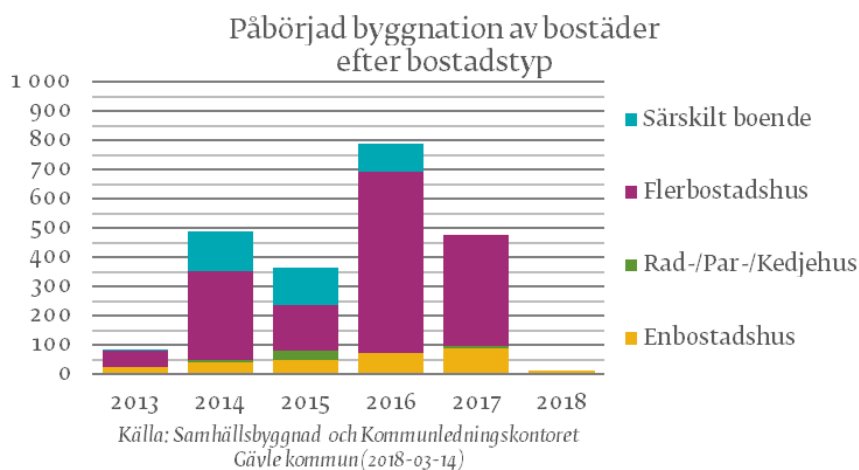
Bostadsbyggandet har tagit fart i Gävle. Antalet beviljade bygglov för ny-, om- och tillbyggnad uppgick till 687 bostäder år 2017.

Mot bakgrund av rådande bostadsbrist och fortsatt hög befolkningstillväxt har målsättningen höjts beträffande bostadsbyggandet. Kommunfullmäktige har nyligen antagit riktlinjer för bostadsförsörjningen som innebär att minst 800 nya bostäder ska tillföras bostadsbeståndet årligen.

Under det första kvartalet 2018 har 88 bostäder färdigställts, varav 78 stycken är lägenheter i flerbostadshus.

Under motsvarande period har 13 bostäder påbörjats och samtidigt har 17 bostäder beviljats bygglov för nybyggnation.

Kommunens ekonomi i senaste bokslut/prognos

Kommunens resultat i bokslut 2017 uppgick till + 369,9 mnkr, vilket är en resultatförbättring med 156,3 mnkr jämfört med föregående år. Om jämförelsestörande poster i form av bland annat realisationsvinster/förluster mm frånräknas redovisas ett resultat på 138,6 mnkr, vilket är 2,4 mnkr bättre jämfört med föregående år. Resultatavvikelsen jämfört med den av Kommunfullmäktige fastställda årsbudgeten uppgick till + 201,8 och till +91,9 mnkr exklusive budgeterade och redovisade jämförelsestörande poster.

Budgetavvikelsen för år 2016 består av, mnkr:

Realisationsvinst, exploateringsresultat mm	+77	(jämförelsestörande)
Infriande/återbetalning av borgensförb. Samkraft	+9	(jämförelsestörande)
Nedskrivningar mm	-14	(jämförelsestörande)
Verksamhetens nettokostnader, övrigt	+126	
Skatter/bidrag mm, byggbonus	+27	(jämförelsestörande)
Skatter/bidrag övrigt	-11	
Finansnetto, Utdelning Kommuninvest	+11	(jämförelsestörande)
Finansnetto övrigt	-23	

För år 2018 redovisas i den senaste månadsrapporten från april en prognos som innebär ett resultat vid årsskiftet beräknat till ca +3 mnkr exklusive realisationsvinster mm. Detta är 65 mnkr sämre än

den av Kommunfullmäktige fastställda budgeten för året.

Inom den skattefinansierade verksamheten redovisar främst Socialnämnden och Samhällsbyggnadsnämnden större negativa budgetavvikelser med 65 respektive 29 mnkr. Samhällsbyggnadsnämndens underskott är främst kopplad till vinterväghållning efter den snörika vintern.

Budgetmodell och kalkylförutsättningar

Preliminära ekonomiska ramarna har på tjänstemannanivå räknats fram utifrån känd kostnadsnivå efter analys av det senaste bokslutet. I de fall ekonomiska obalanser konstaterats har krav på ramanpassning formulerats. För kommande år har intäkter och kostnader därefter indexerats. Hänsyn har även tagits till volymförändringar till följd av beräknade befolkningsförändringar i åldersgrupper som påverkar skol- och äldreomsorgsverksamhet mm.

De preliminära ramarna beskriver därmed vad verksamheten med nuvarande beslutad servicenivå kommer att kosta under de närmaste åren. De preliminära ramarna överlämnas därefter till den politiska nivån för prioriteringar där avstämning även skall ske mot de kommunövergripande målen.

Preliminära kommunövergripande mål har tagits fram och lämnats ut för synpunkter.

Processen utmynnar i att Kommunfullmäktige i juni månad fastställer en Kommunplan med årsbudget 2019 och utblick 2020 - 2022. Kommunplanen innehåller kommunövergripande mål och med beslut om specifika uppdrag och ekonomiska ramar för kommunens nämnder och förvaltningar under den kommande planeringsperioden. För de kommunala bolagen har på motsvarande sätt ägardirektiv respektive avkastningskrav fastställts. Efter dialog med kommunledningskontoret har kommunens nämnder och styrelser att därefter fastställa nämnds- och styrelsemål samt att utforma verksamhetsplaner för den kommande planeringsperioden. Verksamhetsplanerna lämnas vidare till kommunfullmäktige för information i december månad. Verksamhetsplanen beskriver bl.a. hur förvaltningar och bolag skall bedriva verksamheten för att uppnå uppställda mål inom angivna ekonomiska förutsättningar.

Då 2018 är valår ska det nya kommunfullmäktige fastställa den slutliga kommunplanen med årsbudget 2019 och utblick 2020 - 2022. Detta sker i december månad. I den slutliga kommunplanen kommer dessutom följande komponenter att inarbetas i förslaget.

- Regeringens budgetproposition för det kommande budgetåret
- Väsentligt förändrade skatte- och pensionsprognoser
- Förändrade investeringsbelopp med resultateffekter
- Uppdaterad exploateringsbudget
- Konstaterade större avvikelser i volymberäkningar i den ursprungliga kommunplanen.

De ekonomiska ramarna består för den skattefinansierade verksamheten av ett tilldelat kommunbidrag (anslag) som skall ses som den ersättning kommunfullmäktige tilldelar nämnderna för att bedriva beslutad verksamhet för att uppnå fastlagda mål.

Följande kalkylförutsättningar har ingått i beräkningarna av de ekonomiska ramarna.

Nämndernas intäkter utöver kommunbidrag har uppräknats med 2,0 procent årligen. För vissa statsbidrag, hyresintäkter mm används dock lägre indextal. Nämnderna kompenseras för ökade lönekostnader med 2,0 - 2,4 procent per år under planperioden. Utöver dessa nivåer har en central lönepott satts av med 0,7 procent per år.

Inflationskompensationen uppgår till 1,9 procent år 2019, samt med 2,0 procent per år påföljande år. För köp av verksamhet har indexeringar gjorts utifrån ett snitt av ramkompensationen för personal- respektive övriga kostnader. För att möjliggöra acceptabla nivåer i kommunens totala resultat har samtliga kommunbidrag nedjusterades med effektiviserings-/omstruktureringskrav motsvarande 2,0 procent av de tilldelade kommunbidragen för år 2019. För åren 2020 - 2022 är det sammantagna effektiviserings-/omstruktureringskravet sammantaget 4,5 procent för samtliga nämnder.

Skatteintäkterna är beräknade efter den senaste prognosen från Sveriges Kommuner och Landsting från april månad 2018 avseende utvecklingen av skatteunderlaget mm.

Kommunövergripande mål

Invånare och kunder

Invånarna har ett stort förtroende för den kommunala verksamheten och ges möjlighet till delaktighet och engagemang

Beskrivning

Invånarna ska ha ett högt förtroende för kommunen och ges reella möjligheter till dialog och delaktighet i såväl enkla frågor som långsiktiga arbeten. De ska också ges god service, information och ett gott bemötande. En viktig faktor för att invånarna ska vara nöjda är möjligheter att påverka i ett tidigt skede i en förändringsprocess.

Grunden för förtroendet är att våra verksamheter har god kvalitet. Men det handlar också om kommunikation. Förtroende byggs genom att kommunen anpassar sin kommunikation efter invånarnas behov och förutsättningar. Därför ska vi tänka digitalt först i all vår kommunikation och utveckla digitala arbetssätt och mötesplatser där invånare kan informera sig, engagera sig och påverka inriktningen av kommunens verksamheter och utveckling.

Förtroende och påverkan stärks även genom att invånare får insyn och kunskap om beslut och kan ta ställning till desamma. Det sker också genom att underlätta för invånare att se och tycka till om vad skattepengarna har använts till och vilka resultat det har gett.

Förtroendet påverkas även av invånarnas kännedom om de goda arbeten och de tillgångar som finns i Gävle. Kommunen behöver ha en god förmåga att berätta om det egna arbetet, men också genom att engagera Gävleborna att berätta om sina liv, sin vardag och sitt Gävle.

Indikator	Utfall 2017	Målvärde 2018	Målvärde 2019	Målvärde 2020	Målvärde 2021	Målvärde 2022
1 Nöjd inflytandeindex	index 35	index 41	index 41	index 42	index 42	index 42
2 Medborgardelaktighet utveckling	76 %	(65 %)	77 %	78 %	78 %	79%
3 Fråga via e-post som får svar inom 2 arbetsdagar	85 %	89 %	90 %	91 %	92 %	93%
4 Förtroende	index 38	index 40	index 41	index 42	index 43	index 46

1. Utgår från frågorna: "Hur nöjd är du med den insyn och (det inflytande invånarna har över kommunens beslut och verksamheter?"; "Hur väl uppfyller din kommun dina förväntningar på invånarnas möjligheter till insyn och inflytande?" och "Försök föreställa dig en ideal situation för invånarnas insyn och inflytande över kommunens verksamheter och beslut. Hur nära ett sådant ideal tycker du att invånarnas insyn och inflytande kommer i din kommun?". Källa: SCB:s medborgarundersökningar.

2 Visar en samlad bild av hur väl kommunen möjliggör för medborgarna att delta i kommunens utveckling. Källa: SKL, KKIK 14. (målvärdet 65% anger det beslutade målet i 2018 års plan)

3 Mäter tid och kvalitet på svaren på e-post. Källa: undersökningen görs av externt företag, KKIK 1.

4 Ger svar på hur kommunens politiker arbetar för kommunens bästa och hur ansvarstagande kommunens politiker är, hur kommunens högre tjänstemän arbetar för kommunens bästa och hur väl politiska beslut genomförs. Källa: SCB medborgarundersökning

Kompetensnivån hos kommunens invånare höjs och anpassas till arbetsmarknadens behov och samhällets utveckling

Alla kommunens verksamheter ska bidra till kunskap, lärande, bildning och utbildning så att kompetens- och kunskapsmålen uppnås. Alla barn, ungdomar och vuxna ska inspireras, motiveras och få det stöd de behöver. Arbetet ska börja redan i förskolan. Ett inkluderande synsätt och höga förväntningarna ska ge möjligheter för alla. Vuxna ska ges bra möjligheter till kompetensutveckling och förutsättningar för att ändra sin yrkesinriktning. Entreprenörskap och innovationskraft ska stimuleras. Tillgång till rätt utbildad arbetskraft är både en förutsättning och en tillväxtfaktor vilket innebär att relationerna mellan kommun, företag och högskola ständigt ska utvecklas.

Indikator	Utfall 2017	Målvärde 2018	Målvärde 2019	Målvärde 2020	Målvärde 2021	Målvärde 2022
1 Andel elever i årskurs 9 som är behörig till ett nationellt program på gymnasieskolan	84 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %
2 Andel av befolkningen med minst treårig eftergymnasial utbildning	24 %	26 %	27 %	28 %	29 %	29%
3 Andel elever som är etablerade på arbetsmarknaden eller studerar 2 år efter avslutad gymnasieutbildning	65%	69 %	70 %	71 %	71 %	71%
4 Andel elever som godkänns inom SFI-undervisningen	73 %	74 %	74 %	74 %	74 %	74 %

1 Antal elever i årskurs 9 som är behöriga till ett yrkesprogram dividerat med antal elever som fått eller skulle ha fått betyg i minst ett ämne enligt det mål- och kunskapsrelaterade betygssystemet i årskurs 9. Uppgiften avser elever folkbokförda i kommunen. Uppgiften avser läsår. Källa: SCB och Skolverket, KKiK 18

2 Eftergymnasial utbildning utgörs av utbildning som förutsätter gymnasial utbildning. Det handlar oftast om universitets eller högskoleutbildning. Källa: SCB

3 Andel av eleverna folkbokförda i kommunen som erhållit slutbetyg eller motsvarande och som påbörjat studier på universitet/högskola eller börjat arbeta oberoende var arbetet ligger. Källa: SCB och Skolverket.

4 Andel elever som slutfört kurs med godkänt resultat i SFI

Ett socialt hållbart Gävle där alla människor lever i trygghet och får sina rättigheter respekterade

Beskrivning

I ett socialt hållbart Gävle är trygghet ett av de mest grundläggande och starkaste behoven och är centralt för människors välbefinnande. Människors trygghet i vardagen ska beaktas inom alla verksamheter.

Ett socialt hållbart samhälle handlar också om att bygga ett samhälle där de grundläggande mänskliga rättigheterna respekteras. Alla ska på lika villkor erbjudas en livsmiljö där de kan tillgodogöra sig kunskap, utvecklas och ha en god jämlik hälsa. Barn och unga är en prioriterad grupp. I Gävle har vi en helhetssyn på barnens levnadsvillkor och utgår från barnets bästa med ömsidig respekt. Gävle kommuns arbete med social hållbarhet utgår ifrån

Socialt hållbarhetsprogram för Gävle kommun. Programmet synliggör fyra fokusområden: trygghet, jämställda och jämlika villkor, delaktighet och inflytande samt frihet från diskriminering.

Indikator	Utfall 2017	Målvärde 2018	Målvärde 2019	Målvärde 2020	Målvärde 2021	Målvärde 2022
1 Självskattat hälsotillstånd	72%	74 %	75 %	77 %	79 %	80 %
2 Anmälda våldsbrott i kommunen, antal/100 000 inv	1065	1 020	1 000	980	960	940
3 Invånare 16-84 år med avsaknad av tillit till	26 %	25 %	24 %	23 %	22 %	22 %

Indikator	Utfall 2017	Målvärde 2018	Målvärde 2019	Målvärde 2020	Målvärde 2021	Målvärde 2022
andra, andel (%)						
4 Invånare 0-19 år i ekonomiskt utsatta hushåll, andel (%)	11 %	11 %	10 %	10 %	9 %	9 %
5 Elever i åk 5 "Jag känner mig trygg i skolan", andel (%)	89 %		90 %	90 %	91 %	91 %

1 Andel (%) av invånarna 16–84 år som uppgivit att det egna allmänna hälsotillståndet är bra eller mycket bra. Källa: Folkhälsomyndigheten, Hälsa på lika villkor (HLV) samt regionala enkäter.

2 Avser summering av: Dödligt våld, Försök till mord eller dråp, Misshandel inkl. grov, Våldtäkt inkl. grov, Grov kvinnofridskränkning, Grov fridskränkning, Olaga förföljelse, Våld mot tjänsteman och Rån inkl. grovt, antal/100 000 inv. Källa: Brå

3 Resultatet baseras på data från de fyra befolkningsenkäterna Hälsa på lika villkor (Statens folkhälsoinstitut), Liv & hälsa, Folkhälsa, Hälsoenkät.

4 Med ekonomiskt utsatta avses hushåll med låg inkomst eller ekonomiskt bistånd. Källa: SCB

5 Svarat på påståendet, "jag känner mig trygg i skolan", stämmer helt eller ganska bra. Källa: SKL:s enkät är ersatt med Skolinspektionens enkät.

Medarbetare

Framgångsrika medarbetare som bidrar genom ett stort engagemang

Beskrivning

Medarbetarskap i Gävle kommun innebär att ta ansvar, vara engagerad, få handlingsutrymme och vara medskapande. Förutsättningarna för det skapas genom delaktighet, meningsfulla arbetsuppgifter, kompetensutveckling, inspiration och stöd. Arbetsmiljön är inkluderande och utvecklande. För ett hållbart arbetsliv tar arbetsgivaren tillvara det friska för att stärka hälsan samt förebygga ohälsa. Arbetsgivaren utgår ifrån alla människors lika värde i ett öppet arbetsklimat med respekt och välvilja för varje medarbetare.

Indikator	Utfall 2017	Målvärde 2018	Målvärde 2019	Målvärde 2020	Målvärde 2021	Målvärde 2022
1 Hållbart medarbetar-engagemang (HME)	Index 82	(Index 84)	Index 82	Index 82	Index 83	Index 83
2 Hållbar arbetsbelastning						
3 Delaktighet och tillit						
4 Aktivt medarbetarskap						

1 Indexet HME är ett mått på organisationens och dess chefers förmåga att skapa, tillvarata och upprätthålla ett stort medarbetarengagemang. Mätning av HME sker i samband med genomförandet av medarbetarundersökningen.

2 Baseras på frågeställningen: "Jag upplever att jag har en hållbar arbetsbelastning, där resurserna är anpassade till kraven i arbetet" (Ny indikator)

3 Baseras på frågeställningarna: "Jag tar upp eventuella problem på min arbetsplats" samt "Min chef arbetar för ett öppet arbetsklimat på arbetsplatsen" (Ny indikator)

4 Baseras på frågeställningarna: "Jag bidrar med kompetens i arbetet" samt "Jag tar ansvar för min egen kompetensutveckling" (Ny indikator)

Gävle kommunkoncern har ett inspirerande och tillitsbaserat ledarskap

Ett hållbart chef- och ledarskap som utvecklar medarbetarskapet, arbetsmiljön, verksamheten och kommunkoncernen som helhet. Genom att verka i en närvarande och kommunikativ miljö skapas förutsättningar för ett framgångsrikt ledarskap.

För att skapa en gemensam, framgångsrik verksamhet ska chefen vara en ledare. Ledarskapet innebär att bygga upp och utveckla relationer. Chefer och medarbetare omsätter politiska mål till effektiv verksamhet, följer upp dem samt utvärderar sin verksamhet. En framgångsfaktor för ett inspirerande och tillitsbaserat ledarskap är att det finns goda förutsättningar för chefs- och ledarskapet.

Indikator	Utfall 2017	Målvärde 2018	Målvärde 2019	Målvärde 2020	Målvärde 2021	Målvärde 2022
2 Ledarskap	81		81	81	82	82

Ledarskap utvärderar närmaste chefs förmåga att såväl ge förutsättningar för ökat medarbetarengagemang samt förmåga att ta tillvara engagemang i verksamheten. ¹ Indexet för ledarskap i HME ger ett mått på medarbetarnas uppfattning om ledarskapet inom kommunkoncernen

Uppnå jämställda och jämlika arbetsvillkor och jämställda löner i kommunkoncernen

Genom att arbetsgivaren verkar för jämställda arbetsvillkor skapas lika möjligheter och rättigheter för dig som medarbetare, där synliggörande och utjämnande av löneskillnader är ett viktigt steg för en jämställd arbetsmarknad.

Indikator	Utfall 2017	Målvärde 2018	Målvärde 2019	Målvärde 2020	Målvärde 2021	Målvärde 2022
1 Jämställda villkor	Index 3,7	Index 4,4	Index 4,0	Index 4,2	Index 4,3	Index 4,4
2 Jämställda löner						
3 Jämlika villkor			Index 90	Index 91	Index 92	Index 92

*1 Jämställda villkor mäts genom nyckeltalen anställningsvillkor, chefsstruktur, föräldraledighet/VAB samt sjukfrånvaro. Mätningen genomförs årligen och används även i kommungemensam jämförelse och utvecklingsarbete. **Jämställdhet** - lika möjligheter och rättigheter för kvinnor och män. Jämställda villkor mäts genom nyckeltalen anställningsvillkor, chefsstruktur, ledningsgrupper, föräldraledighet/VAB samt sjukfrånvaro. Skalan går från 1-10 där 10 är högst värde.*

2 Antal osakliga löneavvikelse mellan kön per BAS-kod. Mätning sker i samband med årlig lönekartläggning. Osaklig löneavvikelse är mer än 2% av medellön

*3 Arbetsgivaren verkar för jämlika villkor och arbetsplatser fria från diskriminering, där alla medarbetare är lika viktiga. **Jämlikhet** - alla människors lika värde och rättigheter. Baseras på frågeställning ifrån medarbetarundersökning. (Utfall vid mätningen 2018 var index 88)*

Hållbar tillväxt

Ett stark växande Gävle

Beskrivning

Befolkningen i Gävle kommun har passerat 100 000 invånare. I det pågående arbetet med översiktsplanen har planeringen utgått från att långsiktigt skapa bostäder för 120 000 invånare. Gävle ska vara attraktiv plats och ta ytterligare steg till att vara den plats där fler vill leva, verka och bo vilket kräver en balanserad utveckling. Stora födelsetal visar på en framtidstro.

Gävle som tillväxtmotor har en allt viktigare roll i regionen. Globaliseringen medför ökad specialisering för att utveckla den regionala konkurrenskraften. Matchningen mellan utbud och efterfrågan på arbetsmarknaden underlättas av ett växande befolkningsunderlag, vilket i sin tur utvecklar välfärden genom breddning av skatteunderlaget. Den långsiktiga målsättningen är att arbetstillfällena inom kommunen ska öka med i medeltal 900 st per år fram till 2030.

Bostadsbyggandet ökar i Gävle och flera attraktiva bostadsområden planeras och byggs.

Gävle har ett gynnsamt geografiskt läge med hög tillgänglighet via hamn, järnvägar och europavägar. Samtidigt är det av betydelse att infrastrukturen utvecklas och anpassas för en växande bostads- och arbetsmarknad. Gävleregionens betydelse för kompetensförsörjningen av Stockholm-Uppsala-regionen har ökat starkt genom goda pendlingsförbindelser. Samtidigt är inpendlingen till Gävle av stor betydelse, inte minst för kompetensförsörjningen av högskolan respektive regionsjukhuset. Det pekar på behovet av strategisk styrdokumentation för infrastruktur-försörjning.

Indikator	Utfall 2017	Målvärde 2018	Målvärde 2019	Målvärde 2020	Målvärde 2021	Målvärde 2022
1 Befolkningsökning	815 st	(minst 1010)	minst 1 000	minst 1 050	minst 1 100	minst 1225
2 Bostadsbyggnad	522 st	minst 800 st	minst 800 st	minst 800 st	minst 800 st	minst 800 st
3 Tillgång till 100 Mbit/s bredband bland hushållen	89,5 %	(minst 86 %)	minst 90 %	minst 90 %	minst 92 %	minst 92%
4 Arbetslöshet, avvikelse från riksnittet	3,1 %	högst 2%	högst 1,8%	högst 1,5%	högst 1,4%	1,3%

1 Målvärdet är satt utifrån att planeringsfolkmängden är 120 000 invånare år 2030. (Beslutat mål i plan 2018, 1010)

2 Målvärdet anger antal färdigställda lägenheter i småhus och flerbostadshus. Omfattar ny- och ombyggnation.

3 Andel av hushållen som har tillgång till bredband om minst 100 Mbit/s (Utfallet 2017 kommer i slutet på mars)

4 Indikatorn mäter avvikelser från genomsnittliga arbetslösheten (procentenheter) i riket vid rapporteringstillfället.

Gävle kommun är en av Sveriges bästa företagarkommuner

Beskrivning

Ett bra företagsklimat med bland annat en god kommunal service ger förutsättningar för ett utvecklat näringsliv. En bred samverkan och en positiv kommunikation stimulerar nyföretagande vilket i sin tur leder till fler arbetstillfällen. Det bidrar också till tillväxt i befintliga företag och för att positionera Gävle som etableringsort.

Att det finns byggklar mark för företag som vill etablera sig i Gävle är en grundförutsättning.

Som stöd för att uppnå målet är "Näringslivsprogrammet" färdigställt och beslutat. De näringslivspolitiska målen i programmet är att Gävle kommun skapar de bästa förutsättningarna för företagande i jämförelse med andra kommuner i Stockholmsregionen, Gävle har en framgångsrik kompetensförsörjning och Gävle ska uppfattas som en av Sveriges mest attraktiva platser för företag.

Indikator	Utfall 2017	Målvärde 2018	Målvärde 2019	Målvärde 2020	Målvärde 2021	Målvärde 2022
1 NKI, Kommunens service till företag	69,1	index 73	index 73	index 74	index 75	index 75
2 Nyregistrerade företag	5,3 st	6,5 st	6,8 st	7,0 st	7,2 st	7,2 st
3 Företagsklimat (ranking)	259	(högst 140)	högst 200	högst 160	högst 110	högst 100
4 Byggklar mark för verksamhet	17 ha	minst 60 ha	minst 60 ha	minst 60 ha	minst 60 ha	minst 60 ha
5 Arbetslöshet, avvikelse från riksnittet (procentenheter)	3,1 %	högst 2	högst 1,8	högst 1,5	högst 1,4	Högst 1,3

1 NKI är ett mått på företagarnas helhetsbetyg av kontakten med kommunerna. Bedömning görs på brandtillsyn, bygglov, markupplåtelse, miljötillsyn och serveringstillstånd. Källa: Utrednings- och statistikkontoret AB och SCB, KKIK 34 (Insikten)

2 Antalet nyregistrerade företag per 1000 invånare i kommunen. Baseras på data från första halvåret och räknas upp gånger två som en prognos för året. Källa: Nyföretagarcentrums företagsbarometer, KKIK 33.

3 Näringslivsrelaterad statistik på kommunnivå och enkätundersökningar där tiotusentals företagare och politiker bedömer olika aspekter av det lokala företagsklimatet. Totalt antal kommuner i undersökningen är 290. Målvärdet anger i rankingen.

4 Utbudet av byggklar mark för verksamheter ska fortlöpande uppgå till 60 ha som är fördelade på mark som tillgodoser olika typer av efterfrågan.

5 Indikatorn mäter avvikelser från genomsnittliga arbetslösheten i riket vid rapporteringstillfället.

Gävle kommun är en av Sveriges bästa miljökommuner

Beskrivning

Ambitionen är att behålla platsen att vara en av de bästa miljökommunerna i Sverige. Det miljöstrategiska programmet styr och samordnar kommunens arbete inom områdena energi, transporter,

konsumtion och avfall, mark och bebyggd miljö, natur och vatten. Genom ett miljöarbete i framkant minimeras negativ påverkan på miljö och natur och säkerställer de ekologiska ramar som naturen ger oss. Därigenom skapas mer motståndskraft vid förändringar.

Indikator	Utfall 2017	Målvärde 2018	Målvärde 2019	Målvärde 2020	Målvärde 2021	Målvärde 2022
1 Andel fordon som drivs med förnybara drivmedel	44 %	66 %	75 %	100 %	100 %	100 %
2 NMI- miljöindex	index 59	(index 60)	index 64	index 70	index 70	Index 70
3 Vattenkvalitet i sjöar och vattendrag	25 %	(60 %)				
4 Gator som inte uppfyller miljökvalitetsnorm	9 st	3 st	2 st	0 st	0 st	0 st
5 Avfallsmängd per person	519 kg	480 kg	450 kg	414 kg	400 kg	400 kg

1 Andel av kommunens egna bilar som drivs med förnybara drivmedel.

2 NMI - miljöarbete mäter vad invånarna anser om kommunens insatser för att kunna leva miljövänligt, sophämtning, tillgänglighet återvinningscentral, åtgärder mot klotter och skadegörelse samt renhållning av parker och allmänna platser i kommunen. Bästa kommun, Eskilstuna har index 70 år 2017. Källa: SCB:s medborgarundersökning, miljöarbete.

3 Indikatorn för vattenkvalitet ska omdefinieras och med ny målsättning. Målvärden för 2019 – 2022 saknas därför.

4 Antal gator inom gränsvärdet för miljökvalitetsnormen för partiklar (PM10), ska vara 0 st 2020

5 Total avfallsmängd kg per person i Gävle Kommun

Gävle kommuns verksamheter har effektiva processer med god kvalitet

Beskrivning

Kvalitet är att med invånaren och kunden i fokus, ständigt arbeta med att förbättra kommunens verksamheter. Förhållningssättet är alltid professionellt. Bra kvalitet är det när vi lever upp till, eller överträffar, medborgarnas och kundernas förväntningar i vår service- och tjänsteproduktion. Att tänka och utveckla med stöd av digitala verktyg i vårt arbete gör att vi använder kommunens resurser på ett effektivt sätt och är bra rustade att möta framtida utmaningar.

Varje medarbetares insats är av avgörande betydelse för medborgarnas och kundernas upplevelse av vår service och våra tjänster. Resultatet av denna insats beror till stor del på hur vi bemöter invånare, kunder och varandra.

För att få kunskap om att kommunens verksamheter utvecklas i rätt riktning är det viktigt att jämföra med omvärlden i olika typer av mätningar. Bra analyser ger förståelse och utveckling sker med hjälp av de goda exemplen.

Indikator	Utfall 2017	Målvärde 2018	Målvärde 2019	Målvärde 2020	Målvärde 2021	Målvärde 2022
1 Andel uppnådda målvärden på verksamheternas indikatorer	60 %	85 %	85 %	85 %	87 %	87 %
2 Kvalitets- och effektivitets ranking	94	78	76	74	72	72

1 Mätning görs på de indikatorer som har ett faktiskt mätbart utfall och mäter kvalitet och/eller effektivitet i verksamheternas processer och kopplat till det övergripande målet. Källa: Egen mätning på indikatorerna i verksamheternas planer.

2 Ranking av ett urval av KKiK mått som mäter verksamheternas kvalitet och effektivitet bland de 240 deltagande kommunerna.

Ekonomi

Kommunkoncernens verksamheter bedrivs kostnadseffektivt och inom tilldelade ramar

Beskrivning

Kostnadskontroll är kanske den viktigaste variabeln för att uppnå planerade resultat. För kommunens verksamheter innebär det att nettokostnaderna på sikt inte kan öka snabbare än kommunens skatteintäkter. Nämnder och bolag ska i sina verksamhetsplaner formulera verksamhetsmål med innebörden effektivt resursutnyttjande samt indikatorer inom underhåll av anläggningstillgångar, lokaleffektivitet i kommunala lokaler och kostnadseffektivitet. Indikatorerna ska vara möjliga att följa upp löpande under året, dock minst vid delårsrapporter.

Indikator	Utfall 2017	Målvärde 2018	Målvärde 2019	Målvärde 2020	Målvärde 2021	Målvärde 2022
1 Verksamhetens nettokostnader, förändring jämfört med föregående år	3,9%	högst 5,9%	högst 3,4 %	högst 1,9 %	högst 3,0 %	högst 3,7 %
Skatter, generella bidrag och utjämning, förändring jämfört med föregående år	3,7%	4,0%	3,4%	2,9%	3,1%	3,4%

1 Verksamhetens nettokostnader beräknade exklusive realisations- och exploateringsresultat.

Resultatet ska långsiktigt uppgå till minst 2 procent av skatteintäkterna

Beskrivning

Under goda tider med bra tillväxt i kommunsektorns skatteunderlag, får kommunerna normalt positiva skatteavräkningar och motsvarande negativa avräkningar i dåliga tider. För att undvika krav på att tvärbromsa vid sämre tider bör kommunen åstadkomma ett överskott under goda tider. Överskott tryggar ett långsiktigt politiskt handlingsutrymme, möjliggör nya satsningar och säkerställer utveckling och tillväxt. Genom att skapa ett överskott i kommunens totala verksamhet skapas förutsättningar för att klara våra framtida pensionsåtaganden och att göra nyinvesteringar utöver rena reinvesteringar. Handlingsutrymmet ökar och ger förutsättningar för en långsiktig planering. Vid beräkning av resultatet exkluderas realisationsvinster och -förluster.

För att målet ska nås är det viktigt att nämnder håller beslutad budget och att bolagen klarar sina resultatkrav.

Indikator	Utfall 2017	Målvärde 2018	Målvärde 2019	Målvärde 2020	Målvärde 2021	Målvärde 2022
1 Årets resultat i procent av skatteintäkter, generella bidrag och utjämning	3,9 %	minst 1,2 %	minst 1,4 %	minst 2,3 %	minst 2,3 %	minst 2,0 %
2 Genomsnittligt resultat under de senaste åtta åren	2,8 %	prognos 2,6%	minst 2,7%	minst 2,7%	minst 2,7%	minst 2,6%

1-2 Resultat beräknad exklusive realisations- och exploateringsresultat.

2 För att klara våra reinvesteringar inflationsuppräknat och även skapa handlingsutrymme för bland annat nyinvesteringar i kommunen utan upplåning behövs att medel från den löpande verksamheten (kassaflödet) motsvarande ca 175 - 200 procent av våra avskrivningskostnader vilket sammantaget ger ett behov av ett positivt resultat som över tiden motsvarar ca 2 procent av våra skatter och bidrag.

Kommunkoncernen har en långsiktig tillväxt i balans

Beskrivning

Soliditet är ett nyckeltal som används för att mäta den finansiella styrkan i ett långsiktigt perspektiv och ett mått på hur stor del av tillgångarna som finansierats med eget kapital. Soliditetens absoluta nivå och förändring är beroende av ökningen i tillgångsmassan i balansräkningen och den förändring som tillförs det egna kapitalet genom årets resultat.

Det övergripande målet är att bibehålla kommunkoncernens soliditet.

Genom att arbeta med en indikator för skuldsättningen per innevånare skapas ett medvetande om risknivån. Kommunens och de kommunala bolagens finansiella risk ökar med en högre skuldsättningsgrad. Vid en räntehöjning ökar de årliga kostnaderna och vid en finansiell oro på kapitalmarknaderna ökar riskerna för högre finansieringskostnader vid hög skuldsättningsnivå, vilket minskar utrymmet för annan verksamhet eller sänker resultaten och soliditeten.

Indikator	Utfall 2017	Målvärde 2018	Målvärde 2019	Målvärde 2020	Målvärde 2021	Målvärde 2022
1 Kommunens soliditet	41,1 %	minst 43,9 %	minst 45,2 %	minst 46,5 %	minst 47,7 %	minst 48,5 %
2 Kommunkoncernens soliditet	30,4 %	minst 29,9%	minst 31,0%	minst 31,6%	minst 31,4%	minst 31,5%
3 Kommunkoncernens skuldsättningsnivå (kr/inv)	95 700	högst 102 600	högst 108 100	högst 110 700	högst 115 500	högst 121 400
5 Kommunkoncernens skuldsättningsnivå (kr/inv) exkl Gävle Energi AB, Bomhus Energi AB, Gävle Hamn AB	69 700	högst 75 600	högst 79 800	högst 84 200	högst 94 000	högst 101 700

1-2 Mäts i samband med kommunkoncernens årsbokslut. Vid beräkning av kommunens soliditet exkluderas förmedlade lån till kommunala bolag och den del av det egna kapitalet som motsvarar ansvarsförbindelse för pensionsåtagande.

Investeringar bör långsiktigt vara självfinansierad

Beskrivning

Motivet till ett skarpare krav på självfinansiering av investeringar inom den skattefinansierade verksamheten är att dessa investeringar normalt inte ger någon avkastning. En lånefinansiering av dessa investeringar innebär på sikt en ökad finansiell belastning. En lånefinansiering av denna sektor tar resurser från verksamheterna och på sikt begränsar detta utvecklingen inom kommunen. Vid bedömning av investeringsvolymen ska dock hänsyn kunna tas till investeringarnas inriktning, till exempel om dessa innebär kostnadsbesparingar, aktuellt konjunkturläge, samt styrkan i kommunens balansräkning. I investeringar inkluderas de kommunala bolagens investeringar som är riktade mot kommunens skattefinansierade verksamhet. I en period stora reinvesteringar och kraftig tillväxt av befolkningen ökar investeringsbehoven och självfinansieringsgraden kan under en period vara lägre än 100 %.

Indikator	Utfall 2017	Målvärde 2018	Målvärde 2019	Målvärde 2020	Målvärde 2021	Målvärde 2022
1 Självfinansieringsgrad, per år	94 %	minst 57%	minst 63 %	minst 73 %	minst 50 %	minst 57 %
2 Självfinansieringsgrad, över en rullande femårsperiod,	94%	minst 75% senaste fem år	minst 76% senaste fem år	minst 75% senaste fem år	minst 64% senaste fem år	minst 59% senaste fem år

1-2 Självfinansieringsgrad mäts med hur stor andel av nettoinvesteringarna som finansieras via resultat exklusive realisationsvinster med tillägg av avskrivningar och försäljningsinkomster.

Finansiell analys sammanställd redovisning

Årets resultat

De upprättade resultatbudgetarna i den sammanställda redovisningen för Gävle kommunkoncern ger följande bild av resultatutvecklingen efter finansiella poster i mnkr under planeringsperioden.

Belopp i mnkr	2018	2019	2020	2021	2022
Gävle Kommun	175,4	196,5	222,8	201,3	157,0
Gävle Stadshus	-20,1	-20,9	-19,7	-24,5	-26,4
Gävle Energi	161,9	156,9	157,2	150,5	161,7
Gavlegårdarna	60,3	92,0	97,2	97,7	100,4
Gavlia	8,5	7,3	7,1	7,2	7,1
Gävle Hamn	6,8	3,7	10,6	18,5	21,7
GävleVatten	-48,4	-48,1	-22,0	-1,6	19,5
Summa	344,5	387,5	453,0	449,1	441,0

Summan av ovanstående resultat per juridisk person är inte liktydig med koncernresultatet då inga koncernelimineringar ingår.

Kommunkoncernresultatet efter finansiella poster i bokslutet för år 2017 uppgick till 510 mnkr. Av det positiva resultatet var 305 mnkr hänförligt till kommunen och 205 mnkr till Gävle Stadshuskoncernen. Även för åren 2018 - 2022 redovisas positiva resultat.

Investeringar

Under hösten 2017 och våren 2018 har kommunens förvaltningar och bolag arbetat fram investeringsplaner. Följande investeringsnivåer finns nu inarbetade i förslaget till ekonomiska ramar för planeringsperioden 2019 - 2022.

Belopp i mnkr	2019	2020	2021	2022
	1 633,8	1 413,7	1 585,8	1 243,1
Stadshuskoncernen				
Gävle Vatten AB	135,5	218,0	351,7	547,8
Bomhus Energi AB	5,0	5,0	5,0	5,0
Gävle Kommun ¹⁾	339,8	307,4	300,0	176,7
Summa	2 114,1	1 944,1	2 242,5	1 972,6

¹⁾ Inkl anläggningstillgångar från exploatering

I ovanstående bolagsinvesteringar ingår 2 591 mnkr i fastigheter med kommunal verksamhet via Gavlia och Gavlegårdarna. Detta avser i huvudsak skolor, idrottsanläggningar och kulturfastigheter samt särskilda boenden för äldre och för personer med funktionsnedsättning.

Övriga bostadsinvesteringar hos Gavlegårdarna uppgår till 2 210 mnkr under perioden och består av reinvesteringar, stadsdelsförnyelse och nyproduktion.

För Gavlia uppgår övriga investeringar för perioden till 57,6 mnkr.

Gävle Energi AB:s investeringsbehov uppgår för perioden sammantaget till 524 mnkr. De befintliga värme- och elnäten har ett behov av reinvesteringar som uppgår till 197 mnkr för perioden. Även anläggningar för elproduktion har ett reinvesteringsbehov, vilket uppgår till 75 mnkr. Investeringsvolymen för utbyggnad av värme- och elnät för att försörja bland annat nya byggnadsområden uppgår till 75 mnkr. Under perioden finns också nyinvestering vattenkraft i Forsbacka med 40 mnkr.

Arbetet med bredbandsstrategi 2020 kommer att fortsätta under planperioden med bland annat investeringar i utbyggnad av fiber. Utöver det planeras även investeringar i samband med utbyggnad av exploateringsområden samt förtätningar. Det finns även behov av reinvesteringar i befintlig

infrastruktur. Total budgeterad investering i bredband uppgår för perioden till 79 mnkr, varav bredbandsstrategi 2020 står för 8,5 mnkr och exploatering och förtätning för 70,5 mnkr.

För Gävle Hamn AB uppgår investeringsvolymen till 312,9 mnkr för perioden. Investeringar som berör ny containerterminal samt oljeterminal uppgår till 98,2 mnkr. Inom planeringsperioden finns också en större investering i magasin om 85 mnkr samt investering av ny bogserbåt om 50 mnkr. Övriga investeringar som avser bland annat teknisk infrastruktur med mera uppgår till 79,7 mnkr.

Investeringar hos Gävle Vatten AB uppgår totalt till 1 253 mnkr under perioden. Planerade investeringar i exploateringsprojekt beräknas till 210,5 mnkr för perioden, varav 125,3 mnkr avser omvandlingsområden enligt fastställd utbyggnadsplan där största kostnaden berör Åbyggeby som uppskattas till 89,5 mnkr inom planperioden och 90 mnkr totalt.

För samtliga vattentäkter finns behov av reservvattenförsörjning. Arbetet med åtgärder för att öka vattenmängden har påbörjats och totalt uppskattas investeringsvolymen avseende vattenleverans framöver till 786 mnkr, varav 654 mnkr ligger inom planperioden. Lejonparten, 540 mnkr varav 515 mnkr inom planperioden, avser ny vattenproduktion i Älvkarleby som är under utredning i projektet VÄG.

Investeringar för god vattenkvalitet budgeteras för perioden till 90 mnkr. Planerade investeringar under perioden för utökad redundans i VA-systemet beräknas till 50 mnkr.

Under planperioden kommer arbetet med att förnya det åldrande ledningsnätet att fortlöpa. Anpassningar måste även göras på befintliga ledningsnät för exploatering och utbyggnad. För detta samt diverse andra nödvändiga åtgärder budgeteras totalt 157 mnkr under perioden 2019–2022.

För att möta den befolkningsökning som sker i Gävle, samt de kommunala och privata exploateringsplaner för såväl bostäder som industriändamål som finns i kommunens mål, behöver åtgärder vidtas för att öka kapaciteten i förhållande till nuvarande i Duvbackens reningsverk. Utredningar pågår, men ännu råder stor osäkerhet om möjliga lösningar och investeringsvolym. Estimerad kostnad är i nuläget 720 mnkr, varav 142 mnkr är inom planperioden.

Finansiering av nettoinvesteringar

I den av Kommunfullmäktige fastställda investerings- och finansieringsstrategin ingår bl.a. att investeringsnivån inom kommunkoncernen skall anpassas till tillgängliga finansieringsmedel.

Tillgängliga investeringsmedel är avskrivningar, resultat exklusive realisationsvinster, samt försäljning av tillgångar. Anläggningstillgångar som tillförs via exploateringsverksamhet finansieras i huvudsak av exploateringsöverskott som uppkommer i samband med försäljning av tomter. Tillgängliga finansieringsmedel enligt ramförslag uppgår till:

Belopp i mnkr	2019	2020	2021	2022
Stadshuskoncernen	819	1 126	788	826
Gävle Vatten AB	10	36	121	94
Bomhus Energi AB	60	59	58	58
Gävle Kommun	319	347	336	304
Summa	1 208	1 568	1 304	1 282

Kommunens finansieringsstrategi förutsätter att det bland tillgängliga finansieringsmedel kan ingå extern- och alternativ finansiering. Om angivna investeringsplaner skall genomföras krävs följande tillkommande finansiering:

Belopp i mnkr	2019	2020	2021	2022
Stadshuskoncernen	813	114	623	417
Gävle Vatten AB	170	232	284	311
Bomhus Energi AB	-55	-54	-53	-53
Gävle Kommun	18	-39	-41	-127
Summa	946	252	813	548

Den totala investeringsvolymen i kommunkoncernen under åren 2019–2022 budgeteras till 7 916 mnkr. Självfinansieringen för dessa investeringar uppgår till 5 362 mnkr eller 68 procent. Totalt innebär det att 2 559 mnkr av den planerade investeringsvolymen måste finansieras genom upplåning eller alternativ finansiering.

De investeringar som inte klaras genom självfinansiering för de kommunala bolagen avser AB Gävle-gårdarna med 864 mnkr, Gavlia AB med 1 353 mnkr, Gävle Vatten AB med 997 mnkr, samt Gävle Hamn med 11 mnkr.

I detta sammanhang måste dock affärsmässigheten i de enskilda investeringarna bedömas. Det bör också poängteras att investeringar hos de kommunala bolagen riktade mot kommunal verksamhet inte kräver fullständig självfinansiering via de aktuella bolagen. Dessa investeringar kan finansieras med förmedlade lån via ett positivt kassaflöde hos kommunen. För Gävle Vattens investeringar i exploateringsverksamhet sker finansiering via anslutningsavgifter som resultatmässigt periodiseras över anläggningens nyttjandetid.

Kommunkoncernens soliditet uppgick vid utgången av år 2017 till 43 procent. Denna beräknas år 2018 till att ligga på 43,2 procent och sedan succesivt sjunka till 40,9 procent år 2022. Om pensionsåtagandet i form av ansvarsförbindelse frånräknas från det egna kapitalet uppgår den beräknade soliditeten år 2018 till 31,4 procent som därefter sjunker till 31 procent år 2019 och därefter succesivt stiger till 32,2 procent år 2022. Det kommunövergripande målet för kommunkoncernens soliditet för därmed anses bli uppfyllt med budgetförslaget.

Skuldsättning per invånare

Skuldsättningen inom hela kommunkoncernen uppgick vid utgången av år 2017 till 95 721 kr per invånare. I detta belopp ingår långa och korta skulder, med tillägg för ansvarsförpliktelser (pensionsåtaganden), samt med avdrag för likvida medel och placeringar av pensionsmedel samt övriga korta placeringar och långfristiga fordringar.

Kommunkoncernens skuldsättning beräknas vid under 2019 passera över 100 000 kr per invånare och hamna kring 107 500 kr vid årets slut. Genom en hög investeringsvolym inom främst bolagssektorn kommer kommunkoncernens skuldsättning att öka under planeringsperioden och hamna kring 119 400 kr per invånare vid utgången av år 2022.

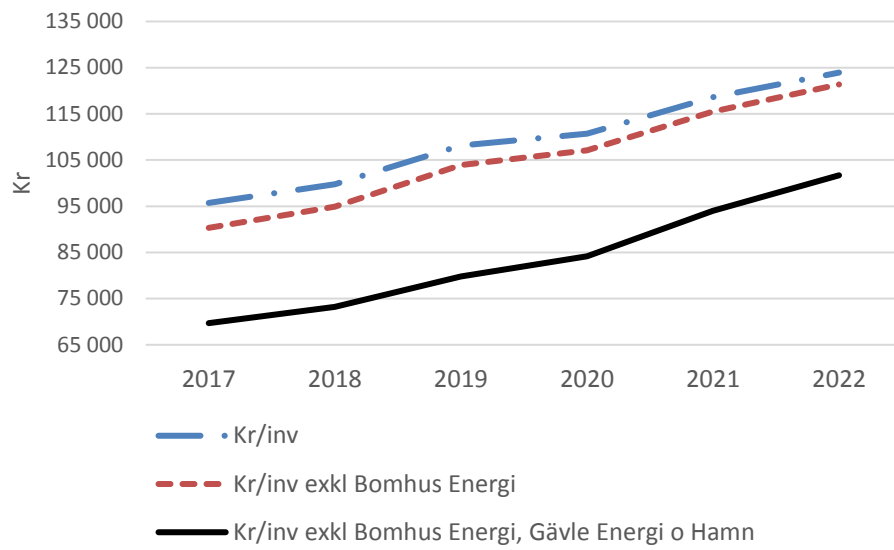
En bidragande orsak till skuldökningen är de investeringar gjorts i Bomhus Energi. Detta bolag ägs till 50 procent av Gävle Energi. Bolaget finansierar sin verksamhet på egna meriter. Enligt aktiebolagslagens regler inräknas inte bolaget i Gävle Energis koncernredovisning. Med de redovisningsregler som gäller för kommunen ska dock bolaget ingå i kommunens sammanställda redovisning motsvarande ägarandelen 50 procent både avseende resultat- och balansräkning.

Frånräknas Bomhus Energis beräknade påverkan på den totala skuldsättningen uppgår kommunkoncernens skuldsättning till ca 116 800 kr per invånare vid utgången av år 2022.

Frånräknas den beräknade påverkan på den totala skuldsättningen som avser Gävle Energi i sin helhet och Hamnen uppgår kommunkoncernens skuldsättning till ca 98 100 kr per invånare vid utgången av år 2022.

Vid en bedömning av skuldsättningsnivån bör också hänsyn tas att en stor del av investeringsvolymen inom bolagssektorn är affärsmässiga och ger framtida intäkter. Detta förhållande medför att det kan finnas motiv att göra en starkare koppling till balansräkningens tillgångar vid bedömningen.

Det kan i detta sammanhang poängteras att värderingar som gjorts av kommunens bolag under år 2008 visar att det finns väsentliga osynliga övervärden på balansräkningens tillgångssida.

Kommunkoncernens skuldsättning

Finansiell analys kommunen

Allmänt

Gävle kommun har en finansiell profil som kan mäta sig väl med jämförbara kommuner enligt rapport som upprättats av KommunForskning i Västsverige (KFi). I rapporten beskrivs var Gävle befinner sig finansiellt och hur kommunen har utvecklats i förhållande till ett antal jämförbara kommuner de tre senaste åren. De kommuner som ingår i jämförelsen är Eskilstuna, Gävle, Jönköping, Linköping, Norrköping, Södertälje, Uppsala, Västerås och Örebro.

Rapporten omfattar fyra perspektiv: Långsiktig handlingsberedskap, kortsiktig handlingsberedskap, riskförhållande och kontroll över den finansiella utvecklingen.

Gävle har i jämförelsen en god långsiktig handlingsberedskap. Gävle har ett stabilt ekonomiskt läge där kommunen har haft sammantagna resultat under de tre senaste åren som ligger över genomsnittet i gruppen och där resultatet 2017 var det fjärde starkaste. Gävle kommun hade 2017 en soliditet som också var fjärde starkast i gruppen och något starkare än snittet i kommungruppen. Utvecklingsmässigt redovisade Gävle kommun samma trend som genomsnittet. Gävle kommun hade 2017 den högsta skattesatsen och ligger 1,15 kr över genomsnittet. På grund av olika skatteväxlingar i olika län är skattesatserna inte helt jämförbara. Det relativt höga skatteuttaget i Gävle begränsar dock kommunens möjlighet att stärka intäktssidan med skattehöjningar.

Även den kortsiktiga handlingsberedskapen får anses vara god. Kassalikviditeten i Gävle uppgick 2017 till 104 procent. Variationen i gruppen är dock mycket stor, allt från Linköpings 734 procent till Södertäljes 11 procent. Gävle har haft en god budgetföljsamhet, vilket innebär att budgetavvikelsen som avser nämndernas verksamhet bör ligga så nära noll som möjligt. Följsamheten har i rapporten mätts i kommunernas resultaträkningar avseende verksamhetens nettokostnader. För Gävle kommun uppgår avvikelsen 2017 till -0,1%, enligt modellberäkningen jämfört med genomsnittet på 1,7% i kommungruppen. Budgetföljsamheten anses vara god för hela kommungruppen under den senaste treårsperioden. Finansiella nettotillgångar speglar kommunens handlingsberedskap på medellång sikt. Gävle kommun ligger med detta mått på tredje plats i kommungruppen 2017.

Med den prognos för verksamhetens resultat som finns för 2018 och det faktum att det ekonomiska förutsättningarna försämras under de kommande åren är det uppenbar risk att vi får försämrade värden från och med i år. Kommuner med en god finansiell ställning har dock förutsättningar att göra anpassningar till framtiden utan allt för omfattande neddragningar i verksamheten. Gävle kommun får anses tillhöra denna grupp av kommuner förutsatt att vi kan vara trogna våra mål kring god ekonomisk hushållning för att vidmakthålla en stabil ekonomi.

Årets resultat

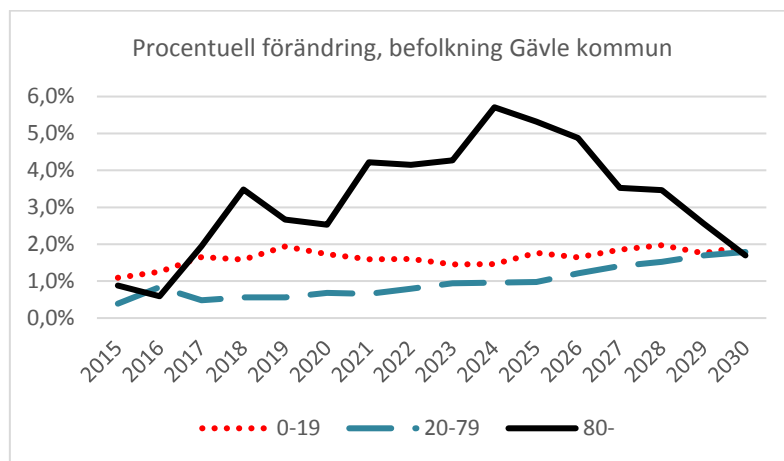
Gävle kommun har sedan år 2004 haft en positiv resultatutveckling där resultatmålet på 2 procent av skatter, generella bidrag och utjämning exklusive realisationsvinster och exploateringsresultat med råge överträffats de flesta av åren. De positiva resultaten har varit särskilt markanta under åren 2016 och 2017. För 2017 redovisades ett resultat motsvarande 3,9 procent av våra intäkter från skatter, generella bidrag och utjämningssystem. Det genomsnittliga resultatet för åren 2009 – 2017 uppgår till ett värde på 2,8 procent.

Under de senaste åren har dock ett antal tillfälliga intäktsposter varit bidragande till de positiva resultaten. Detta gäller främst tillfälligt statligt konjunkturstöd i samband med finanskrisen år 2010, försäkringsersättning med 36 mnkr år 2014 och återbetalning av AFA försäkringspremier med 79 mnkr år 2012, 75 mnkr år 2013 och 36 mnkr år 2015. Det tillfälliga statsbidraget med anledning av flyktingsituationen med 66 mnkr, samt byggbonusen på 27 mnkr år 2016. Under 2017 redovisades en byggbonus med 19 mnkr samt en försäkringsersättning med 39 mnkr.

Om samtliga jämförelsestörande poster på +159 mnkr frånräknas 2017 års resultat uppgår det justerade resultatet till 1,7 (2,6) procent av intäkterna från skatter bidrag och utjämning detta år. Prognosen för år 2018 pekar efter den senaste skatteprognosen i april mot ett resultat exklusive realisationsvinster och exploateringsresultat med ca +85 mnkr enligt förutsättningarna för ramberäkningarna till 2019. Detta motsvarar 1,5 procent av skatter, bidrag och utjämning. Detta resultat är inte liktydigt med nu avlämnade prognoser i delårsrapporten, som pekar mot ett resultat kring + 1 mnkr exklusive

realisationsvinster mm. Den underliggande resultatnivån är tydligt på väg nedåt och det i en oroande snabb takt. Detta förklaras av att skattetillväxten inte är lika kraftfull då vi nu har nått ett jämviktsläge samtidigt som vi har ett fortsatt stort kostnadstryck från demografin och höga investeringsnivåer, men även hög kostnadsnivå för individ och familjeomsorg där Socialnämnden redovisar betydande obalanser i sin verksamhet.

Vi har en jämförelsevis kraftig befolkningstillväxt och detta främst bland unga och äldre. Under de närmaste åren både bland de yngre och äldre och på längre sikt i hög grad i gruppen 80 år och äldre.

Med nuvarande struktur på stöd i ordinärt boende samt vård och omsorgsboende för äldre kan antalet hemtjänsttimmar beräknas öka med 427 000 timmar till år 2030 jämfört med 2017, vilket motsvarar en ökad kostnad med ca 230 mnkr i dagens prisnivå. Dessutom behöver ytterligare ca 600 vård och omsorgsboenden skapas, vilket ger en merkostnad med ca 300 mnkr i dagens prisnivå. Detta visar på ett framtida stort finansieringsproblem för kommunen, men även på ett stort rekryteringsbehov av personal. Kostnadsutvecklingen förutsätter en kraftig tillväxt i skatteunderlaget, men också behov av omstrukturering och nödvändiga prioriteringar i verksamheten. Med nuvarande skattekraft och utdebiteringsnivå kommer äldreomsorgen att ta en stor del av det skattetillskott som kan beräknas till drygt 900 mnkr till följd av en befolkningsökning till 120 000 invånare.

Med ökat kostnadstryck och en inbromsning i skattetillväxten då vi går in i ett konjunkturellt jämviktsläge får vi svårt att hålla resultatnivåer i enlighet med vår finansiella målsättning. Vi har i grunden en stabil ekonomi som har stärkts under senare år. Delvis med tillfälliga statsbidrag för kostnader som främst kan komma att uppstå under kommande år. Utifrån detta utgångsläge kan det under en omställningstid vara acceptabelt med en lägre resultatnivå. Detta för att möjliggöra en anpassning av kostnaderna till en ny intäkstillväxt. Det är dock nödvändigt att på sikt vidmakthålla tillräckligt höga resultatnivåer för att skapa kassaflöden som möjliggör tillräcklig hög självfinansiering av våra investeringar.

Socialnämnden redovisar i delårsrapport 1 år 2018 ett befarat underskott med 65 mnkr, Samhällsbyggnadsnämnden prognos innebär ett underskott med 29 mnkr, samt Omvårdnadsnämndens ett underskott med 8 mnkr. Samhällsbyggnadsnämndens underskott förklaras främst av den snörika vintern och är därmed inte strukturellt betingad, Överskott redovisas av Utbildningsnämnden med 15 mnkr och Kultur och fritidsnämnden med 6 mnkr. Övriga nämnder redovisar inga eller små obalanser i sina rapporter.

För att klara verksamheten 2019 förutsätts att nämnder med underskott återfår ekonomisk balans utifrån tilldelade ramar 2019 och att de effektiviserings- och omstruktureringsåtgärder på sammantaget 118 mnkr kan uppnås. Detta krav kan ställas mot de 164 mnkr som budgeterats för löne- och prisökningar.

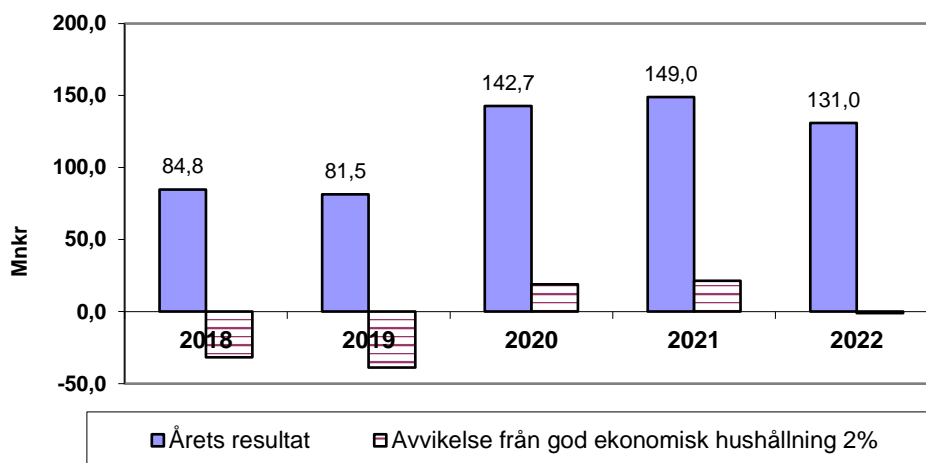
Det räcker inte att enbart klara verksamheten inom de tilldelade ekonomiska ramarna 2019. Nämnderna har att tillse att verksamheten bedrivs med ett effektivt resursutnyttjande i enlighet med det kommunövergripande målet inom ekonomiperspektivet. Detta kommer att bli allt viktigare då vi nu ser ett ökat kostnadstryck i vår verksamhet. Osäkerheten kring den ekonomiska utvecklingen ökar markant åren efter 2019. Stora krav kommer att ställas på effektivisering av vår verksamhet som även innefattar omstruktureringar och prioriteringar i verksamheten för att vi ska klara vårt

välfärdsuppdrag. Detta är också något som starkt betonas av Sveriges Kommuner och Landstings analys av de kommande årens ekonomiska förutsättningar. Med nuvarande prognos för vår intäktsutveckling ställs krav på anpassningar av kostnadsnivån för perioden 2020 - 2022 motsvarande 275 mnkr. Detta motsvarar drygt 4,5 procent av kommunbidragen utan krav på åtgärder.

Med angivna planeringsförutsättningar beräknas resultatet exklusive realisationsvinster och exploateringsresultat för år 2019 respektive 2020 motsvara 1,4 respektive 2,3 procent av våra skatteintäkter mm. Resultatet för hela perioden 2019 - 2022 uppgår sammantaget till 2,0 procent av våra skatteintäkter mm. Sett över en längre tidsperiod enligt indikatorn till det finansiella resultatmålet, perioden 2015 - 2022, uppgår det genomsnittliga resultatet till 2,6 procent, vilket bidrar till en långsiktig egenfinansiering av våra investeringar.

Den samlade resultatnivån får därmed anses uppfylla målsättningen för god ekonomisk hushållning. Det bör dock observeras att risken för ett sämre resultatutfall är hög. Detta utifrån de strukturella obalanser som nu redovisas och som måste åtgärdas, över de ännu ej specificerade effektiviserings- och omstruktureringsåtgärder som är nödvändiga att genomföra, samt av den nu för oss i ett historiskt perspektiv extremt höga investeringsnivån. Investeringarnas belastning på resultatet är räntekänslig. Investeringar i verksamhetsfastigheter hos Gavlefastigheter riktade mot kommunen beräknas sammantaget under innevarande år och påföljande fyra planeringsår till ca 2,9 miljarder kronor. De tillkommande hyrorna är beräknade på en kalkylränta på 2,1 procent. Räntedelen i hyrorna motsvarar därmed ca 61 mnkr på årsbasis. Om räntenivån höjs med 1 procentenhet till slutet av planeringsperioden kommer detta att innebära höjda hyror med ytterligare 29 mnkr per år vid kommande hyresomräkning för de tillkommande hyresobjekten. Med marknadens räntetro för kommande år är detta ett sannolikt scenario.

Kommunen har stora investeringsbehov. Detta gäller inte minst fastighetstekniska upprustningar av våra skolor och satsningar på fler förskoleplatser. Utöver detta planeras för infrastruktur och nysatningar inom skolområdet samt ett nytt bibliotek. Kommunen behöver med anledning av detta uppnå ett positivt kassaflöde från den löpande verksamheten genom resultatöverskott som bidrar till en hög självfinansiering av dessa investeringar. Den nu beräknade resultatnivån räcker inte till självfinansiering under planperioden, vilket innebär en ökad lånefinansiering inom kommunkoncernen under de kommande åren och där de finansiella kostnaderna direkt eller indirekt via hyror ökar. Detta innebär en risk att den kommande generationen inte får samma verksamhetsutrymme som den nuvarande. Gävle delar denna bild med de flesta övriga kommunerna i Sverige som befinner sig i en tillväxtfas.

Resultatutveckling exkl. reavinst/förluster och exploateringsresultat

Verksamhetens nettokostnader

Intäkter från skatter, generella bidrag och utjämningsystem beräknas totalt öka med 199 mnkr mellan åren 2018 och 2019, Nettokostnadsökningar till följd av löne- och prisökningar kan för motsvarande tid beräknas till ca 164 mnkr, inklusive centralt avsatta löne-medel.

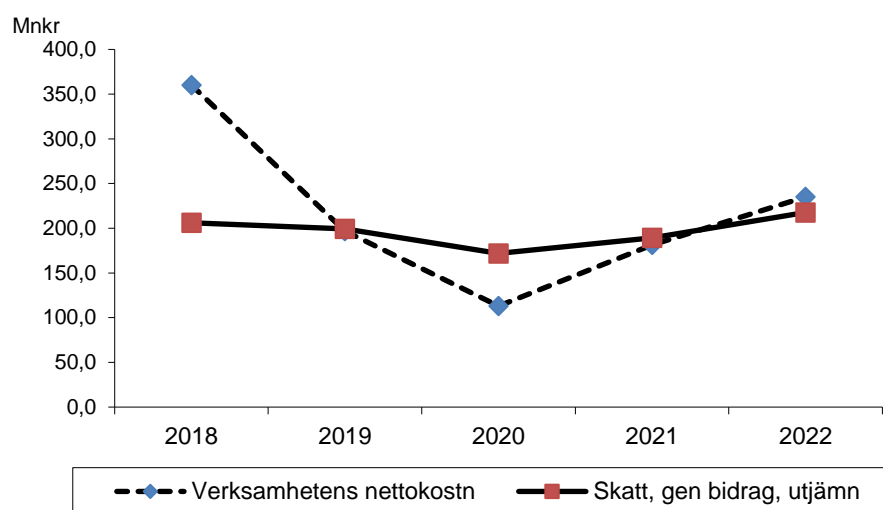
Det årliga tillskottet från skatter och inkomstutjämningsystem har under de senaste åren varit högt, vilket sker i en återhämtningsfas i en konjunkturcykel. För inkomstår 2016 ökade dessa intäkter med

307 mnkr och för år 2017 med 184 mnkr. När konjunkturrell balans uppnåtts fasar den årliga skattetillväxten ut. Skattetillväxten beräknas öka med 179 mnkr avseende inkomstår 2018 samt 176 mnkr för 2019. Om vi därutöver skulle få en situation där vi går in i en lågkonjunktur kommer läget att försämrars väsentligt. Ett sådant scenario finns dock inte beräknad under den närmaste planeringsperioden.

Verksamhetens nettokostnader exklusive realisationsvinster mm beräknas öka med ca 360 mnkr 2018, eller 6,6 procent och med 197 mnkr år 2019. För att nå budgeterat årsresultat 2019 finns ett utrymme att öka verksamhetens nettokostnader exklusive reavinsten och exploateringsresultat med ca 3,4 procent. Nettokostnadsökningen består till 2,8 procent av löne- och prisökningar beräknat på kompensationer till nämnderna samt centralt avsatta lönemedel. Utrymmet för övrig nettokostnadsökning är därmed 0,6 procent. Prisförändringen ligger i linje med Sveriges Kommuner och Landstings bedömning. I SKL:s kalkyler beräknas kommunernas verksamhetskostnader både i löpande och fasta priser. Den årliga förändringen av kostnaderna i fasta priser kallas också verksamhetens volymförändring. Volymförändring utgörs alltså av skillnaden mellan förändring i löpande pris och prisförändringar på arbetskraft (löneökningar) och annan förbrukning. SKL bedömer det sammanvägda prisindexet (PKV) till 2,7 procent för år 2019.

För perioden 2020 - 2022 finns ett utrymme att öka verksamhetens nettokostnader med i sitt ca 2,8 procent. För år 2020 och 2021 har SKL beräknat prisindexet för kommunal verksamhet (PKV) till 3,2 procent för respektive år. Detta innebär att det utan åtgärder inte finns utrymme till annat än för ökade löner och priser enligt SKL:s prisbedömning om vi ska nå våra finansiella resultatmål.

Med budgetförslaget ökar skatteintäkterna mer än nettokostnaderna under planperioden fram till 2022. År 2022 kan intäkter för skatter, generella bidrag och utjämningsystem beräknas öka med 778 mnkr jämfört med år 2018 och verksamhetens nettokostnader (exklusive reavinsten/förluster) med 727 mnkr. Inledningsvis ökar dock nettokostnaderna ungefär i samma takt som skatteintäkterna. Det bör dock betonas att prognosen för den senare delen i planeringsperioden är osäker.

Årlig ökning av verksamhetens nettokostnader (exkl. realisationsvinster/förluster) samt intäkter från skatter, generella bidrag och utjämn

Pensionskostnadernas utveckling

Kommunens pensionskostnader består av direkta utbetalningar till kommunens pensionärer, individuella pensionsavgifter och pensionsförsäkringar, avsättning för framtida pensionsutbetalningar avseende intjänade pensioner efter år 1998 samt särskild löneskatt på pensionskostnader. Förändringar av pensionsrätter intjänade före år 1998 redovisas som ansvarsförbindelse inom linjen och belastar således inte balansräkningen.

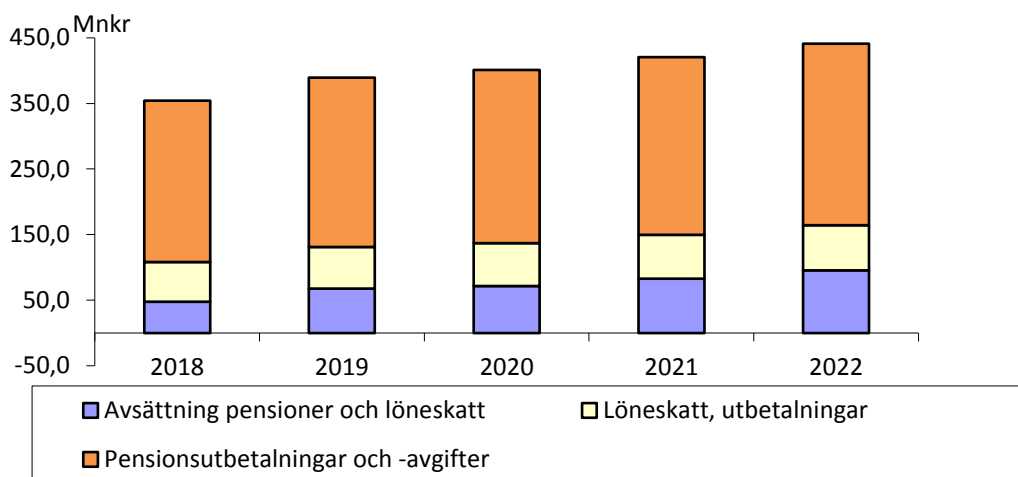
Under år 2013 träffades överenskommelse om helt avgiftsbestämda pensioner för alla anställda i kommuner, landsting och regioner. Avtalet heter AKAP-KL och omfattar arbetstagare som är födda 1986 och senare. Avgiftsnivåerna är 4,5 procent under det så kallade taket (7,5 inkomstbasbelopp) och 30 procent därutöver. Det redan existerande avtalet KAP-KL gäller enbart för födda 1985 och tidigare.

Från år 2015 tillämpar kommunen Omställningsstöd och pension för förtroendevalda (OPF-KL) som är utformat för att kunna tillämpas på förtroendevalda som tillträder ett (eller flera) uppdrag för första gången efter valet 2014 eller senare.

För år 2019 budgeteras pensionskostnaderna inklusive finansiell del till 377 mnkr för att stiga till 426 mnkr år 2022. I den av KPA beräknade förändringen av pensionsåtagandet redovisad som ansvarsförbindelse redovisas en minskning med ca 19 mnkr mellan år 2018 och 2019. Under resterande del av planeringsperioden sjunker ansvarsförbindelsen med ytterligare 75 mnkr. Den totala ansvarsförbindelsen beräknas vid utgången av år 2019 till 1 975 mnkr inklusive löneskatt. Ansvarsförbindelsen motsvarar därmed ca 38 procent av kommunens egna kapital detta år. Ansvarsförbindelsen sjunker nu, till följd av att utbetalningar av intjänade pensionsrätter före år 1998 ökar. Detta belastar kommunens resultat negativt till följd av den tillämpade blandmodellen.

Kommunen får en ökad likviditetsbelastning för pensioner genom ökade pensionsutbetalningar och individuella pensionsavgifter. Dessa ökar (inklusive löneskatt) med ca 13 mnkr mellan år 2018 och 2019 och med 34 mnkr år 2022 jämfört med år 2018.

Kommunen har skapat möjlighet för främst förvaltningschefer att växla den förmånsbestämda pensionsavsättningen mot en försäkringslösning. För år 2019 beräknas ca 3,3 mnkr 4,1 mnkr inklusive löneskatt) inbetalas i dessa premier. Dessutom beräknas ca 11 mnkr (13,7 mnkr inklusive löneskatt) utbetalas i premier för pensionsförsäkringar i form av lönevaxling mm.

Pensionskostnadernas utveckling

Pensionskostnader och utbetalningar riskerar att utrymmet till kommunens verksamheter begränsas liksom möjligheterna att finansiera framtida investeringar utan ökad upplåning. Den så kallade blandmodellen för pensionskultsberäkningen medför att utbetalningar av pensioner intjänade före 1998 kommer att få resultateffekt vid utbetalningstillfället. För att begränsa dessa effekter och säkra tillräckliga framtida kassaflöden har kommunen tecknat ett unikt avtal om en försäkringslösning i det av kommunen delägda Kommungaranti Skandinavien Försäkrings AB.

Försäkringslösningen innebär att den topp av utbetalningar som förväntas inträffa under en 20-årsperiod kan mötas av utbetalningar från garantiförsäkringen. I särskilda beslut har fram till och med årsskiftet 2017/2018 ca 709 mnkr avsatts till försäkringen. Därutöver har årspremier med 101 mnkr inbetalats. Under år 2014 gjordes en utbetalning av skadeersättning från försäkringen med 36 mnkr och för 2017 en utbetalning för en skada på 39 mnkr.

Beräknade pensionsförpliktelser

Mnkr	2018	2019	2020	2021	2022
Avsättning i balansräkningen	483,3	546,4	613,1	690,3	779,5
Ansvarsförbindelse	1 994,4	1 975,4	1 948,5	1 923,5	1 900,3
Summa pensionsåtagande	2 477,7	2 521,8	2 561,6	2 613,8	2 679,8
Återlån till verksamheten	2 477,7	2 521,8	2 561,6	2 613,8	2 679,8

Skatteintäkter mm

Skatteintäktsberäkningen bygger nuvarande skatt 22,26 kr, samt en genomsnittlig befolkningsökning med 1 065 invånare per år fram till år 2022.

Enligt taxering 2017 uppgick gävlebornas beskattningsbara inkomster (skatteunderlaget) inkomstår 2016 till ca 20,2 mdkr. Gävlebornas beskattningsbara inkomst per invånare (skattekraften) uppgick till 202 873 kr, vilket är 97,2 procent av riksgenomsnittet. Detta innebär att den beskattningsbara inkomsten under året ökade med 4,98 procent i Gävle, vilket i stort är det samma som utveckling i riket. Skattekalkylen grundas på skatterna för inkomstår 2016. Skattemedel för år 2019 beräknas med en prognostiserad ökning för inkomståren 2017, 2018 och 2019.

Enligt Sveriges Kommuner och Landstings (SKL) prognos för inkomståret 2017 (apr 2018) ökar skatteunderlaget i riket med 4,5 procent. Den samhällsekonomiska bilden som beskrivs i omvärldsanalysen ligger till grund för skatteprognosen.

För inkomståren 2017, 2018 och 2019 beräknas skatteunderlaget i Gävle öka med 3,77, 3,33 respektive 3,18 procent. Tillämpningen av SKL:s prognos innebär att Gävle kommun har en skuld till staten för inkomstår 2017 med 33,3 mnkr (regleras januari 2019) och en fordran för inkomstår 2018 med 4,6 mnkr (regleras januari 2020). Detta till följd av att de fysiska utbetalningarna av skatteinkomsterna sker utifrån uppräkningsstal som fastställs av regeringen och att dessa avviker från de tillämpade prognoserna.

Sammantaget beräknas Gävle kommuns skatteintäkter till 5 009 mnkr år 2019, vilket är en ökning med 135 mnkr jämfört med prognosen för år 2018 som även innehåller avräkning för inkomstår 2017.

Nettointäkten från de kommunala utjämningsystemen, fastighetsavgift och de generella bidragen beräknas till 1 008 mnkr år 2019, vilket är 65 mnkr högre jämfört med prognosen för år 2018.

Under generella statsbidrag redovisas tillskott, de så kallade välfärdsmiljarderna som regeringen i budgetpropositionen för 2017 respektive 2018 tillfört kommunsektorn. En del av statsbidraget tilldelas i förhållande till antalet kommunmottagna flyktingar samt antalet asylsökande i kommunen och en del av bidraget i förhållande till kommunens invånarantal. En utfasning sker av bidragsandelen som är baserad på flyktingmottagning till förmån för invånarantal. Från och med år 2021 sker tilldelningen endast utifrån invånarantalet.

I prognosen för 2018 och budget för kommande år har intäkter från den så kallade byggbonusen lagts in motsvarande ca 1 procent av det statliga tillskottet till kommunsektorn. För år 2019 innebär detta 13 mnkr. Byggbonusen upphör därefter med nuvarande beslut.

Finansiella intäkter och kostnader

Kommunens roll som internbank skapar stora flöden genom den förmedling av lån som sker till i huvudsak de kommunala bolagen. De förmedlade lånen till våra bolag uppgick vid årsskiftet 2017/2018 till 4 262 mnkr och kan förväntas stiga till 8 170 mnkr vid utgången av år 2022 baserat på bolagens finansieringsbehov. Övrig långfristig utlåning var vid föregående årsskifte 1 501 mnkr, främst till kommunala bolag i samband med att kommunen sålt anläggningstillgångar. Utöver detta har kommunen förmedlat certifikat till kommunens bolag med 500 mnkr.

Gävle kommun har ett positivt finansnetto, ca +76 mnkr i bokslut för år 2017. Ett positivt finansnetto har varit ett resultat av en aktiv skuldportföljhantering, samt utdelningar från koncernföretag. För år 2019 förväntas finansnettot uppgå till ca +91 mnkr, inkluderat utdelning från Gävle Stadshus AB med 47 mnkr, varav 16 mnkr är vidareförmedlat från AB Gavlegårdarna för att användas till bostadssociala åtgärder.

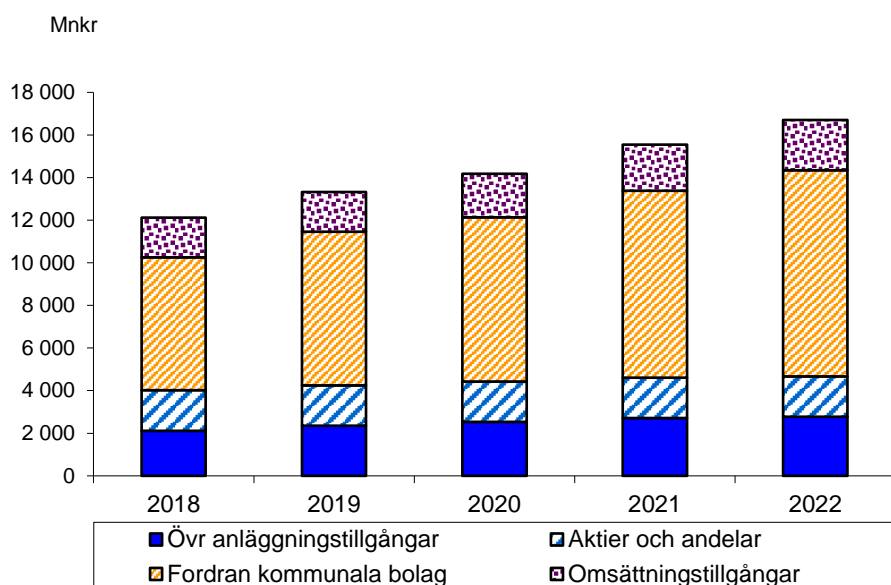
Finansnettot påverkas även av kommunens eget upplåningsbehov och av det allmänna ränteläget. Räntorna har legat på historiskt låga nivåer och förväntas öka något 2019 men fortfarande vara låga. För detta år beräknas de kortfristiga räntorna hamna på ca 0,9 procent och de långa på ca 2,6 procent. Räntegapet förväntas minska något under de påföljande åren där de korta beräknas hamna på 2,1 procent och de långa på 3,3 procent år 2022.

Tillgångar, skulder och eget kapital

Balansräkningen ger en ögonblicksbild av kommunens totala tillgångar, skulder och eget kapital och en samtidig beskrivning av hur de totala tillgångarna finansierats med skulder och eget kapital. Balansomslutningen i kommunen uppgick i bokslut 2017 till 11 406 mnkr. Anläggningstillgångarna uppgick till 9 457 mnkr, varav de materiella/immateriella anläggningstillgångarna utgjorde 1 673 mnkr. Större delen av tillgångsmassan avser därmed finansiella anläggningstillgångar och då främst

förmedlade lån till de kommunala bolagen. Omsättningstillgångarnas storlek var 1 949 mkr.

Kommunens anläggningstillgångar beräknas öka med 4 887 mkr till slutet av år 2022, jmf med bokslut 2017, varav de materiella anläggningstillgångarna ökar med 984 mkr. Ökningen av anläggningstillgångarna består därmed till ca 80 procent av finansiella anläggningstillgångar i form av från kommunen förmedlade lån till de kommunala bolagen.

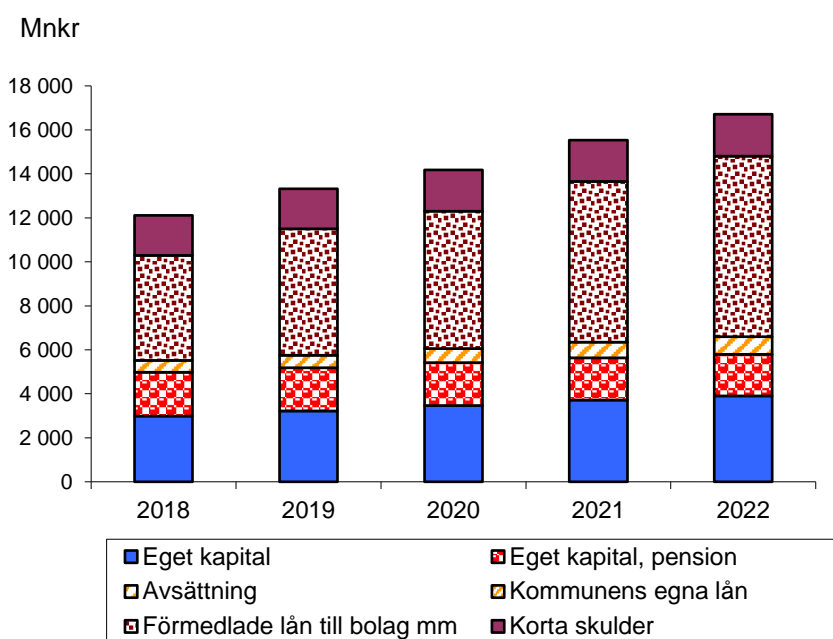

Tillgångarnas utveckling.

Kommunens egna kapital uppgick i bokslut 2017 till 4 763 mkr. Förmögenheten per invånare blev därmed ca 47 300 kr, en ökning med ca 2 600 kr från föregående år. Det egna kapitalet förväntas fortsätta utvecklas positivt under den kommande planeringsperioden för att vi utgången av år 2022 uppgå till 5 800 mkr, vilket motsvarar ca 54 800 kr per invånare.

Kommunens avsättningar och långfristiga skulder beräknas öka med 4 176 mkr till slutet av år 2022. Kommunens egna lån slutamorterades under 2016 och beräknas till noll under hela planeringsperioden.

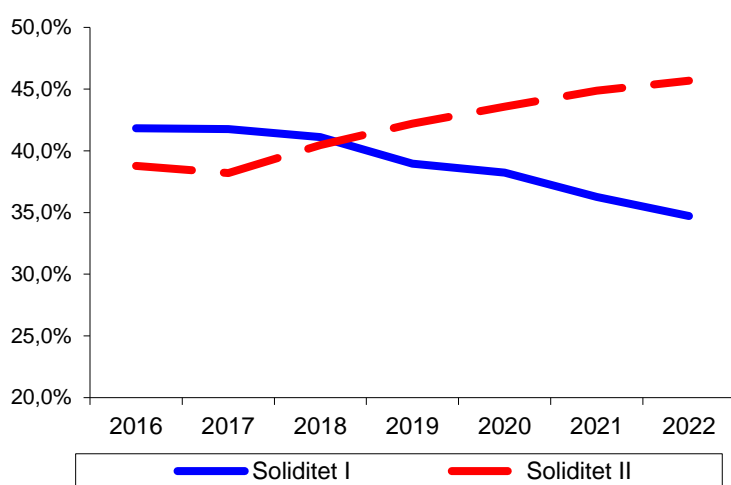
Vid bedömning av kommunens balansräkning ska hänsyn tas till det pensionsåtagande som ligger utanför balansräkningen i form av en ansvarsförbindelse som motsvarar ca 38 procent av kommunens egna kapital år 2019.

Skuldernas och det egna kapitalets utveckling.

Soliditet är ett mått på kommunens långsiktiga finansiella styrka och visar hur stor del av kommunens tillgångar som har finansierats med eget kapital. I redovisningen av kommunens tillgångar ingår även förmedlade lån till de kommunala bolagen. För att få en rättvisande bild av kommunens styrka bör interna fordringar kvittas mot de lån som upptagits för bolagens räkning. Vid en analys av den finansiella styrkan bör på ett motsvarande sätt det egna kapitalet justeras för pensionsåtagandet i form av en ansvarsförbindelse. Med dessa justeringar uppgick soliditeten (soliditet 2) i bokslut 2017 till ca 41 procent. Soliditeten beräknas stärkas och uppgå till ca 45 procent år 2019 och till ca 49 procent år 2022. Med en traditionell beräkning av soliditeten (soliditet 1) sjunker soliditeten från 39 procent år 2019 till ca 35 procent år 2022.

I den sammanställda redovisningen 2017 uppgick kommunkoncernens soliditet efter justering av pensionsåtagande utanför balansräkningen till ca 30 procent och beräknas hamna på 31 procent 2019 och 32 procent 2022. Med en traditionell beräkning av soliditeten uppgår denna till 42 procent år 2019 för att sjunka till ca 40 procent år 2022. Det finansiella soliditetsmålet för kommunen och kommunkoncernen får anses uppfyllt under planperioden. Utvecklingen innebär att kommunens finansiella långsiktiga handlingsberedskap inför framtiden får anses vara mycket god.

Soliditetens utveckling hos kommunen. Soliditet 2 är korrigerad för utlämnade lån samt för pensionsåtaganden redovisad som ansvarsförbindelse.

Investeringar och finansiering

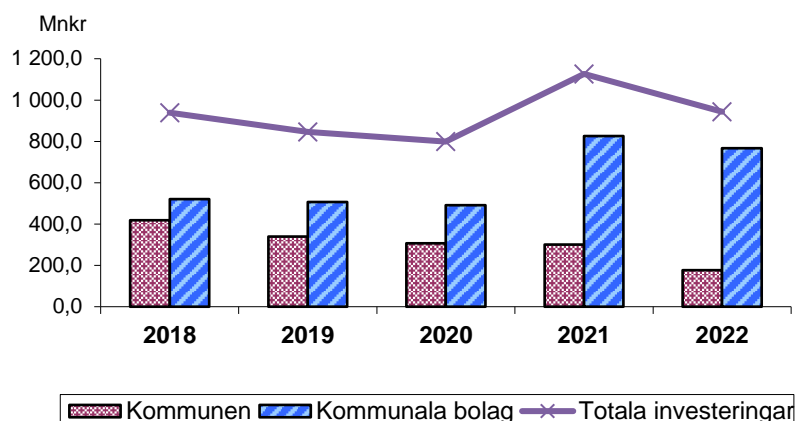
Kassaflödesbudgeten visar årets kassaflöde med uppdelning på löpande verksamhet, investeringsverksamhet, respektive finansieringsverksamhet.

Ett positivt kassaflöde med 1 778 mnkr beräknas från den löpande verksamheten under perioden 2018 - 2022. Detta tillsammans med försäljningar av anläggningstillgångar med 125 mnkr kan användas till att finansiera investeringar i materiella anläggningstillgångar med 1 542 mnkr under motsvarande period. I kommunens budget är det främst infrastrukturinvesteringarna som är mest framträdande, både ordinarie investeringar som redovisas hos Samhällsbyggnadsnämnden, men även investeringar som görs i allmän platsmark i samband med exploatering av mark för bostadsbyggande och näringslivets behov. Dessa uppgår sammantaget till ca 1,1 miljarder kronor under perioden 2018 - 2022. Den löpande verksamheten i kommunen klarar investeringsverksamheten utan utökad upplåning och ett likviditetsöverskott uppstår hos kommunen som tillsammans med den ingående kassan från 2017 kan beräknas till ca 800 mnkr år 2022.

En likviditetssupplemennt hos kommunen möjliggörs då en stor del av investeringar som riktar sig mot kommunens verksamheter sker via de kommunala fastighetsbolagen. Under åren 2018 - 2022 uppgår dessa investeringar sammantaget till 3 112 mnkr. Om hänsyn även tas till dessa, samt det kassaflöde som skapas hos bolagens verksamhetsgrenar riktade mot kommunen uppnås inte egenfinansiering av investeringar. Egenfinansieringsgraden för hela perioden kan med denna definition beräknas till ca 59 procent, vilket innebär att ca 1,9 miljarder kronor mnkr måste lånefinansieras inom koncernen.

Gävle kommun liksom kommunsektorn i sin helhet har för närvarande en mycket hög investeringsvolym. Detta genom ökade behov till följd av befolkningstillväxt, men även av stora reinvesteringsbehov, inte minst i skolor som byggdes kring 60- och 70-talen. Under den närmaste femårsperioden investerar Gävle ca 1,8 miljarder i gamla och nya skolfastigheter. För investeringar som är att betrakta som

tillväxtinvesteringar (ökade volymer) är det inte rimligt att kräva en fullständig egenfinansiering av nuvarande skattebetalare.

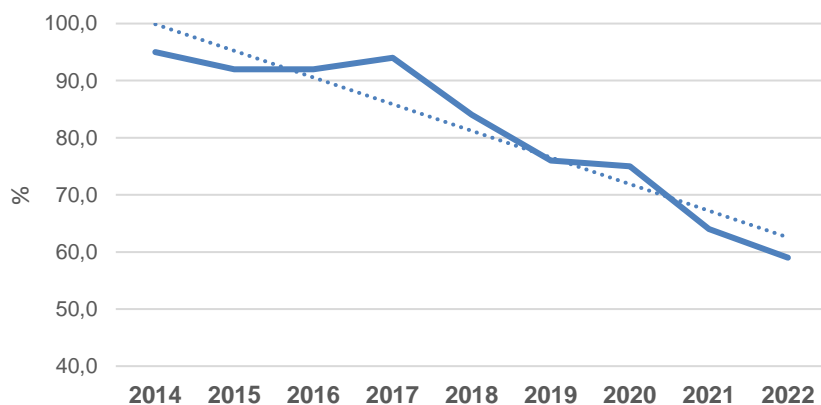

Investeringar riktade mot kommunens skattefinansierade verksamhet.

Med en hög investeringsvolym finns en risk att investeringsutgifterna ökar för de enskilda projekten. Dels utifrån att investeringsnivåerna inledningsvis budgeteras mer utifrån övergripande kalkyler och erfarenhet än fastlagda programhandlingskalkyler, dels att en omfattande investeringsaktivitet kan vara prisdrivande på en begränsad marknad. Om de totala investeringsutgifterna enligt ovan skulle vara underskattade med ca 10 procent ger detta en utökning med ca 450 mnkr under perioden 2018 - 2022. Detta skulle leda till utökat lånebehov och försämrade resultat med motsvarande ca 24 mnkr på årsbasis i form av avskrivningskostnader och räntekostnad baserad på ränta 2,0 procent. Därtill innebär en hög upplåning att vi blir allt mer räntekänsliga, främst med anledning av att räntorna slår mot hyresnivåerna för våra verksamhetslokaler, där självkostnadsprincip tillämpas vid hyressättning.

I den andra vågskålen finns det faktum av vi sett över tiden har haft svårigheter att upparbeta investeringsanslagen vilket ger en omfattande ombudgetering. De totala investeringsanslagen 2017 hos kommunen samt de kommunala bolagen med investeringar riktade mot kommunen uppgick till ca 900 mnkr med ett utfall på ca 588 mnkr, vilket innebär att ca 65 procent av investeringsanslagen förbrukades.

Den utveckling vi nu ser på självfinansieringsgraden kan inte fortsätta nedåt. Om vi åren efter 2022 fortsätter att ligga kvar på de nu planerade investeringsnivåerna kommer det att krävas väsentligt förbättrade resultat där nuvarande målnivå för resultat på 2 procent av våra intäkter från skatter, generella bidrag och utjämningsystem blir otillräcklig. Det som kan tala för att investeringsbehoven sänks är att vi nu har stora investeringar i skolfastigheter till följd av fastighetstekniska skäl då flertalet av de aktuella skolorna byggdes för drygt 50 år sedan.

Självfinansiering av investeringar riktade mot kommunen i femårscykler.

Likviditet

Likviditet visar på kommunens kortfristiga betalningsförmåga. De löpande utgifterna betalas i första hand av våra skatteinkomster, avgifter med mera eller av andra omsättningstillgångar. Kassalikviditet är ett mått på förhållandet mellan kommunens omsättningsbara tillgångar och de kortfristiga skulderna. I bokslut för år 2017 uppgick kassalikviditeten till 104 procent. För år 2019 är denna likviditet beräknad till 98 procent. Under år 2017 hade kommunen 435 mnkr i kassa/bank, som beräknas stiga till 809 mnkr år 2022 med en kassalikviditet på 121 procent. Överlikviditeten beräknas delvis kunna användas för finansiering av tillkommande investeringar i kommunen eller via aktieägartillskott till kommunala fastighetsbolaget.

En kassalikviditet som understiger 100 procent innebär att de kortfristiga skulderna överstiger omsättningstillgångarna. Kommunens likviditet är tillräcklig i förhållande till betalningsströmmarna. Kommunen kan även använda hela kommunkoncernens likviditetsreserv genom internbankens koncernkontosystem. Dessutom kompletteras den egna likviditeten med en disponibel likviditet i form av kreditlinor och andra lånelöften. Kommunens betalningsberedskap på kort sikt får därmed anses vara mycket god.

Känslighetsanalys

Kommunens resultat är utsatt för påverkan från omvärlden. En känslighetsanalys som visar förändringar i ett antal storheter ger följande riskexponering för år 2019.

- Ökade löner med en procentenhet - motsvarar ca 39 mnkr inklusive arbetsgivaravgifter.
- Arbetsgivarförändringar med en procentenhet - motsvarar ca 28 mnkr.
- Prisförändringar för varor och tjänster med en procentenhet - motsvarar ca 33 mnkr.
- Räntekostnadsförändring med en procentenhet – motsvarar ca 60 mnkr i kommunkoncernen om samtliga lån sätts om under året.
- Skatteunderlagsförändring med en procentenhet - motsvarar ca 56 mnkr.
- Invånarförändring med 100 personer – motsvarar ca 5,0 mnkr för skatter och bidrag.

Kommunens nämnder

Uppdrag till kommunstyrelsen och kommunens nämnder 2019

Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen och nämnderna i uppdrag att utföra nedanstående utredningar och aktiviteter. Uppdragen är en direkt och specifik politiskt styrande beställning och tydliggörs i Kommunplanen och nämndernas egna verksamhetsplaner. Återrapportering sker tertialvis i den efterföljande verksamhetsrapporteringen.

Kommunstyrelse

Kommunstyrelsen får i uppdrag att samla verksamhetsstödande resurser centralt för att höja kvalitet och uppnå positiva ekonomiska effekter

Kommunstyrelsen får i uppdrag att fortsätta arbetet med att samla styrningen och ledningen av verksamhetsstödande resurser centralt. I de fall verksamheten ska samlas centralt är de förväntade effekterna både höjd kvalitet (bland annat bättre samordning, enhetlig tillämpning, stärkt kollegialt samarbete och erfarenhetsutbyte) och positiva ekonomiska effekter samt att nämnderna ska kunna fokusera på sina kärnverksamheter.

Kommunstyrelsen måste samtidigt se över kommunledningskontorets egna verksamhetsområden och vilka uppgifter som ska omfattas av kommunstyrelsens uppdrag framöver. I samband med detta ska även de strategiska resurser som finns samlade inom olika verksamhetsområden inventeras och möjliga synergier tas tillvara.

Kommunstyrelsen får i uppdrag att fortsatt verka för att öka omfattningen av dialogmöten i hela kommunkoncernen

Medborgares möjlighet till inflytande och delaktighet i det lokala samhällets utveckling har blivit en allt viktigare fråga för kommuner, dels för att skapa tillit till det demokratiska systemet och för att utveckla ett hållbart samhälle. Kommunstyrelsen får i uppdrag att inom hela kommunkoncernen utveckla arbetet med dialogmöten och samråd med invånare och övriga aktörer verksamma i Gävle för ökad delaktighet och reellt inflytande.

Kommunstyrelsen får i uppdrag att öka tillgängligheten för medborgarna i digitala kanaler

Utöver att arbeta med dialogmöten ska kommunen ha öppna och tillgängliga sociala kanaler.

Kommunstyrelsen får i uppdrag att samordna ansökningarna av föreningsstöd och olika former av bidrag och stipendier

Varje år kan olika stöd, bidrag och stipendier sökas inom olika nämnders verksamhetsområden i Gävle kommun. Det gäller för såväl föreningar som privatpersoner. Kommunstyrelsen får i uppdrag att, såvitt gäller olika former av föreningsstöd, skapa ett gemensamt sökfönster inom kommunen för att få en tydligare och bättre överblick, likformighet och rättvisa vad gäller hanteringen av ansökningar.

Kommunstyrelsen får i uppdrag att utveckla formerna för myndighetskontakter i samarbete med berörda nämnder

Formerna för service, bemötande och tillgänglighet är ständigt återkommande frågor att arbeta med i alla kommunala verksamheter. Det kan finnas anledning att åter repetera dessa frågor vad gäller den myndighetsutövande verksamheterna. Att förena service och myndighetsutövning på ett sätt som möter förståelse och ömsesidig respekt kan vara en utmaning. God regeltillämpning, enkelt formulerade beslut och dialog är viktiga förutsättningar för att lyckas. Kommunstyrelsen får i uppdrag att i samråd med berörda myndighetsnämnder utveckla formerna för myndighetskontakter.

Kommunstyrelsen får i uppdrag att utreda förutsättningarna och formerna för att införa utmaningsrätt

Kommunstyrelsen får i uppdrag att utreda förutsättningarna och formerna för att införa utmaningsrätt. Utmaningen avser att någon lämnar ett önskemål om att en del av den kommunala verksamheten ska upphandlas eller säljas. Utmaningen innebär en initiativrätt till en prövning av om en upphandling ska genomföras. Regler som ska gälla vid utmaningen kan t ex vara vilka verksamheter som får utmanas, vad utmaningen ska innehålla och hur handläggningen kommer att gå till.

Kommunstyrelsen får i uppdrag att genomföra en konkurrensutredning

Kommunstyrelsen får i uppdrag att genomföra en kartläggning för att se över i vilken omfattning som varor och tjänster i Gävle kommuns verksamheter tillhandahålls i konkurrens med näringslivet. I fokus ligger att identifiera verksamheter där det finns en risk för konkurrensstörning. Uppdraget avser både verksamhet som bedrivs av nämnder och bolag.

Kommunstyrelsen får i uppdrag att bygga upp en ny upphandlings- och inköpsorganisation i Gävle kommunkoncern

Kommunstyrelsen får i uppdrag att under 2019 fram en ny vision för Gävle kommun

Kommunstyrelsen får i uppdrag att utveckla styrmodellen för Gävle kommun

Kommunstyrelsen får i uppdrag att se över beräkningsmodeller för volymer för våra nämnder

Kommunstyrelsen får i uppdrag att göra en översyn över Gävle kommuns engagemang i föreningar, intresseorganisationer och förbund

Kommunstyrelsen får i uppdrag att förtydliga vad våra serviceorter ska innehålla

Kommunstyrelsen får i uppdrag att arbeta fram en ny integrationsplan

Att alla Gävlebor får samma chanser i livet är en huvudfråga. Kommunstyrelsen ska därför tillsammans med berörda nämnder ta fram en ny integrationsplan med fokus på utbildning bostad och arbete.

Kommunstyrelsen får i uppdrag att revidera det miljöstrategiska programmet 2019

Kommunstyrelsen får i uppdrag att säkerställa att lönebildningen i kommunkoncernen är återhållsam

Kommunstyrelsen får i uppdrag att fortsätta utveckla och identifiera lämpliga extratjänster

Kommunstyrelsen får i uppdrag att fortsätta utveckla arbetet med fastighetsfrågor med tydlig politisk styrning

Kommunstyrelsen får i uppdrag att se över trafikplaneringen för alla trafikslag

Kommunstyrelsen får i uppdrag att påbörja projektering och trafikplanering av Magasinsområdet för senare investering

Kommunstyrelsen får i uppdrag att ta fram mer mark för näringslivet

Kommunstyrelsen får i uppdrag att ta fram mer mark för småhustomter

Kommunstyrelsen får vidare i uppdrag att arbeta prioriterat med följande uppgifter

Kommunstyrelsen ska uppmärksamt följa de frågor som kan inverka på kommunens utveckling och ekonomiska ställning. Inom ramen för den uppsikt som kommunstyrelsen har enligt kommunallagen ska såväl måluppfyllelse som kvalitet och resultat hos nämnder, bolag och kommunalförbund följas.

Tillväxt och utveckling kräver särskilt uppmärksamhet för att klara en ökande befolkning. Det krävs ett tydligt övergripande strategiskt arbete för exploatering, bostäder, infrastruktur mm.

Kommunstyrelsen har ansvar för den strategiska GIS utvecklingen. För att intensifiera detta arbete på bästa möjliga sätt i Gävles utveckling och tillväxt, bland annat vad gäller att tillgängliggöra öppna data på strategiskt viktiga områden, behöver gränssnittet med samhällsbyggnad Gävle klagöras. Eventuellt behöver viss omflyttning av resurser genomföras.

Kompetensförsörjning är en stor utmaning för hela den kommunala sektorn. Ett fortsatt arbete med Gävle kommun som arbetsgivare måste därför ha stort fokus. En tillkommande del inom detta arbete är att även se över möjligheten till dispens från heltidsbeslutet.

Samhällsbyggnadsnämnd

Samhällsbyggnadsnämnden får i uppdrag att göra en översyn av kompetensbehovet i förvaltningen.

Översynen ska särskilt syfta till att:

- aktivt arbeta med ett kund- och medborgarperspektiv i alla verksamheter. Att förena service och myndighetsutövning på ett sätt som möter förståelse och ömsesidig respekt kan vara en utmaning. God regeltillämpning, enkelt formulerade beslut och dialog är viktiga förutsättningar för att lyckas.
- rätt kompetens och ett rättssäkert arbetssätt finns i alla processer

- personalsammansättningen är anpassad efter de behov som behövs i dag och i framtiden

Samhällsbyggnadsnämnden får i uppdrag att utreda om förutsättningar finns för att med systemstöd skapa en överblick som stöd för prioritering av insatser för ett tryggt och snyggt Gävle.

Samhällsbyggnadsnämnden får i uppdrag att i samverkan med andra aktörer undersöka om förutsättningar finns för ett systemstöd för insamling av data för löpande information om var brister uppkommer, vilket kan stödja prioriteringar för ett snyggt och tryggt Gävle.

Samhällsbyggnadsnämnden får i uppdrag att aktivt delta i dialogen med andra aktörer i arbetet med den framtida kollektivtrafikförsörjningen.

Samhällsbyggnadsnämnden får i uppdrag att delta i arbetet med att stärka och förbättra företagsklimatet i sin myndighetsroll.

Kultur- och fritidsnämnd

Kultur- och fritidsnämnden får i uppdrag att effektivisera verksamhetens processer, organisation och lokaler

Viktigt i effektiviseringen är att samordna samlingslokaler i bostadsområdena tillsammans med Gävlegårdarna. Verksamheter ska koncentreras mera till området vid Gasklockorna.

Arbetet med att effektivisera alla processer i förvaltningen ska fortsätta och personalanpassning ska ske vid pensionsavgångar.

Kultur- och fritidsnämnden får i uppdrag att se över organisationen för drift av idrottsanläggningar

Kultur- och fritidsnämnden får i uppdrag att erbjuda föreningslivet att ta över driften av kultur- och fritidsanläggningar

Kultur- och fritidsnämnden får i uppdrag att utreda förutsättningarna för ett Gymnastikens hus i Gävle

Kultur- och fritidsnämnden får i uppdrag att öka förutsättningarna för spontanidrott

Fysiska aktiviteter är viktigt för alla människors hälsa och välmående. I barnkonventionen står att ”varje barn har rätt till lek, vila och fritid”.

Kultur- och fritidsnämnden får i uppdrag att öka samverkan med Utbildningsnämnden i bemanning av biblioteken.

Uppdraget är gemensamt med Utbildningsnämnden.

Kultur och fritidsnämnden får i uppdrag att utreda behovet av 50 meters bassäng på Fjärran Höjder

Utbildningsnämnd

Utbildningsnämnden får i uppdrag att säkerställa att förskolan erbjuder barn en trygg omsorg

Förskolan är viktig för att stimulera barns utveckling. Förskolan ska ha ett lärandeperspektiv och fokus på kvalitet.

Utbildningsnämnden får i uppdrag att fortsätta arbetet med att minska barngrupperna i förskolan

Utbildningsnämnden får i uppdrag att utveckla och säkerställa att det finns resurser för t ex läxstöd, studiehandledning och sommarskola

Arbetet med en likvärdig skola ska fortgå och arbetet i klassrummen ska fortsätta att prioriteras. Alla ska ha rätt att utvecklas till sin fulla potential. Skolan är enligt lagen skyldig att ge det stöd som behövs för att alla elever ska få möjlighet till det också över nivån godkänt.

Utbildningsnämnden får i uppdrag att införa en läsa, skriva och räkna garanti

Utbildningsnämnden får i uppdrag att NPF anpassa Gävle kommuns skolor för Barn och Unga med neuropsykiatrisk funktionsnedsättning (NPF)

Utbildningsnämnden får i uppdrag att utveckla och säkerställa att förutsättningar ges för ett utökande av de fysiska aktiviteterna i skolan

Fysiska aktiviteter är viktigt för alla människors hälsa och välmående. I barnkonventionen står att ”varje barn har rätt till lek, vila och fritid”.

Utbildningsnämnden får i uppdrag att alla elever i grundskolan ges de kunskaper som krävs för att klara fortsatta studier

Alltför många barn och unga når inte de kunskapskrav som ställs för att komma in på ett nationellt program på gymnasiet.

Utbildningsnämnden får i uppdrag att utveckla studie och yrkesvägledningen för att informera om vilka utbildningar som ger bäst förutsättningar att efter avslutad utbildning leda till arbete

Utbildningsnämnden får i uppdrag att utveckla skolan och säkerställa att skolan moderniseras i samarbete med näringslivet, yrkesprogram ska prioriteras

Utbildningsnämnden får i uppdrag att undersöka förutsättningarna för att möta alla elever med ett inkluderande förhållningssätt och möjlighet till flexibla undervisningsgrupper i gymnasiet

Vi måste förebygga avhopp och minska mängden felval i våra gymnasieutbildningar.

Utbildningsnämnden får i uppdrag att öka antalet vuxna i skolan

För att skolan ska lyckas med sitt uppdrag krävs behöriga pedagoger och en trygg och stimulerande arbetsmiljö.

Utbildningsnämnden får i uppdrag att verka för ett bättre samarbete mellan Barn och Ungdomspsykiatri och Elevhälsan

Utbildningsnämnden får i uppdrag att öka samverkan med Kultur- och Fritidsnämnden i bemanning av biblioteken

Uppdraget är gemensamt med Kultur- och Fritidsnämnden.

Näringslivs- och arbetsmarknadsnämnd

Näringslivs- och arbetsmarknadsnämnden får i uppdrag att tillsammans med andra parter hitta vägar för nya företagare och nyetableringar i kommunen

Arbetet ska bedrivas genom att aktivt arbeta med näringslivsorganisationer, företagare och befintliga företag inom kommunen. Det ska ske i samarbete med Kommunstyrelsen.

Näringslivs- och arbetsmarknadsnämnden får i uppdrag att öka dialogen i hela kommunkoncernen i syfte att förbättra företagsklimatet

Arbetet ska bedrivas genom att aktivt arbeta med näringslivsorganisationer, företagare och befintliga företag inom kommunen. Det ska ske i samarbete med Kommunstyrelsen.

Näringslivs- och arbetsmarknadsnämnden får i uppdrag att utveckla samarbetet med Högskolan i Gävle för att möta kommande kompetensbehov

Samarbetet mellan Högskolan i Gävle och kommunen behöver utvecklas och fördjupas för att möta kommande kompetensbehov utifrån en växande stad. Sker i samarbete med kommunstyrelsen.

Näringslivs- och arbetsmarknadsnämnden får i uppdrag effektivisera verksamheten och inte återbesätta tjänster utan en gedigen behovsanalys

Näringslivs- och arbetsmarknadsnämnden får i uppdrag att verka för att kommunens verksamheter underlättar för personer med funktionsnedsättning att få tjänster inom kommunen

Målet är att minst 2 procent av kommunens anställda kommer från den målgruppen.

Näringslivs- och arbetsmarknadsnämnden får i uppdrag att förstärka samarbetet med Arbetsförmedlingen och tillsammans med Socialnämnden specifikt arbeta med arbetslösa med försörjningsstöd och de som står utanför arbetsmarknaden av andra anledningar.

Näringslivs- och arbetsmarknadsnämnden får i uppdrag att utveckla arbetssökandes matchning mot det som efterfrågas bland företagen

För att öka individens möjligheter att nå arbetsmarknaden får nämnden i uppdrag att utveckla nuvarande modell för att i större utsträckning kunna matcha arbetssökande mot det som efterfrågas bland företagen.

Näringslivs- och arbetsmarknadsnämnden får i uppdrag att öka flexibiliteten i vuxenutbildningen

För att öka möjligheten att öka flexibiliteten i vuxenutbildningen får Näringslivs- och arbetsmarknadsnämnden i uppdrag att möjliggöra för att påbörja studier under årets alla månader.

Näringslivs- och arbetsmarknadsnämnden får i uppdrag att SFI studenter ska ges möjlighet att välja utbildningsanordnare

Näringslivs- och arbetsmarknadsnämnden får i uppdrag att återgå till tidigare ersättningsintervall samt att höja habiliteringsersättningen

Socialnämnd

Socialnämnden får i uppdrag att vidareutveckla och effektivisera verksamhetens organisation och processer.

I uppdraget ingår särskilt att:

- se över kompetensen bland personalen och överväga omprioriteringar
- effektivisera lokaler i syfte att minska kostnader
- arbeta med arbetsmiljöfrågor
- samarbeta med Omvårdnadsnämnden, Utbildningsnämnden, Näringsliv och arbetsmarknad, Arbetsförmedlingen och Region Gävleborg.

Socialnämnden får i uppdrag att fortsätta arbetet med att förkorta placeringstider

Ett sätt att uppnå detta är att starta ett så kallat blåljsteam inom Utredningsenhet Vuxen. Ett team bör också bildas kring ungdomarna för att sänka kostnaderna för de många placeringarna.

Socialnämnden får i uppdrag att systematiskt arbeta för omställning från HVB hem till stöd för boende

Socialnämnden får i uppdrag att utveckla arbetet mot alkohol, droger, doping och spelmissbruk.

De negativa effekterna av tobak, alkohol, droger och doping är stora. För att möta denna negativa utveckling måste ett förebyggande arbete vara effektivt och riktat. Nämnden får i uppdrag att utveckla och effektivisera sitt arbete mot tobak, alkohol, droger, doping och spelmissbruk.

Socialnämnden får i uppdrag att utveckla samarbetet med Näringslivs- och arbetsmarknadsnämnden med avseende utveckling av arbetssätt för ökad sysselsättning och minskat försörjningsstöd

För att öka individers möjligheter att nå arbetsmarknaden får nämnden i uppdrag att i samverkan med näringslivs och arbetsmarknadsnämnden utveckla nuvarande modell för att i större utsträckning kunna matcha arbetssökande mot det som efterfrågas bland företagen. Krav på motprestation ska kunna ställas på den som får försörjningsstöd i form av krav på att utbilda sig och delta i praktik för att förbättra möjligheterna att få jobb och lön.

Socialnämnden får i uppdrag att se över projekt som upphör

Socialnämnden får i uppdrag att utreda möjligheterna för att implementera en kommunal hyresgaranti

Omvårdnadsnämnd

Omvårdnadsnämnden får i uppdrag att utveckla och effektivisera verksamheterna

Särskilt viktiga punkter i utvecklings- och effektiviseringsarbetet är:

- fortsatt arbetet med digitalisering och teknikstöd till verksamheterna
- flexibla arbetstider med större delaktighet från personalen
- fortsatt översyn av administrationen
- när ekonomin tillåter, öka bemanningen.
- vidareutveckla aktiviteter för vård- och omsorgsboende

Omvårdnadsnämnden får i uppdrag att utveckla arbetet från samverkan till samordnad vård och omsorg

Särskilt viktiga punkter att utveckla är:

- samverkan med Region Gävleborg kring psykiskohälsa.
- förutsättningarna för hembesöksteam med Region Gävleborg

Omvårdnadsnämnden får i uppdrag att utreda:

- anhöriganställning
- effekterna av delad primärvård
- flera alternativa driftformer både i hemtjänsten och i boenden

Omvårdnadsnämnden får i uppdrag att uppmuntra småföretagare att starta hemtjänstföretag

Nämndöversikt

Driftramar

De fastställda ekonomiska ramarna för kommunens nämnder utgörs för den löpande verksamheten av ett tilldelat kommunbidrag (anslag) som utgör en intäktspost hos nämnden. År 2019 utgör en definitiv ram och för utblicksåren 2020 - 2022 preliminära rammar.

Belopp i Mnkr	KF Budget 2018	Aktuell Budget 2018	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022
Kommunstyrelse	269,9	277,1	277,2	276,6	278,4	285,3
Gemensam nämnd verks.stöd	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
Valnämnd	1,7	2,5	1,7	0,2	0,2	2,7
Överförmyndarnämnd	12,0	12,0	11,3	10,5	10,5	10,6
Revisorskollegiet	4,7	4,7	4,9	4,9	5,0	5,1
Samhällsbyggnadsnämnd	281,6	286,0	296,8	303,7	314,1	323,9
Jävsnämnd	0,3	0,3	0,3	0,3	0,4	0,4
Kultur- o fritidsnämnd	342,7	343,4	350,1	347,7	357,7	370,0
Utbildningsnämnd	2 338,2	2 344,0	2 397,9	2 455,3	2 519,1	2 607,2
Näringsliv o arbetsm.nämnd	251,3	252,8	258,3	262,4	266,6	273,8
Socialnämnd	533,6	542,3	578,8	580,1	584,2	591,1
Omvårdnadsnämnd	1 601,2	1 605,7	1 649,3	1 686,6	1 738,9	1 805,2
Summa	5 637,4	5 671,1	5 826,7	5 928,6	6 075,4	6 275,7

Resurstillskott

De tilldelade kommunbidragen stiger år 2019 med 156 mnkr jämfört med det aktuella budgetläget per maj för år 2018.

För år 2019 har kommunbidragen utökats med 138 mnkr till följd av pris- och lönekomensationer. Genom att förändringar i befolkningsstrukturen ger volymförändringar utökas kommunbidragen med 48 mnkr inklusive Omvårdnadsnämndens boendeplan. 6 mnkr av kommunbidrag bortfaller då dessa avser projekt, budgetanslag och liknande som avslutas i samband med 2018 års utgång. Kommunbidragen generellt nedjusterats med 2,0 procent som effektiviseringskrav, vilket motsvarar 118 mnkr. Återstående 94 mnkr har tilldelats verksamheterna som riktade ramtillskott.

Totalt tilldelas de prioriterade verksamheterna för-, grund- och gymnasieskola, vård och omsorg 80 procent av de tilldelade kommunbidragen.

För att uppnå en ekonomisk balans är det nödvändigt att samtliga nämnder lyckas klara verksamheten inom de tilldelade ramarna. Med dessa förutsättningar finns förutsättningar att kommunen med nuvarande skatteprognos uppnår ett resultat kring 1,4 procent av kommunens intäkter från skatter, generella bidrag och utjämning år 2019, vilket med tanke på resultatnivåerna under åren 2009 - 2017 får anses vara acceptabelt för detta år.

I nedanstående tabell redovisas ramtillskotten (utökade kommunbidrag) utöver pris och lönekompen- sationer, samt effektiviserings-/omstruktureringskrav år 2019.

	Mnkr
Resurstillskott för individ och familjeomsorg	34,0
Hyror, kapitaltjänst och drift till följd av investeringar	31,6
Ökat antal elever i för-, grund- och gymnasieskola	26,6
Ökad volym, hemtjänst och boende för äldre och funktionsnedsatta	19,7
Kompensation för bortfallande statsbidrag bemanning äldreomsorg	19,2
U23 EM friidrott	6,6
Tillskott via generella statsbidrag	2,1
Fler brukare i daglig verksamhet	1,8
Summa	141,6

Kommunstyrelse

Kommunstyrelsens ram (kommunbidrag) utökas med 0,1 mnkr år 2019 till totalt 277,2 mnkr.

Genom tillfälliga anslag 2018 har 3,9 mnkr år avräknats år 2019. Ramen utökas med 2,6 mnkr genom omdisponering från övriga nämnder till följd av centralisering av posthanteringskostnader.

I budget för år 2016 tillfördes 5,0 mnkr för satsningar för utvecklingsprojekt i kommunens ytterområden. Utöver detta tillfördes även 5,0 mnkr till ett Teknikeffektiviseringspaket för utveckling och implementering av E-tjänster och GIS-lösningar i kommunens förvaltningar. Dessa resurstillskott finns kvar även under den kommande planeringsperioden.

År 2013 beslutades om ett miljöstrategiskt program för Gävle kommun. Ambitionsnivån för att stärka miljöprofilen är hög. Resursen på 7,0 mnkr ligger kvar under den kommande planeringsperioden.

Under 2017 har ramen tillförts 0,5 mnkr för ökad planberedskap, 1,0 mnkr för öppet stads wifi, samt 1,0 mnkr för ökad samordning i samhällsbyggnadsprocessen. Det senare utökades med ytterligare 3,0 mnkr i budget 2018.

Kommunstyrelsen fattade i januari 2018 beslut att ställa sig positiv till medfinansiering av projekt avseende yrkesfiskets framtid. Gävles medfinansiering föreslogs till 1,6 mnkr. Medel för medfinansiering finns avsatta centralt under finansförvaltningen till kommunstyrelsens disposition.

Löne- och priskompensationen för år 2019 uppgår till 5,6 mnkr. Kommunstyrelsen har för år 2019 ett effektiviserings-/omstruktureringskrav med 2,0 procent av de tilldelade kommunbidragen. Detta motsvarar en sänkning av ramen med 5,5 mnkr. För åren 2020 - 2022 uppgår de sammantagna effektiviserings-/omstruktureringskraven till 4,5 procent av kommunbidragen. Detta för att kommunen ska uppnå en acceptabel resultatnivå med nuvarande förutsättningar för skatteinkomster mm.

Övriga ramkorrigeringar på 1,2 mnkr avser kostnadseffekter av godkända investeringsprojekt.

I syfte att minska IT-kostnaderna för verksamheterna med en prisreducering motsvarande två procent per år, med hänsyn taget till volymändringar, ges IT- och utvecklingsavdelningen i uppdrag att i samråd med berörda kunder och användare utreda möjligheterna att effektivisera IT-verksamheten. Det kan innebära att begränsa sortimentet vad gäller mjukvara och hårdvara eller andra ändringar av servicenivåer. Genomförda åtgärder och effekter återrapporteras i samband med att kommunstyrelsens internbudget upprättas inför respektive budgetår.

Statliga åtgärder med riktade statsbidrag:

Regeringen ser behov av att förstärka totalförsvaret. Anslaget för krisberedskap ökar med 100 mnkr till kommunerna från 2018.

100 mnkr investeras 2018 för att bekämpa hedersrelaterat våld och förtryck samt 57 mnkr årligen 2019 - 2020.

Som regional satsning införs stöd till socioekonomiskt eftersatta kommuner och områden. Regeringen vill bland annat stärka kommunernas eget arbete för att förbättra förutsättningarna i områden som idag kännetecknas av stora utmaningar när det gäller t.ex. lågt valdeltagande, hög arbetslöshet, låg utbildningsnivå och låg sysselsättningsgrad. 500 mnkr har satts av 2018, 1 500 mnkr 2019 och 2 500

mnkr från år 2020. Det är dock fortfarande oklart till vad pengarna ska gå. Gävle kommun är en av utpekade kommuner som har möjlighet att söka bidrag.

Valnämnd

Nämndens ram sänks med totalt 0,8 mnkr år 2019 till totalt 1,7 mnkr. Genomförande av EU-val 2019 är mindre kostsam än det allmänna valet 2018.

Överförmyndarnämnd

Nämndens ram sänks med 0,7 mnkr år 2019 till totalt 11,3 mnkr.

Under 2018 tillfördes nämnden 3,0 mnkr för tillkommande arvodeskostnader avseende ensamkommande barn och ny ersättningsmodell från staten. Då antalet inkommande ärenden sjunker minskar även nämndens kostnader på sikt, varvid ramen för år 2019 har nedjusterats med 0,7 mnkr.

Löne- och priskompensationen för år 2019 uppgår till 0,2 mnkr. Överförmyndarnämnden har för år 2019 ett effektiviserings-/omstruktureringskrav med 2,0 procent av de tilldelade kommunbidragen. Detta motsvarar en sänkning av ramen med 0,2 mnkr. För åren 2020 - 2022 uppgår det sammantagna effektiviserings-/omstruktureringskraven till 4,5 procent av kommunbidragen.

Samhällsbyggnadsnämnd

Nämndens ram utökas med 10,9 mnkr år 2019 till totalt 296,8 mnkr.

I 2017 års budget tillfördes nämnden 4,0 mnkr för att göra Gävle tryggt och snyggt samt 1,0 mnkr för ökad digitalisering av planprocessen, samt 2,0 mnkr för samordning i Gävle som växer.

Under 2018 har nämnden tillförts 3,0 mnkr för ökad samordning i samhällsbyggnadsprocessen, 3,5 mnkr för nytt avtal för fria pensionärsresor inom kollektivtrafiken, samt 2,7 mnkr för öppet geodata.

0,3 mnkr av tidigare kommunbidrag omdisponeras till Kommunstyrelsen till följd av centralisering av posthanteringskostnader.

Löne- och priskompensationen för år 2019 uppgår till 4,8 mnkr. Samhällsbyggnadsnämnden har för år 2019 ett effektiviserings-/omstruktureringskrav med 2,0 procent av de tilldelade kommunbidragen. Detta motsvarar en sänkning av ramen med 6,0 mnkr. För åren 2020 - 2022 uppgår det sammantagna effektiviserings-/omstruktureringskraven till 4,5 procent av kommunbidragen.

Samhällsbyggnadsnämnden bedriver en kapitalintensiv verksamhet, vilket innebär att avskrivningar och internränta uppgår till drygt 20 procent av de totala kostnaderna. Genomförda re- och nyinvesteringar innebär ökade driftkostnader i form av kapitaltjänstkostnader, men ger även av andra tillkommande driftkostnader för utökade skötseltyr. Ett sätt att klara omstruktureringskraven är därmed att noga väga de planerade investeringarna innan dessa genomförs.

Ramkompensationen till följd av förändrade kapitaltjänstkostnader och driftkostnader i övrigt i samband med ny- och reinvesteringar uppgår till 12,4 mnkr år 2019 för att succesivt öka till 41,8 mnkr år 2022.

Statliga åtgärder med riktade statsbidrag:

Regeringens budgetproposition för 2018 innehöll bland annat följande satsningar inom infrastruktur.

Stadsmiljöavtalet är fr.o.m. 2018 en del av den ekonomiska ramen för utvecklingen av transportsystemet och beräknas omfatta 1 miljarder kronor per år 2018 - 2019.

För bidrag till åtgärder mot radon i bostäder tillförs 34 mnkr 2018 och 72 mnkr för 2019 respektive 2020.

Sedan tidigare finns bland annat följande satsningar

Klimatklivet gäller till 2020, för att stötta regionala och lokala initiativ som ska minska utsläppen av växthusgaser. Nivån är 700 miljoner kronor per år. Stöd ges bland annat till laddinfrastruktur för elfordon, biogasanläggningar, konvertering från fossil olja, lustgasdestruktion.

För statligt stöd till kommunal energi- och klimatrådgivning har 120 mnkr avsatts 2018, 160 mnkr år 2019 och 200 mnkr år 2020.

För avgiftsfri kollektivtrafik för ungdomar under sommaren har 350 mnkr per år budgeterats 2018 – 2020.

Anslaget för klimatanpassning förstärktes med 10 miljoner kronor 2018, 70 miljoner 2019 och 120 miljoner 2020.

Förändringar inom bostadsförsörjning och byggande innefattar stöd till energieffektivisering och renovering av flerbostadshus och utemiljöer med 1 miljard kr per år till 2019, stöd till kommuner för ett ökat bostadsbyggande med 1,4 miljarder 2018 och 1,3 miljarder 2019. Investeringsstöd för anordnande av hyresbostäder och bostäder för studerande med 3,2 miljarder per år 2018 och 2019.

Kultur och fritidsnämnd

Nämndens ram utökas med 6,6 mnkr år 2019 till totalt 350,1 mnkr.

För tillkommande hyror till följd av nya idrottsanläggningar mm enligt godkänd investeringsbudget utökas nämndens ram med 5,2 mnkr. Hänsyn har tagits till effekterna av senareläggningar av budgeterade investeringar som ramkompenserats år 2018. Detta avser Valbo sportcentrum med 5,1 mnkr.

Gävle kommer att arrangera EM i friidrott för U23 år 2019. Nämndens ram utökades med 6,6 mnkr för tävlingens genomförande.

Ett nytt bibliotek kommer att byggas med en mycket preliminär beräknad investeringsutgift på 350 mnkr, varvid nämndens ram utökas med 16 mnkr för tillkommande hyra med halvårseffekt från år 2021. I summan har nuvarande hyra för stadsbiblioteket på ca 5 mnkr avräknats.

En ny princip har införts 2017 för nyttjande av skolornas idrottslokaler, vilket innebär att Kultur & Fritid Gävle hyr anläggningarna efter skoltiden. 0,2 mnkr omdisponeras från Utbildningsnämnden avseende helårseffekt för tidigare överföring.

0,3 mnkr av tidigare kommunbidrag omdisponeras till Kommunstyrelsen till följd av centralisering av posthanteringskostnader.

Löne- och priskompensationen för år 2019 uppgår till 7,4 mnkr. Kultur och fritidsnämnden har för år 2019 ett effektiviserings-/omstruktureringskrav med 2,0 procent av de tilldelade kommunbidragen. Detta motsvarar en sänkning av ramen med 7,3 mnkr. För åren 2020 - 2022 uppgår det sammantagna effektiviserings-/omstruktureringskraven till 4,5 procent av kommunbidragen.

Övriga ramkorrigeringar avser förändrade kapitaltjänstkostnader i samband med ny- och reinvesteringar.

Statliga åtgärder med riktade statsbidrag:

Regeringens budgetproposition för 2018 innehöll bland annat följande satsningar inom kultur- och fritidsområdet.

250 mnkr har satts av årligen 2018 - 2020, för att öka utbudet och tillgängligheten till biblioteksverksamhet i hela landet. 450 mnkr satsas årligen 2018 - 2019, samt 250 mnkr 2020, för avgiftsfria aktiviteter för barn under skollov. 300 mnkr per år 2018 - 2020 för gratis simskola.

Utbildningsnämnd

Nämndens ram utökas med 53,9 mnkr år 2019, till totalt 2 397,9 mnkr.

Under 2017 tillfördes nämnden 10,0 mnkr för att möjliggöra minskade barngrupper genom ökad personaltäthet.

I skollagen finns formuleringar om alla barns rätt till utveckling och hänsyn till barn och elevers olika behov. Antalet nyanlända elever i grund- och gymnasieskolan ökar i Gävle. Nämndens ram utökades med 10 mnkr år 2015 för att säkerställa att eleverna når gymnasieutbildning. I 2016 års budget tillfördes nämnden 4,0 mnkr för riktade insatser till skolor med låg måluppfyllelse och i budget 2018 ytterligare 20 mnkr för läsa-, skrivgaranti, samt för stöd till elever med svaga resultat.

Till och med år 2018 har Utbildningsnämnden tillförts ett ramtillskott med 17 mnkr för IT-utveckling i högstadiet. Därutöver har nämndens ram utökats med 6,0 mnkr för att kunna erbjuda 200 lärare i grund- och gymnasieskolan mer gemensam arbetstid enligt Läraravtalets bilaga 6, samt för rekryterings- och kompetensförsörjningsinsatser. Dessa resurser kvarstår under kommande planeringsperiod.

Volymförändringar i form av ökade antal barn i förskola och skola medför en ramkompensation med 26,6 mnkr år 2019 som successivt stiger till 117,0 mnkr år 2022.

Genom tillkommande investeringar under planeringsperioden utökas ramen successivt för tillkommande hyres- och kapitaltjänstkostnader. För år 2019 utökas ramen med 18,6 mnkr som ökar till 72,8 mnkr år 2022.

En ny princip har införts 2017 för nyttjande av skolornas idrottslokaler, vilket innebär att Kultur & Fritid Gävle hyr anläggningarna efter skoltiden. 0,2 mnkr omdisponeras till Kultur och fritidsnämnden avseende helårseffekt från 2018.

Genom tillskott till det generella statsbidraget utökas nämndens ram med 2,1 mnkr.

0,8 mnkr av tidigare kommunbidrag omdisponeras till Kommunstyrelsen till följd av centralisering av posthanteringskostnader.

Löne- och priskompensationen för år 2019 uppgår till 58,8 mnkr. Utbildningsnämnden har för år 2019 ett effektiviserings-/omstruktureringskrav med 2,0 procent av de tilldelade kommunbidragen. Detta motsvarar en sänkning av ramen med 49,1 mnkr. För åren 2020 - 2022 uppgår det sammantagna effektiviserings-/omstruktureringskraven till 4,5 procent av kommunbidragen.

Statliga åtgärder med riktade statsbidrag:

Regeringens budgetproposition för 2018 innehöll bland annat följande satsningar inom utbildningsområdet.

En förstärkning av den statliga finansieringen av skolan i enlighet med Skolkommissionens förslag. 1 000 mnkr sätts av 2018, 3 500 mnkr år 2019 och 6 000 mnkr år 2020 för stärkt likvärdighet och kunskapsutveckling. Stödet ska vara villkorat så att de tillförda medlen leder till ökade insatser för jämlikhet, kunskapsutveckling och kvalitet i verksamheten. För Gävle kommun innebär detta att skolans statsbidrag för 2018 uppgår till 9,1 mnkr.

Satsningen Lärarlyftet II förlängs t.o.m. 2019 inom ramen för avsatta medel för lärarfortbildning där 200 mnkr finns avsatta 2018 - 2019.

En förstärkning och förlängning av kompetensutvecklingsinsatser i språk-, läs- och skrivutveckling, det s.k. Läslyftet. 100 mnkr finns avsatt år 2018, 120 mnkr år 2019 och 80 mnkr år 2020.

En förlängning av fortbildningsinsatser till 2019 för skolledare som sker inom ramen för de nationella skolutvecklingsprogrammen där 140 mnkr per år finns avsatta 2018 - 2019.

300 mnkr per år 2018 - 2020 avsätts för i en samlad satsning på ökad kvalitet på gymnasieskolans introduktionsprogram.

Sedan tidigare finns ett antal statliga satsningar med riktade bidrag. Detta avser bland annat en satsning från och med halvårsskiftet 2016 på höjda lärarlöner. På årsbasis uppgår satsningen till 3 000 mnkr per år till och med 2019. Reformen beräknas omfatta 60 000 lärare på årsbasis. Reformen bygger på att skolhuvudmännen lokalt fattar beslut om lönehöjningar. För Gävle kommun omfattar satsningen ca 600 lärare med en lönesumma på ca 25 mnkr. Därutöver satsas 973 mnkr per år 2018 - 2019 på karriärsutvecklingsreform.

Övriga riktade statsbidrag avser bland annat lågstadielyftet med 2 300 mnkr 2018 och 1 971 mnkr 2019, mindre barngrupper i förskolan med 830 mnkr per år 2018 - 2019, 600 mnkr per år 2018 - 2019 till skolor med låga resultat, nyanlända elever mm. 195 mnkr satsas 2018 och 184 mnkr 2019 för skapande skola, inklusive förskola, via Statens Kulturråd.

680 mnkr satsas 2018 för upprustning av skollokaler/energieffektiviseringar, utemiljöer, 500 mnkr 2018 för jämlikhetspeng till grundskolor med låg andel behöriga till gymnasieprogram, 369 mnkr per år 2018 - 2019 för läxhjälp, 150 mnkr per år 2018 - 2019 för förstärkt elevhälsa, 80 mnkr per år 2018 - 2019 för omsorg på kvällar, nätter och helger.

3 474 mnkr 2018 och 3 212 mnkr 2019 har budgeterats för kommuner som infört maxtaxa inom förskolan. Bidraget inkluderar bidrag för kvalitetssäkring. Gävle kommuns bidragsram för 2018 för maxtaxa uppgår till 29,2 mnkr enligt Skolverket.

Schablonersättningen för asylsökande barns skolgång uppgår 2018 till 63,6 tkr per plats i förskola, till 52,0 tkr i förskoleklass, till 102,1 tkr i grundskola och till 116,1 tkr i gymnasieskola.

Näringslivs och arbetsmarknadsnämnd

Nämndens ram utökas med 5,3 mnkr år 2019 till totalt 258,1 mnkr.

I 2016 års budget utökades nämndens ram med 5,0 mnkr för ett ökat aktivitetsansvar för ungdomar upp till 20 år, samt med 4,0 mnkr för att stärka möjligheten att erbjuda fler personer grundläggande kurser inom SFI och KomVux/LärVux. Utöver detta tillfördes nämnden år 2017 ytterligare 2,0 mnkr för lärlingsplatser inom byggsektorn som ett integrationsprojekt, samt 2,0 mnkr för insatser inom vux-
enutbildningen. Via det generella statsbidraget tillfördes nämnden en utökad ram med 5,4 mnkr för rätten till Komvux.

Under 2017 tillfördes nämnden även 2,3 mnkr för att möjliggöra höjning av brukarnas dagersättning inom daglig verksamhet.

För att underlätta för personer med funktionsnedsättning har kommunen inrättat ordinarie tjänster. Målet är att möjliggöra att 1,5 procent av kommunens anställda tillhör målgruppen. Hittills har 13,5 mnkr tillförts nämndens ram för ändamålet.

För volymökningar inom daglig verksamhet tillförs nämnden ett ramtillskott med 1,8 mnkr år 2019 som successivt stiger till 6,8 mnkr år 2022.

0,2 mnkr av tidigare kommunbidrag omdisponeras till Kommunstyrelsen till följd av centralisering av posthanteringskostnader.

Löne- och priskompensationen för år 2019 uppgår till 6,8 mnkr. Näringsliv och arbetsmarknadsnämnden har för år 2019 ett effektiviserings-/omstruktureringskrav med 2,0 procent av de tilldelade kommunbidragen. Detta motsvarar en sänkning av ramen med 5,3 mnkr. För åren 2020 - 2022 uppgår det sammantagna effektiviserings-/omstruktureringskraven till 4,5 procent av kommunbidragen.

Övriga ramkorrigeringar avser kostnadseffekter av godkända investeringsprojekt i form av kapitaltjänstkostnader och hyror med 2,3 mnkr.

Statliga åtgärder med riktade statsbidrag:

Regeringens budgetproposition för 2018 innefattar totalt 32 500 årsutbildningsplatser för regionalt yrkesinriktad vuxenutbildning (regionalt yrkesvux). Av dessa är 6 750 nya årselevplatser utöver den ökning på 3 000 platser avseende 2018 som aviserades i budgetpropositionen för 2017. För lärlingsutbildning för vuxna (lärlingsvux) finns medel för 3 150 platser. Regeringen avser att även fortsättningsvis reservera delar av satsningen på regionalt yrkesvux för elever inom svenska för invandrare (SFI) och svenska som andraspråk inom Komvux och särskild utbildning för vuxna (särsvux) på grundläggande nivå.

Budgetpropositionen innehåller vidare en satsning för en utbyggnad av lärcentrum som tillhandahåller lokaler och stöd för lärande nära hemorten.

Ett nytt stöd för subventionerade anställningar -Introduktionsjobb införs. I och med detta försvinner ett antal tidigare stödformer. Introduktionsjobb riktar sig till personer som är långtidsarbetslösa eller nyanlända.

425 mnkr per år 2018 – 2020 avsätts som ett stöd som riktar sig till kommuner som satsar på att anställa personer som står långt ifrån arbetsmarknaden.

Extratjänster ser regeringen som en viktig insats för personer med särskilt svag förankring på arbetsmarknaden, långtidsarbetslösa och nyanlända. Arbetsgivare som anställer med extratjänst får ett ekonomiskt stöd motsvarande lönekostnaden i upp till 12 månader, ett stöd som kan förlängas med ytterligare 12 månader. Taknivån för en bruttolön höjs till 20 000 kr i månaden. 500 mnkr avsätts till kommuner och landsting som redan har anställt eller anställer personer som står långt från

arbetsmarknaden med hjälp av extratjänster. För Gävle kommun är kvoten 60 personer, vilket har uppfyllts varvid ett bonusbidrag på 5,8 mnkr erhållits.

Genom det nya regelverket för nyanländas etablering kan Arbetsförmedlingen anvisa nyanlända med kort utbildningsbakgrund att söka till och studera inom vuxenutbildningen. Med anledning av detta har schablonersättningen höjts.

Stimulansmedel har införts med 350 mnkr per år 2018 – 2020 för att öka motivationen att delta i daglig verksamhet, samt uppmuntra fler kommuner att införa habiliteringsersättning.

Sedan tidigare finns bland annat riktade statsbidrag med 100 mnkr per år 2018 – 2019 till insatser för sfi-lärare och kompetensutveckling, samt Lärarlyftet II för sfi med 386 mnkr per år 2018 – 2019.

Schablonersättningen 2018 för nyanlända som tagits emot i en kommun från och med den 1 januari 2016 uppgår till:

- 133 200 kronor för en person som inte fyllt 65 år
- 80 300 kronor för en person som fyllt 65 år

Socialnämnd

Nämndens ram utökas med 36,4 mnkr till totalt 578,8 mnkr år 2019.

Under 2017 tillfördes nämnden 5,0 mnkr som resurstillskott inom området externa placeringar, samt 3,5 mnkr för administration av övergångsbostäder och för höjd högsta godtagbar boendekostnad.

Nämndens ram utökades 2018 med 25 mnkr för ökade volymer och ökade kostnader i samband med att statens ersättningsregler för ensamkommande flyktingbarn förändrades den 1 juli 2017.

Socialnämnden redovisar fortsatt obalans i sin verksamhet. I prognosen för helår 2018 redovisas en obalans med 65 mnkr, varav 30 mnkr avser ensamkommande barn med anledning av det nya ersättningsystemet. Övriga obalanser avser externa placeringar och försörjningsstöd. För ökade volymer i verksamheten tillförs nämnden ytterligare 34 mnkr 2019. Då antalet ensamkommande flyktingbarn nu minskat väsentligt finns förutsättningar att den nuvarande obalansen kan sjunka med ca 15 mnkr år 2019. Det är även viktigt att hitta övergångar till stödboende för gruppen ensamkommande barn och ungdomar där detta är möjligt. Socialnämnden uppmanas att vidta åtgärder för att inrymma verksamheten för asylsökande ensamkommande barn och ungdomar inom de statsbidrag som utbetalas från Migrationsverket.

0,7 mnkr av tidigare kommunbidrag omdisponeras till Kommunstyrelsen till följd av centralisering av posthanteringskostnader.

Löne- och priskompensationen för år 2019 uppgår till 14,9 mnkr. Socialnämnden har för år 2019 ett effektiviserings-/omstruktureringskrav med 2,0 procent av de tilldelade kommunbidragen. Detta motsvarar en sänkning av ramen med 11,1 mnkr. För åren 2020 - 2022 uppgår det sammantagna effektiviserings-/omstruktureringskraven till 4,5 procent av kommunbidragen.

Övriga ramkorrigeringar avser kostnadseffekter av godkända investeringsprojekt i form av kapitaltjänstkostnader och hyror.

Statliga åtgärder med riktade statsbidrag:

Regeringens budgetproposition för 2018 innehåller bland annat följande satsningar.

En förstärkning av resurser till stärkt bemanning inom barn- och ungdomsvården. För åren 2018 – 2019 fördelas 500 mnkr och för år 2020 250 mnkr.

Ett tillfälligt stöd om 395 mnkr år 2018 enligt vårändringsbudgeten för att stärka kommunernas möjlighet för ensamkommande unga som fyllt 18 år och som fortfarande kan få stanna i Sverige möjlighet att bo kvar i den kommun där de vistas.

Sedan tidigare finns bland annat bidrag till psykiatri, inklusive ungdomsmottagningar avseende kommunsektorn med 780 mnkr per år 2018 – 2020.

Under 2018 har förändringar beslutats som kan påverka bland annat kostnaderna för försörjningsstöd. Detta gäller bland annat:

- Förstärkt försäkringsskydd – höjning av taket i sjukförsäkringen. Taket höjs från 7,5 till 8 prisbasbelopp från och med den 1 juli 2018.
- Karensvillkoret i arbetslöshetsförsäkringen sänks från sju till sex dagar.

Den 1 juli 2017 infördes ett nytt ersättningssystem för ensamkommande flyktingbarn. Ersättningssystemen innehåller ett större inslag av schabloner, samt styra mot mer kostnadseffektiva placeringslösningar och kortare placeringstider. Ersättningen per dygn för asylsökande och nyanlända med tillstånd sänks till 1 350 kronor/dygn (personer under 18 år): Schablonersättning lämnas med 52 000 kr för asylsökande för att täcka transport, god man och socialtjänstkostnader. Schablonersättning lämnas med 30 000 kr för nyanländ med tillstånd för att täcka kostnader för god man och särskilda kostnader inom socialtjänsten. Förändringen har inneburit väsentligt ökade nettokostnader för kommunen.

Omvårdnadsnämnd

Nämndens ram utökas med 43,6 mnkr till totalt 1 649,3 mnkr år 2019.

Nämnden tillfördes 10 mnkr år 2017 för att kunna öka bemanning mm inom vård- och omsorgsboenden. Genom riktade statsbidrag har Omvårdnadsnämnden också kunnat öka sin bemanning inom äldreomsorgen. Det riktade statsbidraget sträcker sig fram till och med år 2018. För att kunna behålla bemanningen utökas nämndens ram med 19,2 mnkr från och med år 2019.

Omvårdnadsnämnden ges ökade möjligheter att i samarbete med kommunstyrelsen implementera tekniksatsningar inriktade mot bland annat säkerhet, självständighet och självservice genom den resurs på 2,0 mnkr som budgeterats under kommunstyrelsen inriktad mot digital förnyelse inom omvårdnadsverksamhet.

Med anledning av en ökad befolkning 80 år och äldre ökar volymerna inom hemtjänst. Nämndens ram utökas med 4,7 mnkr år 2019 som ökar till 38,7 mnkr år 2022. Ökade behov återfinns även för vård- och omsorgsboende, båda avseende äldre och personer med funktionsnedsättning.

Omvårdnadsnämndens boendeplan redovisar behov av olika former av vård- och omsorgsboenden 2019 - 2022 med utblick mot 2030. För att till skapa vård- och omsorgsboenden för äldre i egen regi, via entreprenader och tecknade ramavtal med privata utförare tillförs nämnden 11,3 mnkr år 2019 som ökar till 65,4 mnkr år 2022 i enlighet med angivna platsbehov. I planen ingår en successiv avveckling av Kristinelunds äldreboende, vars hyreskontrakt löper ut 2022.

Ramtillskottet möjliggör följande tillskott av vård och omsorgsboenden för äldre under åren 2018 - 2022.

	2018	2019	2020	2021	2022
Tillkommande äldreboenden per år	26	45	24	29	33

Utanför den gällande planperioden beräknas ytterligare ett äldreboende tillkomma i södra Hemlingby med ca 80 lägenheter år 2023.

För att till skapa ytterligare boenden för personer med funktionsnedsättning utökas nämndens ram med 3,6 mnkr år 2019 som ökar till 18,7 mnkr år 2022.

Ramtillskottet möjliggör följande tillskott av boende för personer med funktionsnedsättning under åren 2018 - 2022 inklusive köp av platser.

	2018	2019	2020	2021	2022
Tillkommande lgh. i gruppbo-städer/gruppboenden per år	8	5	5	5	5
	2017	2018	2019	2020	2021
Tillkommande lgh. i servicebo-städer/serviceboenden per år	8	2	2	2	2

0,4 mnkr av tidigare kommunbidrag omdisponeras till Kommunstyrelsen till följd av centralisering av posthanteringskostnader.

Löne- och priskompensationen för år 2019 uppgår till 38,7 mnkr. Omvårdnadsnämnden har för år 2019 ett effektiviserings-/omstruktureringskrav med 2,0 procent av de tilldelade kommunbidragen. Detta motsvarar en sänkning av ramen med 33,7 mnkr. För åren 2020 - 2022 uppgår det sammanlagda effektiviserings-/omstruktureringskraven till 4,5 procent av kommunbidragen.

Övriga ramkorrigeringar avser kostnadseffekter av godkända investeringsprojekt i form av kapitaltjänstkostnader och hyror.

Statliga åtgärder med riktade statsbidrag:

Regeringens budgetproposition för 2018 och vårändringsbudget innehåller bland annat följande satsningar.

Den särskilda satsningen med 2 000 tkr på bemanning inom äldreomsorgen upphör efter år 2018. Omvårdnadsnämnden har fått ett motsvarande kommunbidragstillskott.

För ökad trygghet med hjälp av digitalisering avsätts 350 mnkr år 2018 för investeringar i välfärdsteknik i omsorgen. Med välfärdsteknik avses exempelvis mobila larm eller applikationer i mobiler och surfplattor.

Sedan tidigare finns bland annat satsning på 10 000 utbildningsplatser för tidsbegränsat anställda inom äldreomsorgen och hälso- och sjukvården. Medel finns med 200 mnkr per år 2018 – 2019 och med 50 mnkr år 2020.

Ett investeringsstöd ges med 395 mnkr per år 2018 och 2019 för ombyggnation/nybyggnation av särskilda boenden samt bostäder till äldre på den ordinarie bostadsmarknaden (seniorbostäder och trygghetsboenden)

Övriga beslut i budgetpropositionen för 2018 som kan få betydelse för Omvårdnadsnämndens kostnadsutveckling är bland annat

- Höjt bostadstillägg och äldreförsörjningsstöd från den 1 januari 2018. Beslutet innebär att bostadstilläggen höjs med upp till 470 kronor per månad, främst genom att ersättningstaket för bostadskostnaden höjs till 5 600 kronor (ogift) per månad från tidigare 5 000 kronor med en ersättning på procent. Ersättning upp till 5 000 kronor ersätts med 96 procent.

Schablonersättningen för timersättning i förordningen om assistansersättning är fastställd till 295,4 kronor för år 2018.

Finansförvaltning

För rent oförutsedda behov budgeteras 6,0 mnkr per år.

För år 2019 budgeteras 5,0 mnkr för att stödja ett omvandlingsarbete i kommunen. Denna resurs kan riktas till HR att hantera för att finansiera pensionslösningar i samband med omstruktureringsarbetet.

Då osäkerheterna är stora i prognoserna budgeteras reserver med 20 mnkr år 2019 och med 10 mnkr år 2020 respektive 2021.

För att möjliggöra tillgång till öppet geodata budgeteras en resurs med 1,3 mnkr per år.

För medfinansiering av diverse projekt budgeteras 2,0 mnkr per år. 1,6 mnkr av de budgeterade medlen reserveras för medfinansiering av projekt avseende yrkesfiskets framtid.

Vissa investeringar redovisade hos det kommunala fastighetsbolaget Gavlefastigheter är av fastighetsteknisk art och i nuläget inte klart destinerade till en speciell nämnd. Detta kan t ex avse energieffektiviseringar, VVS-investeringar mm. Beräknade hyreseffekter av dessa investeringar är beräknade och lagd i en central pott för att en senare ramkompensation ska vara möjlig till de nämnder som berörs av tillkommande hyror. För år 2019 uppgår den avsatta summan till 8,2 mnkr som stiger till 24,7 mnkr år 2022.

Kommunens nämnders resultat balanseras efter bokslutsanalys till egna resultatfonder. För att ge nämnderna möjlighet att kunna få godkännande att disponera delar av sina resultatfonder budgeteras en resurs med 2,0 mnkr per år för ändamålet.

Kommunen tar ut utdelning från det kommunala bostadsföretaget Gavlegårdarna via moderbolaget Gävle Stadshus AB med 16 mnkr per år för att möjliggöra bostadssociala åtgärder/investeringar i kommunen. Då medel återstår från tidigare års utdelning budgeteras dock en kostnad med 18 mnkr 2019 och därefter 16 mnkr per år.

Under finansförvaltningen har centrala medel för löner budgeterats, vilket ger kommunen ökade möjligheter till att bedriva en aktiv lönepolitik. För år 2019 - 2022 motsvarar denna lönepott 0,7 procent av de samlade lönenivåerna per år. Inklusivt arbetsgivaravgifter uppgår den budgeterade summan till 26,2 mnkr år 2019.

Kommunens bolag

Ägardirektiv och ekonomi för de kommunala bolagen

I följande avsnitt redovisas utdrag ur bolagens ägardirektiv samt ekonomi. Redovisade utdrag avser att gälla från och med 2019. De fullständiga ägardirektiven finns redovisade i bilaga 4 till kommunplanen.

Gävle Stadshus AB

Bolagets verksamhet

Föremålet för bolagets verksamhet anges till sin art i bolagsordningen. Bolaget får därutöver inte driva verksamhet eller vidta åtgärder som inte är förenlig med den kommunala kompetensen. Bolaget ska i sin verksamhet också tillämpa de kommunala lokaliserings-, självkostnads- och likställighetsprinciperna om inte annat särskilt anges.

Syfte med bolagets verksamhet

Bolagets syfte är genom att samordna ägaransvaret för de bolag som ingår i den kommunala bolagskoncernen åstadkomma en optimal användning av gemensamma resurser.

Balanserad Styrning

Balanserad styrning tillämpas i bolaget. De kommunövergripande målen inom de fyra perspektiven och de generella uppdragen gäller i tillämpliga delar för bolaget.

Ekonomiska mål för bolagets verksamhet

Bolaget skall totalt lämna en aktieutdelning på totalt 47 mnkr till Gävle kommun. Erhållen aktieutdelning från AB Gavlegårdarna, 16 mnkr, skall utdelas till ägaren Gävle Kommun för användning till bostadssociala åtgärder inom ramen för kommunens bostadsförsörjningsansvar, 4 mnkr till Gävle kommuns verksamhetskostnader att användas till nytta för digitalisering/utveckling av öppna data till nytta för hela kommunkoncernen enligt närmare beslut av kommunstyrelsen och 1 mnkr från Gävle Hamn AB avseende kommunens kostnader till Trafikverket avseende elektrifiering av järnvägsspår till hamnen. Resterande 26 mnkr avser avkastning på de likvida medel Gävle kommun tillskjutet Gävle Stadshus AB.

Utöver ovanstående finns inga avkastningskrav på bolaget.

Budget och nyckeltal

Belopp i Mnkr	Bokslut 2017	Prognos 2018	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022
Resultat efter finansiella poster <i>exkl koncernbidrag/utdelning från dotterbolag</i>	-21,5	-20,1	-20,9	-19,7	-24,5	-26,4
Koncernbidrag/utdelning dotterbolag	86,4	101,5	102,5	102,5	102,5	102,5
Utdelning till ägaren	-46,0	-46,0	-47,0	-47,0	-47,0	-47,0
Investeringar	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Försäljningar av anläggningstillgångar	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Finansieringsbehov	18,9	35,4	34,6	-14,2	-19,0	-70,9
Balansomslutning	2 561,3	2 539,5	2 539,5	2 557,5	2 582,5	2 577,5
Eget kapital	1 569,0	1 631,7	1 709,9	1 786,3	1 863,2	1 929,8
Avkastning på eget kapital %	-0,8%	4,0%	3,8%	3,7%	3,3%	3,1%
Avkastning på totalt kapital %	0,3%	3,8%	3,9%	3,8%	3,8%	3,8%
Soliditet %	61,6%	65,6%	68,9%	71,6%	73,9%	76,8%

Gävle Energi AB

Bolagets verksamhet

Föremålet för bolagets verksamhet anges till sin art i bolagsordningen.

Bolaget får därutöver inte driva verksamhet eller vidta åtgärder som inte är förenlig med den kommunala kompetensen. Bolaget ska i sin verksamhet också tillämpa de kommunala lokaliserings- och likställighetsprinciperna om inte annat särskilt anges.

Syfte med bolagets verksamhet

- Bolaget ska, med helhetssyn på ekonomi, service och miljö tillgodose behovet av produkter och tjänster hos olika kundkategorier utifrån en affärsmässig grund. (med undantag från de kommunalrättsliga principerna på det sätt det kommer till uttryck i 7 kapitlet ellagen)
- Bolagets verksamhet ska vara att med hög leveranssäkerhet, bedriva produktion, distribution, köp, försäljning och handel med el, värme, biogas, kyla och tele- och datakommunikation samt därmed förenlig verksamhet.
- Bolaget ska medverka till utveckling inom verksamhetsområdet så att kommunens och regionens utveckling och konkurrenskraft stärks.
- Bolaget ska sträva efter en samverkan med andra aktörer regionalt såväl som nationellt.
- Den kommunala verksamheten såväl i förvaltningsform som i bolagsform ska präglas av samma helhetssyn och princip avseende koncernnytta. Kommunen och bolaget ska i samråd söka lösningar som tillgodoser kommunens samlade intresse.
- Bolaget ska aktivt driva klimat- och miljöfrågor i sin verksamhet. Mätbara mål ska finnas som genom årsredovisningen följs upp årligen.
- Bolaget ska ha konkurrenskraftiga taxor och avgifter i förhållande till jämförbara kommuner.
- Bolagets investeringsverksamhet ska baseras på en helhetssyn där effekter i samtliga styrperspektiv beaktas inför investeringsbeslut.

Balanserad styrning

Balanserad styrning tillämpas i bolaget. De kommunövergripande målen inom de fyra perspektiven och de generella uppdragen gäller i tillämpliga delar för bolaget.

Ekonomiska mål för bolagets verksamhet

Resultat efter finansiella poster, exklusive värdejusteringar men före bokslutsdispositioner ska minst vara 144 mnkr, varav minst 85 mnkr lämnas i utdelning/koncernbidrag till moderbolaget

Budget och nyckeltal

Belopp i Mnr	Bokslut 2017	Prognos 2018	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022
Resultat efter finansiella poster	180,5	161,9	156,9	157,2	150,5	161,7
Koncernbidrag/utdelning	-86,8	-85,9	-85,9	-85,9	-85,9	-85,9
Investeringar	-318,9	-279,3	-281,8	-173,7	-133,3	-116,3
Finansieringsbehov	-47,0	-32,3	-58,0	46,5	75,7	96,9
Balansomslutning	2 402,3	2 500,3	2 624,4	2 661,1	2 642,5	2 632,6
Eget kapital	1 329,5	1 389,9	1 426,4	1 463,0	1 494,5	1 534,6
Avkastning på eget kapital %	14,3%	11,9%	11,1%	10,9%	10,2%	10,7%
Avkastning på totalt kapital %	8,5%	7,3%	6,8%	6,6%	6,3%	6,7%
Soliditet %	55,3%	55,6%	54,4%	55,0%	56,6%	58,3%

AB Gavlegårdarna

Bolagets verksamhet

Föremålet för bolagets verksamhet anges till sin art i bolagsordningen.

Bolaget får därutöver inte driva verksamhet eller vidta åtgärder som inte är förenlig med den kommunala kompetensen. Bolaget ska i sin verksamhet också tillämpa de kommunala lokaliserings-, självkostnads- och likställighetsprinciperna om inte annat särskilt anges.

Syfte med bolagets verksamhet

- Bolaget ska utifrån affärsmässiga principer utveckla och förvalta ett bostadsbestånd som tillgodoser de boendes och bostadssökandes olika krav beträffande standard, storlek, utformning, läge, service och hyresnivåer.
- Bolaget skall ge förutsättningar för medinflytande för hyresgästerna i angelägenheter som berör boendet samt skapa förutsättningar för gemenskap, grannsamverkan och medverkan i brottsförebyggande åtgärder.
- Verksamheten syftar till att utveckla och förädla såväl nya som befintliga bostäder och bostadsområden. Det kan ske genom om-, till- eller nybyggnation, samt genom förvärv, byte eller försäljning av fastigheter, allt i syfte att erbjuda ett brett utbud av bostäder.
- Inriktningen vid nyproduktion är att öka utbudet av hyresrätt i stadsdelar och områden där andra associationsformer dominerar, medan avyttringar bör ske i områden och stadsdelar där hyresrätten är dominerande.
- Bolaget ska säkerställa attraktiva bostäder med hög tillgänglighet för alla boendegrupper. Särskild vikt ska läggas vid att utveckla boendet för kundgrupperna äldre, unga samt personer med funktionsnedsättning.
- Bolaget ska eftersträva att erbjuda alla sina hyresgäster goda boendesociala miljöer.
- Bolaget ska medvetet och aktivt arbeta för att motverka segregation i boendet.

- Den kommunala verksamheten såväl i förvaltningsform som i bolagsform ska präglas av samma helhetssyn och princip avseende koncernnytta. Kommunen och bolaget ska i samråd söka lösningar som tillgodoser kommunens samlade intresse. Bolaget ska, i god samverkan med framför allt Omvårdnads-förvaltningen och Socialförvaltningen, arbeta med bostadssociala frågor för svaga grupper på bostadsmarknaden.
- Bolaget ska aktivt driva klimat- och miljöfrågor i sin verksamhet. Mätbara mål ska finnas som genom årsredovisningen följs upp årligen.
- Genom kostnadseffektiv fastighetsförvaltning ska företaget erbjuda kunder attraktiva och prisvärda bostäder.
- Hyressättningen för den kommunala verksamheten skall vara baserad på affärsmässiga principer.
- Bolagets investeringsverksamhet ska baseras på en helhetssyn där effekter i samtliga styrperspektiv beaktas inför investeringsbeslut.
- Bolaget kan i enlighet med kommunfullmäktiges beslut avyttra fastigheter i syfte att förnya, förädla och utveckla fastighetsportföljen. Fram till år 2020 tillåts bolaget avyttra upp till 10 % av lägenhetsbeståndet, motsvarande ca 1500 lägenheter.
- Vid kommunens upphandlingar av bostadsförsörjningsåtgärder äger bolaget rätt att inlämna anbud.
- Bolaget ska i perioden 2016 - 2020 nyproducera 750 nya lägenheter i Gävle.

Balanserad styrning

Balanserad styrning tillämpas i bolaget. De kommunövergripande målen inom de fyra perspektiven och de generella uppdragen gäller i tillämpliga delar för bolaget.

Ekonomiska mål för bolagets verksamhet

Avkastningskravet beslutas i belopp vid beslut om bolagets budget. Detta avkastningskrav i kronor gäller för det budgeterade räkenskapsåret och definieras som resultat efter finansiella poster. Bolaget ska uppbära en marknadsmässig avkastning, vilket mäts via direktavkastning. Med direktavkastning menas bolagets driftnetto före avskrivningar och räntor i förhållande till fastighetsbeståndets marknadsvärde efter avdrag för uppskjuten skatt. Inför räkenskapsåret 2018 är bolagets budget baserad på en avkastning som är 4 % i direktavkastning.

Marknadsvärdet av fastighetsbeståndet ska vara ett genomsnitt av värdet vid årets ingång respektive utgång.

Marknadsvärdet av fastighetsbeståndet ska vara ett genomsnitt av värdet vid årets ingång respektive utgång.

Utdelning till moderbolaget för vidarebefordran till Gävle kommun ska uppgå till

16 mnkr och användas till bostadssociala åtgärder inom ramen för kommunens bostadsförsörjningsansvar.

Där till ska utdelning ske med ett belopp motsvarande statslåneräntan med tillägg om en procentenhet, beräknat på kontant tillskjutet aktiekapital.

Utdelningskravet gäller under förutsättning att gällande lagstiftning så tillåter med hänsyn taget till bolagets resultatnivå etc.

Budget och nyckeltal

Belopp i Mnr	Bokslut 2017	Prognos 2018	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022
Resultat efter finansiella poster	99,3	279,7	92,0	272,7	97,7	100,4
Koncernbidrag/utdelning	-10,5	-16,5	-16,5	-16,5	-16,5	-16,5
Investeringar	-474,4	-550,2	-571,0	-702,5	-680,0	-427,0
Investeringsbidrag	0,0	19,2	85,0	0,0	0,0	0,0
Försäljningar av anläggningstillgångar	0,0	438,8	0,0	351,0	0,0	0,0
Finansieringsbehov	-174,7	119,5	-238,0	-92,8	-403,1	-130,4
Balansomslutning	4 745	4 846	5 160	5 509	5 993	6 207
Eget kapital	1 642	1 905	1 981	2 237	2 318	2 402
Avkastning på eget kapital %	6,1%	15,6%	4,7%	12,8%	4,3%	4,2%
Avkastning på totalt kapital %	3,4%	7,0%	3,1%	6,3%	3,0%	2,9%
Soliditet %	34,9%	39,6%	38,7%	40,9%	38,9%	38,9%
Direktavkastning % (driftnetto/marknadsinv fastigheter)	4,3%	4,0%	4,0%	4,0%	4,0%	4,0%

Gavlefastigheter Gävle Kommun AB

Bolagets verksamhet

Föremålet för bolagets verksamhet anges till sin art i bolagsordningen.

Bolaget får därutöver inte driva verksamhet eller vidta åtgärder som inte är förenlig med den kommunala kompetensen. Bolaget ska i sin verksamhet också tillämpa de kommunala lokaliserings-, självkostnads- och likställighetsprinciperna om inte annat särskilt anges.

Syfte med bolagets verksamhet

- Bolaget ska tillhandahålla ändamålsenliga, attraktiva och prisvärda lokaler för kommunala verksamheter. Därutöver ska bolaget ansvara för drift och skötsel av flygplatsen i Rörberg. De kommersiella lokal innehavet ska inte drivas i konkurrens med övriga lokaluthyrare och kontinuerligt anpassas och avvecklas så långt möjligt
- Den kommunala verksamheten såväl i förvaltningsform som i bolagsform ska präglas av samma helhetssyn och princip avseende koncernnytta. Kommunen och bolaget ska i samråd söka lösningar som tillgodoser kommunens samlade intresse.
- Bolagets investeringsverksamhet ska baseras på en helhetssyn där effekter i samtliga styrperspektiv beaktas inför investeringsbeslut
- Bolaget ska ha konkurrenskraftiga taxor och avgifter i förhållande till jämförbara kommuner.
- Hyressättningen för den kommunala verksamheten ska vara baserad på den prissättningsmodell som kommunen beslutat att tillämpa.
- Hyressättningen av GFAB ägda kommersiella lokaler ska baseras på marknadsmässig prissättning.

- Bolaget ska aktivt driva klimat- och miljöfrågor i sin verksamhet. Mätbara mål ska finnas som genom årsredovisningen följs upp årligen.
- Bolaget ska utifrån hyresgästens behov driva utveckling av och kunna erbjuda facility managementtjänster.
- Genom sitt dotterbolag, Gavle Drift & Service AB, ska bolaget tillhandahålla attraktiva, ändamålsenliga, kostnadseffektiva samt prisvärda tjänster inom markentreprenad för gator och parker inom Gävle kommunkoncern. Dotterbolaget får inom Gävle kommunkoncern tillhandahålla tjänster inom vinter och barmarksunderhåll, parkunderhåll, lekplatsunderhåll, väg och markbyggnad samt med detta förenlig verksamhet.
- Genom sitt dotterbolag, Gavle Drift & Service AB, ska bolaget även bedriva uthyrnings- och samordningsverksamhet beträffande fordon som används inom kommunkoncernen samt därmed förenlig verksamhet.
- Genom sitt dotterbolag Gävle Parkeringservice AB bedriva parkeringsövervakningsverksamhet i enlighet med Gävle kommuns parkeringspolicy.

Balanserad styrning

Balanserad styrning tillämpas i bolaget. De kommunövergripande målen inom de fyra perspektiven och de generella uppdragen gäller i tillämpliga delar för bolaget.

Ekonomiska mål för bolagets verksamhet

Kravet på bolagets avkastning efter finansiella poster, exklusive värdejusteringar, men före bokslutsdispositioner är 6,7 mnkr varav resultatkravet för de kommunala fastigheterna är 4,0 mnkr.

Uppdrag till bolaget

Gavlefastigheter i Gävle AB får i uppdrag att genomföra åtgärder som innebär effektiviseringar som ger lägre hyresnivåer för kommunalt inhyrda lokaler motsvarande minst 2 procent per år. Kravet motsvarar de effektiviseringskrav som gäller för de kommunala nämnderna. Bolaget har en skyldighet att löpande återrapportera vidtagna åtgärder via Gävle Stadshus AB.

Budget och nyckeltal

Belopp i Mnkr	Bokslut 2017	Prognos 2018	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022
Resultat efter finansiella poster	13,2	8,5	7,3	7,1	7,2	7,1
Koncernbidrag/utdelning	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Investeringar	-472,6	-606,6	-512,1	-525,8	-750,9	-689,2
Försäljningar av anläggningstillgångar	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Finansieringsbehov	-323,0	-448,3	-339,6	-332,5	-553,3	-477,1
Balansomslutning	3 237,6	3 725,3	4 035,3	4 200,4	4 587,4	5 071,6
Eget kapital	927,2	935,7,2	944,1	951,2	958,4	965,5
Avkastning på eget kapital %	2,2%	0,9%	0,8%	0,7%	0,8%	0,7%
Avkastning på totalt kapital %	1,8%	1,4%	1,7%	1,8%	2,1%	2,3%
Soliditet %	28,6%	25,1%	23,4%	22,7%	20,9%	19,1%

Gävle Hamn AB

Bolagets verksamhet

Föremålet för bolagets verksamhet anges till sin art i bolagsordningen.

Bolaget får därutöver inte driva verksamhet eller vidta åtgärder som inte är förenlig med den kommunala kompetensen. Bolaget ska i sin verksamhet också tillämpa de kommunala lokaliserings-, självkostnads- och likställighetsprinciperna om inte annat särskilt anges.

Syfte med bolagets verksamhet

- Gävle Hamn utgör ett viktigt gods- och logistiknav för hela mellansverige. Gävle Hamn skall vara det självklara godsnavet för sjötransporter i vår region och därigenom skapa förutsättningar för tillväxt, sysselsättning och hållbar utveckling i vår region.
- Gävle Hamn AB ska ha en ledande roll i utvecklingen av Gävle regionen som ett regionalt logistiskt centrum. Gävle Hamns utveckling ska medverka till att regionens behov av effektiv hamnkapacitet kan tillgodoses i ett långt perspektiv. Det ska ske i lämpliga former av samverkan med andra intressenter och myndigheter.
- Bolaget skall i nära samverkan med Gävle kommun, regionala organ och statliga myndigheter verka för en infrastruktur som ger god tillgänglighet till hamnområdet.
- Bolaget skall aktivt medverka i utbyggnaden av landinfrastruktur och logistiklösningar som syftar till att utveckla tillgängligheten till hamnens verksamhet. Infrastruktur, verksamhet och organisation ska utvecklas i takt med EU:s förändring, den snabba utvecklingen i Östersjöregionen samt transportmarknadens krav. Bolagets verksamhet skall bygga på sunda ekonomiska kalkyler.
- Bolaget har uppdraget att tillse att hamnordningen efterlevs.
- Bolaget ansvarar för utprickning och skötsel av befintliga fritidsbåtleder inom Gävle kommun.
- Bolaget ska utöva tillsyn och trafikkoordinering inom hamnområdet och tillse att fartygstrafiken följer sjövägsregler och i övrigt respekterar regler om säkerhet och ordning inom farleder och hamnområdet.
- Bolaget överlåter ansvaret för driften terminalverksamheterna till en privat operatör. Villkoren för överlåtelsen regleras i ett långsiktigt koncessionsavtal.
- Bolaget har en strategisk roll när det gäller att aktivt påverka och skapa förutsättningar för framgångsrik terminalverksamhet. Gävle Hamn AB skall medverka till kostnadseffektiva, konkurrenskraftiga, tillförlitliga och säkra hamn- och logistiktjänster för att möjliggöra fortsatt tillväxt. Tillgängligheten i terminalerna skall garanteras på en icke-diskriminerande grund.
- Bolaget skall själva, och i samverkan med andra kommunala verksamheter aktivt skapa förutsättningar för hamnrelaterade nyetableringar både innanför och utanför nuvarande hamnområde.
- Bolagets utveckling skall ske med långsiktighet och uthållighet.
- Bolaget skall säkerställa en stabil ekonomisk utveckling, med en för branschen tillfredsställande soliditet, för att skapa ett ekonomiskt utrymme som möjliggör ett långsiktigt agerande.
- Bolaget ska medverka till en långsiktigt hållbar utveckling genom att i alla verksamheter bedriva ett integrerat och proaktivt hållbarhetsarbete i enlighet med Gävle kommuns miljöstrategiska program som syftar till att uppnå de lokala miljömålen och minimera negativ miljöpåverkan.

Balanserad styrning

Balanserad styrning tillämpas i bolaget. De kommunövergripande målen inom de fyra perspektiven och de generella uppdragen gäller i tillämpliga delar för bolaget.

Ekonomiska mål för bolagets verksamhet

Bolaget skall årligen lämna en aktieutdelning på 1 mnkr till Gävle Stadshus för vidareförmedling till Gävle kommun avseende täckande av Gävle kommuns kostnader till Trafikverket för elektrifiering av järnvägsspår till hamnen

Budget och nyckeltal

Belopp i Mnkr	Bokslut 2017	Prognos 2018	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022
Resultat efter finansiella poster	19,5	6,8	3,7	10,6	18,5	21,7
Koncernbidrag/utdelning	0,0	0,0	-1,0	-1,0	-1,0	1,0
Investeringar	-19,3	-153,4	-269,0	-11,7	-21,6	-10,7
Försäljningar av anläggningstillgångar	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Finansieringsbehov	54,1	-88,0	-206,3	63,0	59,9	72,5
Balansomslutning	1 332,6	1 431,6	1 642,5	1 597,9	1 573,0	1 542,0
Eget kapital, justerat	286,6	293,4	296,1	305,7	323,2	343,9
Avkastning på eget kapital %	6,8%	2,3%	1,2%	3,5%	5,7%	6,3%
Avkastning på totalt kapital %	3,1%	2,1%	1,8%	2,4%	2,9%	3,2%
Soliditet %	21,5%	20,5%	18,0%	19,1%	20,5%	22,3%

Gästrike Vatten AB

Syfte med bolagets verksamhet

Bolagets ändamål är att tillsammans med de kommunala bolag som är huvudmän för VA-anläggningarna i Älvkarleby, Hofors, Ockelbo och Gävle kommuner svara för driften av den allmänna vattenförsörjningen och avloppshanteringen i kommunerna.

Bolaget skall tillhandahålla, driva och utveckla vatten- och avloppsförsörjning för bostadshus eller annan bebyggelse inom respektive dotterbolags verksamhetsområde för den allmänna anläggningen.

Bolaget ska verka för att va-verksamheten tillför respektive ägarkommun positiva miljövärden. Vid utförande av, i dotterbolagen beslutade investeringar och reinvesteringar, samt drift, ska miljöaspekter beaktas i syfte att få en hållbar utveckling.

Bolaget skall utföra de förändringar i verksamheten som beslutas av respektive ägarkommuns kommunfullmäktige vad det gäller allmänna bestämmelser för användandet av anläggningen (ABVA), taxa samt verksamhetsområden.

Ekonomiska mål för bolagets verksamhet

Det finns inga resultat och utdelningskrav för bolaget då det inte är förenligt med lagen om allmänna vattentjänster. (LAV)

Gävle Vatten AB

Syfte med bolagets verksamhet

Separata ägardirektiv för Gävle Vatten AB saknas. Enligt beslut i Gävle kommunfullmäktige 2008-12-15 (Dnr 08KS510) ska tillämpliga delar av ägardirektiv för Gästrike Vatten AB även gälla för bolagets dotterbolag.

Ekonomiska mål för bolagets verksamhet

Det finns inga resultat och utdelningskrav för bolaget då det inte är förenligt med lagen om allmänna vattentjänster. (LAV)

Budget och nyckeltal

Belopp i Mnkr	Bokslut 2017	Prognos 2018	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022
Överuttag-/underuttag+	9,4	32,4	33,8	7,4	-21,3	-36,8
Periodiserade anläggningsavgifter	21,7	12,6	11,0	11,3	19,5	13,9
Periodiserad intäkt via investeringsfond	2,8	3,4	3,4	3,4	3,4	3,4
Resultat efter finansiella poster	-0,5	0,3	0,5	0,5	0,5	0,5
<i>Resultat efter skatt</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>
Investeringar	-78,5	-62,9	-135,5	-218,0	-351,7	-547,8
Inkomst anläggningsavgifter	92,0	53,3	30,3	26,7	84,6	25,2
Finansieringsbehov	0,4	-32,8	-125,6	-181,5	-230,3	-453,9
Balansomslutning	572,5	635,2	750,9	942,1	1 265,4	1 774,0
Eget kapital	44,1	44,1	44,1	44,1	44,1	44,1
Investeringsfond	30,7	27,3	23,9	20,6	17,2	13,9
Skuld till taxekollektivet	19,8	-12,6	-46,4	-53,8	-32,5	4,3
Avkastning på eget kapital %	0,0%	0,0%	0,1%	0,0%	-0,1%	0,1%
Avkastning på totalt kapital %	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Soliditet %	7,7%	6,9%	5,9%	4,7%	3,5%	2,5%
Taxehöjning i % bruksavgift			0,0%	25,0%	20,0%	20,0%
Taxehöjning i % anslutningsavgift + index			0,0%	0,0%	0,0%	0,0%

Ekonomiska sam- manställningar, kommunen

Resultatbudget

Belopp i Mnkr	Not	Bokslut 2017	Prognos 2018	Kf Budget 2018	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022
Verksamhetens intäkter	1	1 328,6	1 354,8	1 288,2	1 338,6	1 319,6	1 331,4	1 328,8
Verksamhetens kostnader	1	-6 615,7	-6 950,8	-6 895,8	-7 139,1	-7 267,5	-7 486,2	-7 742,1
Avskrivningar	2	-96,1	-99,8	-96,9	-101,7	-102,5	-104,8	-107,9
Verksamhetens netto-kostnader	3	-5 383,2	-5 695,8	-5 704,4	-5 902,3	-6 050,4	-6 259,6	-6 521,3
Skatteintäkter	4	4 726,5	4 874,9	4 864,1	5 009,4	5 141,5	5 330,9	5 548,0
Generella bidrag och utjämning	5	885,9	943,6	962,1	1 008,3	1 048,1	1 047,9	1 048,5
Finansiella intäkter	6	167,6	191,9	203,7	210,1	244,6	275,6	317,2
Finansiella kostnader	7	-91,9	-95,2	-114,6	-118,9	-151,0	-183,6	-225,6
Resultat före extraordinära poster		304,9	219,6	210,9	206,7	232,9	211,2	166,7
Extraordinära poster								
ÅRETS RESULTAT		304,9	219,6	210,9	206,7	232,9	211,2	166,7
Varav realisationsvinster/förluster och exploateringsresultat		87,3	134,8	142,4	125,2	90,1	62,2	35,8
Resultat exkl reavinst/förlust och exploateringsresultat		217,6	84,8	68,5	81,5	142,7	149,0	131,0
Årets resultat* som andel av skatteintäkter, generella bidrag/utjämning		3,9%	1,5%	1,2%	1,4%	2,3%	2,3%	2,0%

*) *exklusive realisationsvinster, exploateringsresultat*

Resultatbudgetens uppgift är att beskriva och förklara det årliga ekonomiska resultatet av kommunens verksamhet. Resultatbudgeten redovisar samtliga intäkter och kostnader samt hur det egna kapitalet förändras under budgetåret. Verksamhetens nettokostnad hämtas från kommunens driftbudget i internredovisningen och redovisas exklusive internränta och övriga interna transaktioner. Resultat före extraordinära poster beskriver resultatet sedan skatteintäkter och kommunal utjämning samt finansnetto ställts mot kostnaden för den egentliga verksamheten. Årets resultat visar förändringen av det egna kapitalet under året.

Balansbudget

Belopp i Mnkr	Not	Bokslut 2017	Prognos 2018	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022
Tillgångar							
Anläggningstillgångar							
Immateriella/materiella	8	1 672,8	1 990,0	2 218,1	2 413,1	2 598,2	2 657,0
Finansiella	9	7 784,1	8 260,4	9 241,4	9 728,4	10 787,0	11 686,6
Summa anläggningstillg.		9 456,9	10 250,4	11 459,5	12 141,5	13 385,2	14 343,7
Omsättningstillgångar							
Förråd/lager/exploaterings- fast.	10	62,5	62,9	80,1	79,1	68,0	65,6
Kortfristiga fordringar	11	1 452,3	1 477,8	1 498,3	1 496,7	1 496,7	1 496,7
Kassa och bank		434,6	325,1	283,5	464,2	589,6	800,7
Summa omsättningstillg.		1 949,4	1 865,8	1 861,9	2 040,0	2 154,3	2 363,0
Summa tillgångar		11 406,3	12 116,2	13 321,5	14 185,5	15 539,6	16 706,7
Eget kapital avsättningar och skulder							
Eget kapital	12	4 457,9	4 762,8	4 982,4	5 189,1	5 421,9	5 633,1
Årets resultat		304,9	219,6	206,7	232,9	211,2	166,7
Summa eget kapital		4 762,8	4 982,4	5 189,1	5 421,9	5 633,1	5 799,9
Avsättningar	13	533,9	538,9	568,4	635,1	712,3	801,5
Långfristiga skulder	14	4 296,6	4 666,6	5 741,3	6 246,3	7 304,9	8 204,6
Kortfristiga skulder	15	1 813,0	1 828,3	1 822,7	1 878,1	1 889,2	1 900,7
Summa avsättningar och skulder		6 643,5	7 133,8	8 132,4	8 759,5	9 906,4	10 906,8
Summa eget kapital, av- sättningar och skulder		11 406,3	12 116,2	13 321,5	14 185,5	15 539,6	16 706,7
Ansvarsförpliktelse:							
Pensioner		2 033,7	1 994,4,0	1 975,4	1 948,5	1 923,5	1 900,3
Soliditet 1		41,8%	41,1%	39,0%	38,2%	36,3%	34,7%
Soliditet 2		41,1%	43,4%	45,2%	46,5%	47,7%	48,5%
Kassalikviditet		104,1%	98,6%	97,8%	104,4%	110,4%	120,9%

Soliditet 1: Andel eget kapital av de totala tillgångarna.

Soliditet 2: Andel eget kapital av de totala tillgångarna justerat för förmedlade lån till kommunala bolag samt den del av det egna kapitalet som motsvarar ansvarsförbindelsen för pensionsåtagandet.

Balansbudgeten visar den ekonomiska ställningen vid årets slut. Balansbudgeten visar värdet av kommunens samtliga tillgångar (kapitalanskaffningen) och hur dessa har finansierats, externt med skulder och internt med avsättningar och eget kapital (kapitalanskaffningen). Inom linjen under rubriken Ansvarsförpliktelse redovisas t o m 1997 intjänade pensionsförpliktelser till personalen.

Kassaflödesbudget

Belopp i Mnr	Prognos 2018	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022
Den löpande verksamheten					
Årets resultat	219,6	206,7	232,9	211,2	166,7
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet:					
Av- och nedskrivningar	99,8	101,7	102,5	104,8	107,9
Avsättningar	5,0	29,5	66,7	77,2	89,2
Realisationsvinst	-44,0	-10,0	-10,0	-10,0	-10,0
<i>Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital</i>	<i>280,4</i>	<i>327,9</i>	<i>392,0</i>	<i>383,3</i>	<i>353,9</i>
Ökning/minskning förråd/lager/expl.fastigheter	-0,4	-17,2	1,0	11,1	2,4
Ökning/minskning kortfristiga fordringar	-25,5	-20,5	1,6		
Ökning/minskning kortfristiga skulder	15,3	-5,7	55,4	11,1	11,5
Kassaflöde från den löpande verksamheten	269,6	284,6	450,0	405,5	367,8
Investeringsverksamheten					
Investering i materiella anl tillgångar	-418,0	-339,5	-307,4	-300,0	-176,7
Försäljning av materiella anl tillgångar	45,0	20,0	20,0	20,0	20,0
Kassaflöde från investeringsverksamhet	-373,0	-319,8	-287,4	-280,0	-156,7
Finansieringsverksamheten					
Nyupptagna förmedlade lån	470,0	974,8	505,0	1 058,6	899,6
Ökning av långfristiga fordringar	-476,3	-981,1	-487,0	-1 058,6	-899,6
Kassaflöde från finansieringsverks.	-6,3	-6,3	18,0	0,0	0,0
Årets kassaflöde	-109,5	-41,5	180,6	125,4	211,1
Likvida medel vid årets början	434,6	325,1	283,5	464,2	589,6
Likvida medel vid årets slut	325,1	283,5	464,2	589,6	800,7

Kassaflödesbudgeten beskriver kommunens betalningsflöden i den löpande verksamheten, respektive investerings- och finansieringsverksamheten. Kassaflödesbudgeten ger en helhetsbild av verksamheten där både intern och extern finansiering redovisas, det vill säga i vilken utsträckning medel genereras internt respektive genom upplåning.

Notförteckning till resultatbudget

Not 1. Verksamhetens intäkter och kostnader

	Bokslut 2017	Prognos 2018	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022
Verksamhetens intäkter						
Hyror och arrenden (exkl övergångsbost mm)	103,7	107,1	110,8	116,3	121,5	126,0
Riktade statsbidrag	233,7	237,0	241,9	246,7	252,5	255,9
Realisationsvinster	53,9	44,0	10,0	10,0	10,0	10,0
Exploateringsintäkter	46,1	111,5	133,4	87,2	68,7	36,1
Ersättning från garantiförsäkring	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Övriga intäkter	891,2	855,2	842,5	859,4	878,7	900,8
Summa intäkter	1 328,6	1 354,8	1 338,6	1 319,6	1 331,4	1 328,8
Verksamhetens kostnader						
Personalkostnader	-3 456,1	-3 642,8	-3 779,7	-3 912,8	-4 061,7	-4 220,9
Pensionskostnader	-281,9	-343,7	-369,0	-378,5	-395,6	-412,2
Köp av verksamhet (skattefinansierad verks.)	-1 056,8	-1 115,3	-1 162,3	-1 219,5	-1 272,7	-1 331,3
Exploateringskostnader	-12,5	-20,7	-18,2	-7,0	-16,5	-10,3
Övriga kostnader	-1 808,3	-1 828,3	-1 810,0	-1 749,6	-1 739,8	-1 767,5
Summa kostnader	-6 615,7	-6 950,8	-7 139,1	-7 267,5	-7 486,2	-7 742,1
Verksamhetens nettokostnader, exkl avskrivning	-5 287,1	-5 596,0	-5 800,6	-5 947,9	-6 154,8	-6 413,4

I verksamhetens nettokostnader redovisas utöver nämndernas verksamhetskostnader diverse gemensamma kostnader under kommunens finansförvaltning.

Arbetsgivaravgifter 2019

Gävle kommun ska som arbetsgivare betala lagstadgade och avtalsmässiga arbetsgivaravgifter och försäkringar. Arbetsgivaravgifterna har beräknats utifrån nu kända förhållanden. Utöver dessa kostnader belastas förvaltningarna med ett kalkylerat personalomkostnadspålägg avseende täckning för avtalspensioner och tillhörande löneskatt.

%	Kommunala avtal	Uppdragstagare
Lagstadgade avgifter	31,42	31,42
Avtalsenliga avgifter	0,05	
Avtalspension	7,70	
Totalt	39,17	31,42

Pensionskostnader

Pensionskostnaderna i budgetförslaget är beräknad enligt den i redovisningslagen föreskrivna så kallade blandmodellen. Detta innebär att pensionsskuld som är intjänad före 1998 lyfts ut ur balansräkningen och redovisas som ansvarsförbindelse. Beräkningen baseras på pensionsavtalet KAP-KL och är beräknad enligt riktlinjer för pensionsskultsberäkning.

Forts not 1.	Prognos 2018	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022
Pensionskostnader:					
Årets utbetalning	-108,8	-114,5	-115,0	-115,5	-116,0
Årets intjänande, individuella del	-124,4	-129,1	-133,7	-138,8	-144,3
Pensionsförsäkringsavgifter	-13,2	-14,3	-15,4	-16,5	-16,5
Löneskatt på pensioner mm	-60,4	-63,7	-65,3	-67,0	-68,7
Summa utbetalningar	-306,8	-321,6	-329,4	-337,9	-345,5
Årets nyintjänande, avsättning	-27,8	-36,0	-37,2	-43,9	-51,2
Löneskatt, avsättning	-6,7	-8,7	-9,0	-10,7	-12,4
Finansiell kostnad, avsättning/löneskatt	-13,1	-22,9	-25,4	-28,1	-31,9
Summa avsättningar	-47,6	-67,5	-71,7	-82,7	-95,4
Summa kostnader	-354,4	-389,1	-401,1	-420,6	-440,9
Kostnader exkl finansiell del	-341,3	-366,3	-375,6	-392,5	-409,1

Centralt avsatta budgetmedel

För att möjliggöra en aktiv lönepolitik i kommunen och underlätta lönekorrigeringar i samband med arbetsvärderingar, samt viss reserv för nya löneavtal har centrala lönemedel inkluderat arbetsgivaravgifter reserverats i budgeten motsvarande 0,7 procent per år. Tillsammans med de generella lönekomensationer som lagts ut direkt i nämndernas ramar har följande årliga löneökningar i procent i genomsnitt därmed kalkylerats i budgetförslaget.

2019	2020	2021	2022
3,04%	3,03%	3,03%	3,03%

	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022
Centralt avsatta medel:				
Oförutsett Kommunfullmäktige	1,0	1,0	1,0	1,0
Till kommunstyrelsens disposition:				
Rent oförutsett	5,0	5,0	5,0	5,0
Omställningsarbete centralisering mm	5,0			
Reserv obalanser	20,0	10,0	10,0	
Medfinansiering	2,0	2,0	2,0	2,0
Öppet geodata	1,3	1,3	1,3	1,3
Ej utlagda hyreskomp mm	8,2	11,4	14,5	24,7
Bostadssociala åtgärder	18,0	16,0	16,0	16,0
Dispositioner ur resultatfonder	2,0	2,0	2,0	2,0
Totalt	62,5	48,7	51,8	52,0

Not 2. Avskrivningar

Avskrivningar enligt plan ska motsvara värdeminskningen på inventarier och anläggningar och har beräknats utifrån befintliga och planerade anskaffningsvärden för fastigheter, anläggningar, fordon, maskiner och inventarier. Avskrivningar görs enligt nominell metod och påbörjas månaden efter att tillgången tagits i bruk.

Not 3. Verksamhetens nettokostnader

	Prognos 2018	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022
Skattefinansierad verksamhet:					
Kommunstyrelse	-142,3	-152,0	-186,4	-216,2	-249,5
Gemensam nämnd verks.stöd	-0,3	-0,3	-0,3	-0,3	-0,3
Valnämnd	-2,5	-1,7	-0,2	-0,2	-2,7
Överförmyndarnämnd	-12,0	-11,3	-10,5	-10,5	-10,6
Revisorskollegiet	-4,5	-4,9	-4,9	-5,0	-5,1
Samhällsbyggnadsnämnd	-289,8	-296,8	-303,7	-314,1	-323,9
Jävsnämnd	-0,3	-0,3	-0,3	-0,4	-0,4
Kultur- o fritidsnämnd	-338,3	-350,1	-347,7	-357,7	-370,0
Utbildningsnämnd	-2 334,7	-2 397,9	-2 455,3	-2 519,1	-2 607,2
Näringsliv- o arbetsmarknadsnämnd	-253,0	-258,1	-262,4	-266,6	-273,8
Socialnämnd	-542,3	-578,8	-580,1	-584,2	-591,1
Omvårdnadsnämnd	-1 602,2	-1 649,3	-1 686,6	-1 738,9	-1 805,2
Summa skattefinansierad verksamhet	-5 522,2	-5 701,5	-5 838,5	-6 013,2	-6 239,9
Finansförvaltning:					
Kalkylerat Po-pålägg, pensioner	201,0	208,8	216,3	224,6	233,4
Utgående pensioner och löneskatt	-298,1	-311,9	-318,7	-326,2	-333,8
Avsättning pensioner/löneskatt	-34,5	-44,7	-46,2	-54,6	-63,6
Interna räntor	33,5	39,0	42,6	47,9	51,8
Ers ledningsrätt Gävle Energi	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4
Garantiförsäkring	-16,0				
Oförutsedda behov mm	-57,4	-62,5	-48,7	-51,8	-52,0
Särskilda löneandel		-26,2	-53,8	-83,0	-113,9
Semesterlöneskuld förändring	-4,5	-4,7	-4,7	-4,7	-4,7
Diverse	1,0				
Summa finansförvaltning	-173,6	-200,8	-211,9	-246,4	-281,5
Verksamhetens nettokostnader	-5 695,8	-5 902,3	-6 050,4	-6 259,6	-6 521,3

Not 4. Skatteintäkter

	Prognos 2018	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022
Skatt på eget underlag 22:26, preliminärt	4 883,2	5 009,4	5 141,5	5 330,9	5 548,0
Slutavräkning, föregående år	-13,0	0,0			
Prognos slutavräkning innevarande år	4,6	0,0			
Summa skatteintäkter	4 874,9	5 009,4	5 141,5	5 330,9	5 548,0

Not 5. Generella statsbidrag och utjämning

	Prognos 2018	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022
Inkomstutjämning	762,1	816,9	860,9	893,4	928,6
Kostnadsutjämning	-103,8	-98,4	-102,2	-106,1	-110,1
Regleringsbidrag/-avgift	15,8	44,7	72,5	66,7	36,1
Stb migration	61,2	38,4	23,0	0,0	0,0
LSS-utjämning	9,0	3,3	3,3	3,3	3,4
Fastighetsavgift utbetalning	165,4	170,1	187,6	190,6	190,6
Fastighetsavgift tillägg	20,9	20,5	3,0	0,0	0,0
Stb byggande	13,0	13,0	0,0	0,0	0,0
Summa generella statsbidrag och utjämning	943,6	1 008,3	1 048,1	1 047,9	1 048,5

Not 6. Finansiella intäkter

	Prognos	Budget	Plan	Plan	Plan
	2018	2019	2020	2021	2022
Förmedlade lån inom koncernen	79,3	93,6	122,2	151,8	190,1
Provision förmedlade lån	20,0	22,3	24,1	25,9	29,6
Utlämnade lån	41,1	40,2	39,8	39,3	38,9
Koncernkonto			0,5	1,0	1,0
Swapräntor	-3,5	-1,5	2,5	2,0	2,0
Övriga finansiella intäkter	54,4	55,5	55,6	55,6	55,6
Summa finansiella intäkter	191,9	210,1	244,6	275,6	317,2

Not 7. Finansiella kostnader

	Prognos	Budget	Plan	Plan	Plan
	2018	2019	2020	2021	2022
Egen upplåning	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Förmedlade lån inom koncernen	-79,9	-93,6	-122,2	-151,8	-190,1
Koncernkonto	-1,3	-1,0	-1,0	-0,8	-0,8
Swapräntor	0,5	0,0	-1,0	-1,5	-1,5
Finansiella kostnader pension	-13,1	-22,9	-25,4	-28,1	-31,9
Bank- och förvaltningskostnad	-1,2	-1,2	-1,2	-1,2	-1,2
Övriga finansiella kostnader	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2
Summa finansiella kostnader	-95,2	-118,9	-151,0	-183,6	-225,6

Kommunen fungerar som internbank åt bolagen inom koncernen Gävle kommun. I föreliggande budgetförslag har volymförändringarna av utlåning inom koncernen kalkylerats jämfört med läge 31/12 2017. De förmedlade lånen har även beaktats i den ränteberäkning som redovisas under finansiella intäkter. Lånen har beräknats med följande ränteantaganden.

	2018	2019	2020	2021	2022
Kort ränta	0,24%	0,87%	1,36%	1,81%	2,12%
Lång ränta	2,15%	2,55%	2,87%	3,12%	3,30%
Budgeterad snittränta för nyupplåning	1,77%	2,21%	2,57%	2,86%	3,06%

Notförteckning till balansbudget

Not 8. Immateriella/materiella anläggningstillgångar

	Bokslut 2017	Prognos 2018	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022
Immateriella anläggningstillgångar	13,5	13,5	13,5	13,5	13,5	13,5
Materiella anläggningstillgångar:						
Bokfört värde 1 januari		1 659,3	1 976,5	2 204,6	2 399,5	2 584,7
Årets nettoinvesteringar		418,0	339,8	307,4	300,0	176,7
Planenliga avskrivningar		-99,8	-101,7	-102,5	-104,8	-107,9
Nedskrivningar pga försäljningar		-1,0	-10,0	-10,0	-10,0	-10,0
Anskaffningsvärde 31 december	3 342,4	3 759,4	4 089,2	4 386,6	4 676,6	4 843,4
Ackumulerade avskrivningar	-1 683,1	-1 782,9	-1 884,6	-1 987,1	-2 091,9	-2 199,9
Avrundning/utjämning			0,1			
Bokfört värde 31 december	1 659,3	1 976,5	2 204,6	2 399,5	2 584,7	2 643,5
Bokfört värde 31 december totalt	1 672,8	1 990,0	2 218,2	2 413,0	2 598,2	2 657,0

Not 9. Finansiella anläggningstillgångar

	Bokslut 2017	Prognos 2018	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022
Aktier och andelar						
Gävle stadshus AB	1 116,0	1 116,0	1 116,0	1 116,0	1 116,0	1 116,0
Svenska Kommun Försäkrings AB	7,5	7,5	7,5	7,5	7,5	7,5
Kommungaranti Skandinavien Försäkrings AB	708,7	708,7	708,7	708,7	708,7	708,7
Gästrike Vatten AB	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0
Gävle Vatten AB	40,0	40,0	40,0	40,0	40,0	40,0
Ovriga Kommuninvest m fl	21,2	21,2	21,2	21,2	21,2	21,2
Summa aktier och andelar	1 896,4	1 896,4	1 896,4	1 896,4	1 896,4	1 896,4
Långfristiga fordringar						
Förmedlade lån till koncernföretag						
AB Gavlegårdarna	1 950,0	1 811,3	2 049,3	2 142,1	2 545,2	2 675,7
Gavlefastigheter Gävle kommun AB	770,0	1 218,3	1 558,0	1 890,5	2 443,8	2 920,9
Gävle Energikoncern	420,0	459,8	525,4	486,4	418,2	328,8
Gästrik Återvinnare/Gästrik Ekogas	200,0	200,0	200,0	200,0	200,0	200,0
Gävle Vatten AB/Gästrik Vatten AB	236,7	269,5	395,1	576,6	806,9	1 260,9
Gävle Hamn AB	685,0	773,0	979,3	916,3	856,4	784,0
Summa förmedlade lån koncernföretag	4 261,7	4 732,0	5 707,0	6 212,0	7 270,6	8 170,2
Övrig utlåning till kommunala bolag						
Gavlefastigheter Gävle kommun AB	1 139,4	1 139,4	1 139,4	1 139,4	1 139,4	1 139,4
Gävle Hamn AB	298,3	298,3	298,3	298,3	298,3	298,3
Gävle Energi (förlagslån)	68,3	68,3	68,3	68,3	68,3	68,3
Summa övrig utlåning koncernföretag	1 500,7	1 500,7	1 500,7	1 500,7	1 500,7	1 500,7
Övrig långfristig utlåning						
Bomhus Folkets Hus	5,9	5,9	5,9	5,9	5,9	5,9
Läkerol Arena	107,7	107,7	107,7	107,7	107,7	107,7
Kommuninvest i Sverige AB (förlagslån)	11,5	11,5	11,5	11,5	11,5	11,5
Summa övrig utlåning	125,1	125,1	125,1	125,1	125,1	125,1

Forts not 9.

	Bokslut 2017	Prognos 2018	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022
Övrig långfristig utlåning						
Bredbandsutbyggnad GEAB	0,0	6,0	12,0	-6,0	-6,0	-6,0
Avrundning/utjämning	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
Summa långfristiga fordringar	5 887,7	6 364,0	7 345,0	7 832,0	8 890,6	9 790,2
Summa finansiella anläggningstillgångar	7 784,1	8 260,4	9 241,4	9 728,4	10 787,0	11 686,6

Not 10. Förråd, lager, exploateringsfastigheter

	Bokslut 2017	Prognos 2018	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022
Förråd, lager	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Exploateringsfastigheter	62,0	62,4	79,6	78,6	67,5	65,1
Avrundning/utjämning						
Summa förråd, lager, expl.fastigheter	62,5	62,9	80,1	79,1	68,0	65,6

Not 11. Kortfristiga fordringar

	Bokslut 2017	Prognos 2018	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022
Kommunalskatt	0,0	4,6	4,6	0,0	0,0	0,0
Fastighetsavgift	78,8	99,7	120,2	123,2	123,2	123,2
Övriga fordringar	1 373,5	1 373,5	1 373,5	1 373,5	1 373,5	1 373,5
Avrundning/utjämning			0,1			
Summa kortfristiga fordringar	1 452,3	1 477,8	1 498,4	1 496,7	1 496,7	1 496,7

Not 12. Eget kapital

	Bokslut 2017	Prognos 2018	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022
Ingående eget kapital	4 457,9	4 762,8	4 982,4	5 189,1	5 421,9	5 633,1
Årets resultat	304,9	219,6	206,7	232,9	211,2	166,7
Summa Eget Kapital	4 762,8	4 982,4	5 189,1	5 421,9	5 633,1	5 799,9

Not 13. Avsättningar

	Bokslut	Prognos	Budget	Plan	Plan	Plan
	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Hamnspår	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Deponier	95,6	55,6	22,0	22,01	22,0	22,0
Avsättning för pensioner och liknande förpliktigheter:						
Ingående avsättning för pensioner		352,7	391,0	445,4	503,0	569,6
Ingående avsättning till särskild löneskatt för pens.		85,6	92,3	101,0	110,1	120,7
Förändring av avsättning pensioner		27,8	36,0	37,2	43,9	51,2
Ränteuppräknings pensioner		10,5	18,4	20,5	22,6	25,6
Förändring av löneskatt		6,7	8,7	9,0	10,7	12,4
Utgående avsättning för pensioner	352,7	391,0	445,4	503,0	569,6	646,4
Utgående avsättning till särskild löneskatt för pens.	85,6	92,3	101,0	110,1	120,7	133,1
Summa avsättningar	533,9	538,9	568,4	635,1	712,3	801,5

Not 14. Långfristiga skulder

	Bokslut	Prognos	Budget	Plan	Plan	Plan
	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Förmedlade lån till kommunala bolag	4 261,7	4 732,0	5 707,0	6 212,0	7 270,6	8 170,2
Gävle kommuns egna lån	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Investeringsbidrag	30,8	30,5	30,2	30,2	30,2	30,2
Övriga långfristiga skulder	4,1	4,1	4,1	4,1	4,1	4,1
Avrundning/utjämning						
Summa långfristiga skulder	4 296,6	4 766,6	5 741,4	6 246,3	7 304,9	8 204,6

Not 15. Kortfristiga skulder

	Bokslut	Prognos	Budget	Plan	Plan	Plan
	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Kommunalskatt	35,4	33,3	0,0	0,0	0,0	0,0
Pensionsskuld individuell del	119,9	124,4	129,1	133,7	138,8	144,3
Särskild löneskatt på individuell pensionsavgift	34,0	36,1	37,3	38,4	39,6	41,0
Semesterlöneskuld	212,5	217,0	221,7	226,4	231,1	235,9
Periodiserade exploateringsinkomster	0,0	6,3	23,3	68,3	68,3	68,3
Förmedlade certifikat	500	500	500	500	500	500
Övriga kortfristiga skulder	911,2	911,2	911,2	911,2	911,2	911,2
Avrundning/utjämning			0,1		0,1	
Summa kortfristiga skulder	1 813,0	1 828,3	1 822,7	1 878,1	1 889,2	1 900,7

Driftbudget 2019

Belopp i mnkr

Nämnd/Styrelse	Intäkt	Kostnad	Netto	Kommun- bidrag	Årets resultat
Revisorskollegiet	1,5	-6,4	-4,9	4,9	0
Kommunstyrelse	218,0	-495,1	-277,2	277,2	0
Kommunstyrelse reavinst/-förlust	143,4	-18,2	125,2	0,0	125,2
Gemensam nämnd verksamhetsstöd	0,2	-0,5	-0,3	0,3	0
Valnämnd	1,9	-3,6	-1,7	1,7	0
Överförmyndarnämnd	0,6	-11,9	-11,3	11,3	0
Samhällsbyggnadsnämnd	99,3	-396,1	-296,8	296,8	0
Jävsnämnd	0	-0,3	-0,3	0,3	0
Kultur- och fritidsnämnd	83,6	-433,6	-350,1	350,1	0
Utbildningsnämnd	347,5	-2 745,4	-2 397,9	2 397,9	0
Näringsliv och arbetsmarknadsnämnd	145,1	-403,2	-258,1	258,1	0
Socialnämnd	179,3	-758,1	-578,8	578,8	0
Omvårdnadsnämnd	312,9	-1962,2	-1 649,3	1 649,3	0
Delsumma	1 533,1	-7 234,4	-5 701,5	5 826,7	125,2
Finansförvaltning	249,2	-450,0	-200,8		
Avgår					
Interna intäkter och kostnader	-443,7	443,7			
Summa verksamhetens					
Nettokostnad	1 338,6	-7 240,9	-5 902,3		

Verksamhetens nettokostnad

Inklusive planenliga avskrivningar och pensionsavsättningar men exklusive realisationsvinster och exploateringsresultat uppgår verksamhetens nettokostnader till 6 028 mnkr år 2019 (5 902 mnkr inklusive realisationsvinster mm), vilket är en ökning med 196 mnkr eller 3,4 procent jämfört med prognos för år 2018.

Den genomsnittliga ökningstakten för verksamhetens nettokostnader (exklusive realisationsvinster/förluster och exploateringsresultat) har under den senaste femårsperioden till och med 2017 varit 220 mnkr per år. För år 2018 beräknas nettokostnadsökningen till ca 360 mnkr, en följd av både ökade kostnader men också minskade ersättningsnivåer och bortfallande tillfälliga ersättningar. Taktens på våra kostnadsökningar har stigit under de senaste åren och sammanfaller med en för våra mått kraftig befolkningsökning och i övrigt ett ökat demografiskt tryck genom befolkningssammansättningen, men även av ambitionshöjningar.

Löne- och prisnivåerna förväntas fortsatt vara relativt låga men långsamt ökande till följd av det rådande konjunktur- och arbetsmarknadsläget. För att uppnå budgeterat årsresultat ställs krav på rationaliseringar/omstruktureringar hos kommunens nämnder. I övrigt påverkas även kostnadsutvecklingen i bruttotermener av strukturella förändringar. Detta kan till exempel vara nivån på verksamheter finansierade med riktade statsbidrag eller liknande.

Investeringsbudget 2019 - 2022

Sammandrag av nämndernas investeringsplaner

Belopp i mnkr	Bokslut 2017	Prognos 2018	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022
Revisorskollegiet	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1
Kommunstyrelse	-26,0	-60,3	-39,1	-36,9	-42,0	-37,2
Valnämnd	0,0	-0,1	0,0	0,0	0,0	0,0
Samhällsbyggnadsnämnd	-103,7	-188,6	-101,0	-115,0	-96,0	-96,1
Jävsnämnd	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kultur- och fritidsnämnd	-17,7	-13,8	-8,0	-15,3	-12,0	-8,2
Utbildningsnämnd	-20,1	-29,3	-33,2	-16,6	-33,4	-23,1
Näringsliv o arbetsmarknadsnämnden	-1,8	-1,0	-1,0	-1,0	-1,1	-1,1
Socialnämnden	-1,2	-2,3	-1,3	-1,0	-1,1	-1,1
Omvårdnadsnämnden	-9,7	-11,2	-7,1	-6,9	-7,6	-7,5
Summa skattefinansierad verksamhet	-180,2	-306,7	-188,2	-192,9	-188,3	-174,3
Exploateringsverksamhet:						
Anläggningstillgångar	-43,5	-111,3	-149,1	-114,5	-106,7	-2,5
Summa exploatering	-43,5	-111,3	-149,1	-114,5	-106,7	-2,5
SUMMA NETTOINVESTERING	-223,7	-418,0	-337,2	-307,4	-295,0	-176,7

Investeringar

Följande större investeringsområden/projekt kan redovisas under planeringsperioden 2019 - 2022.

71 mnkr för utveckling av stadsliv och city. 22,5 mnkr avser Centrumplan.

89 mnkr för miljöstrategiska investeringar och för gång- och cykelvägar i enlighet med kommunens miljöstrategiska program.

89 mnkr för trafikinvesteringar varav 15 mnkr avser grundvattenskydd.

11 mnkr för att öka kollektivtrafikens framkomlighet och tillgänglighet.

30 mnkr för reinvesteringar i kajer och broar.

70 mnkr för reinvestering i beläggning på vägar.

18 mnkr för diverse övriga reinvesteringar avseende trafik- och gata med mera samt 8,5 mnkr för of-fentliga miljöer utanför city.

43,5 mnkr i fastigheter och anläggningar som ägs av Kultur- och fritidsnämnden.

5 mnkr avseende nytt ekonomisystem då avtal löper ut under perioden och ny upphandling krävs.

I övrigt består kommunens investeringar i huvudsak av inventarier, maskiner med mera.

Den totala investeringsvolymen under planperioden 2019–2022 för den skattefinansierade verksamheten uppgår till 751 mnkr exklusive investeringar i exploateringsområden.

Utöver detta sker investeringar via de kommunala fastighetsbolag som riktar sig mot den kommunala verksamheten. Lejonparten av investeringarna via de kommunala bolagen under planperioden är inom utbildningsnämnden och avser bland annat fortsatt upprustning och tillbyggnad av skola på Nynäs med 60 mnkr, allmän upprustning av Solängsskolan med 119 mnkr, nybyggnation av förskola och skola i Hemlingby med 219 mnkr, allmän upprustning av Brynässkolan med 130 mnkr, fortsatt nybyggnation av Tallbackens skola med totalt 98 mnkr, fortsatt om- och nybyggnation av Stigslundsskolan med 38 mnkr, nybyggnation Sjöängsskolan med 108 mnkr, nybyggnation förskola Sjöängen med 43 mnkr, nybyggnation Klintbergsgården med 50 mnkr, fortsatt nybyggnation Sörbygården med 17 mnkr, nybyggnation Strömsbro skola med 55 mnkr, om- och tillbyggnad Almgården med 39 mnkr,

ny förskola centrala Gävle med 43 mnkr, ny gymnastikbyggnad Bergby skola med 30 mnkr, rust och åtgärder på diverse skol- och fritidsbyggnader med 128 mnkr.

Större investering som påbörjas under planperioden är rust och nybyggnation av Vasaskolan med 300 mnkr varav 168 mnkr inom planperioden, ny förskola på Brynäs med 43 mnkr varav 20 mnkr inom planperioden, ny förskola Godisfabriken med 43 mnkr varav 20 mnkr inom planperioden, ersättning av skola samt fritidsgård i Bergby med 40 mnkr varav 20 mnkr inom planperioden. Investering i ny högstadieskola planeras att påbörjas i slutet av planperioden med 200 mnkr varav 100 mnkr inom planperioden.

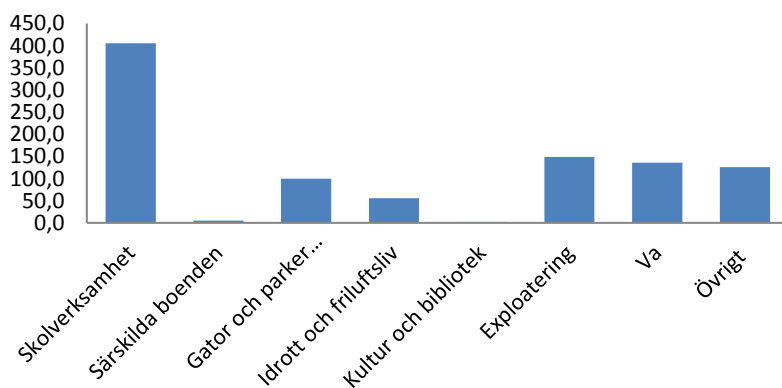
Investeringar om 440 mnkr via det kommunala fastighetsbolaget Gavlefastigheter AB avser fastigheter och anläggningar för att möta Kultur- och fritidsnämndens behov. Den största posten där avser nybyggnation av bibliotek med 350 mnkr, vilket är ett mycket preliminärt belopp då det ännu inte finns något lokalprogram framtaget för investeringen. Resterande belopp avser rust, anpassning och åtgärder på anläggningar och fastigheter där merparten är fortsatt rust Valbo sportcentrum och bad med 37 mnkr samt allmän rust av Träffen med 32 mnkr.

Inom planperioden är det också budgeterat för allmän rustning av Stadshuset med 61 mnkr, upprustning och anpassning av Rådhuset med 45 mnkr, nybyggnation för Räddningstjänst med 173 mnkr, fortsatt anpassning och upprustning av lokalerna vid Skogsmur med 11,5 mnkr, ombyggnation Hemstagården med 5 mnkr, allmän upprustning Klockstapeln med 7 mnkr samt anpassning och ombyggnad av Förvaltningshuset med 8 mnkr.

Under planperioden är det också budgeterat med 160 mnkr (180 mnkr totalt) för att Gavlegårdarna skall bygga nytt särskilt boende i Hemlingby.

Den sammanlagda investeringsvolymen under perioden 2019 - 2022 hos de kommunala fastighetsbolagen som är riktad mot kommunal verksamhet beräknas uppgå till 2 591 mnkr.

Kommunen har under flera år varit i en fas med omfattande exploateringsverksamhet. Exploatering av bostads- och industritomter medför även en utbyggnad av tillhörande infrastruktur i form av anläggningstillgångar som kommer att vara kvar i kommunens ägo. Sammantaget ingår i investeringsplanen en investeringsvolym på 372 mnkr under åren 2019–2022 till följd av exploateringar. En närmare beskrivning av exploateringsverksamheten sker under egen rubrik.

Investeringsutgifter 2019 på huvudområden

Försäljning av anläggningstillgångar 2019 - 2022

Belopp i Mnkr	Bokslut 2017	Prognos 2018	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022
Fastighetsförsäljningar	54,6	45,0	20,0	20,0	20,0	20,0
Realisationsvinster	53,9	44,0	10,0	10,0	10,0	10,0

Kommunens försäljningar av anläggningstillgångar särredovisas och bokförs per objekt. Realisationsvinster respektive förluster redovisas i resultatet i samband med försäljning.

Exploateringsbudget 2019 - 2022

Belopp i Mnkr	Totalt under perioden	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022
Inkomster	387,3	150,4	132,2	68,7	36,1
Utgifter	-427,5	-184,5	-120,6	-112,1	-10,4
Nettoexploatering	-40,1	-34,0	11,6	-43,4	25,7
Effekter i balansräkningen:					
Tillkommande anläggningstillgångar	372,8	149,1	114,5	106,7	2,5
Omsättningstillgångar:					
Kassaförändring	-40,1	-34,0	11,6	-43,4	25,7
Exploateringsfastigheter	2,7	17,2	-1,0	-11,1	-2,4
Summa tillgångar	335,4	132,3	125,1	52,2	25,8
Exploateringsresultat (eget kapital)	273,3	115,2	80,1	52,2	25,8
Inkomster att periodisera	62,0	17,0	45,0	0,0	0,0
Summa eget kapital/skulder	335,4	132,3	125,1	52,2	25,8

Med exploateringsverksamhet avses åtgärder som syftar till att anskaffa, bearbeta och iordningsställa råmark för bostads- och industriändamål. I de fall avsikten är att sälja en färdigställd exploateringsfastighet skall denna klassificeras och värderas om omsättningstillgång. Gator, parkmark, belysning med mera som kommer att finnas kvar i kommunens ägo och betjänar exploateringsområdena redovisas som anläggningstillgångar och ingår i kommunens investeringsredovisning. Under senare år har exploateringsverksamheten varit omfattande i kommunen, vilket är ett uttryck för marknadens efterfrågan.

2019 års exploateringsutgifter uppgår till 185 mnkr. 149 mnkr avser egna anläggningstillgångar och ingår i kommunens investeringsredovisning. 36 mnkr av utgifterna avser åtgärder på tomter till försäljning och redovisas som omsättningstillgång i balansräkningen. Inkomster från tomtförsäljning för år 2019 budgeterade till 133 mnkr. Exploateringsersättningar budgeteras till 17 mnkr.

Större exploateringsutgifter under perioden 2019 - 2022 avser Gävle Strand etapp 2 som beräknas slutföras inom planeringsperioden. Etappen omfattar ca 240 lägenheter samt tomt för förskola och äldreboende. Etappens totala utgifter beräknas till 165 mnkr, varav 29 mnkr inom planeringsperioden. De totala försäljningsinkomsterna uppgår till 177 mnkr, varav 29 mnkr inom planeringsperioden. Värdet på den allmänna platsmarken (anläggningstillgångar) hos kommunen uppgår till 134 mnkr.

Gävle Strand etapp 3 är i ett inledande stadiet och omfattar ca 600 nya bostäder. Etappens totala utgifter beräknas komma att uppgå till 329 mnkr, varav 219 mnkr hamnar inom planeringsperioden. De totala försäljningsinkomsterna är beräknade till 185 mnkr, varav 63 mnkr inom planeringsperioden. Värdet på allmänna platsmarken beräknas till 274 mnkr. Ett fullt utbyggt Gävle Strand kommer att omfatta cirka 1 600 lägenheter.

Hemlingby bostäder etapp 1 med beräknat ca 550 bostäder med en första etapp på ca 360 lägenheter, samt skola, gruppboende och vård och omsorgsboende. Exploateringen har en totalt budgeterad utgift om 78 mnkr varav 35 mnkr under planperioden. Försäljningsinkomsterna beräknas till totalt 126 mnkr. Värdet på allmänna platsmarken beräknas till 75 mnkr.

Gavlehov, uppdelad i tre områden vilket kan komma att omfatta cirka 1 000 - 1 300 nya bostäder samt byggrätter för kommersiell verksamhet. Den första etappen omfattar 300 lägenheter samt byggnation av ny skola (Prolympia) vid GTK-hallen. Områdena innefattar både markanvisningar och exploateringsavtal. Den totala exploateringsutgiften beräknas till 90 mnkr, försäljningsinkomsterna till 87 mnkr och exploateringsersättningar till 19 mnkr. Värdet på allmän platsmark beräknas till 86 mnkr.

Godisfabriken (Läkeroltomten) där exploateringsavtal träffas med AB Gavlegårdarna för byggande av hyres- och bostadsrättslägenheter. Detaljplanearbete pågår för 750 bostäder, en förskola samt parkeringshus. Utgiften för den allmänna platsmarken uppgår till 55 mnkr och den beräknade exploateringsersättningen till 45 mnkr.

Andra bostadsexploateringar innefattar bland annat kvarteret Runstenen med 100 bostäder som färdigställs 2018, varav ca hälften är hyresrätter. Parkvägen, där Gavlegårdarna ska bygga 111 bostäder samt ett gruppboende. Klockgjutarparken med 38 bostadsrättslägenheter. Kungsbäck där en detaljplan tagits fram för att möjliggöra ca 400 student- och hyresbostäder. Skeppsbyggaren med ca 200 bostäder där kommunen endast har mindre utgifter för allmän platsmark, Lindbacka Västra med en detaljplan som möjliggör 60 bostäder i småhus, radhus, flerfamiljehus, samt gruppboende. Engesvik med 11 småhustomter.

För näringslivets behov sker exploatering främst i Ersbo. För Ersbo Syd budgeteras totalt en utgift med 66 mnkr, varav 31 mnkr ligger inom planeringsperioden. Försäljningsinkomsterna är beräknade till 96 mnkr. I kv. Tullnären i Inre hamnen iordningsställs en handelstomt till försäljning via markanvisning.

Den totala bruttoutgiften för exploateringsprojekt under åren 2019 - 2022 beräknas till 428 mnkr. Genom dessa exploateringar har eller kommer kommunen att tillföras anläggningstillgångar till ett värde av 373 mnkr. Mellanskillnaden mellan bruttoutgiften och värdet på anläggningstillgångarna utgör omsättningstillgångar i form av exploateringsfastigheter och avser de kostnader som lagts ned på tomter som skall säljas. Dessa omsättningstillgångar uppgår därmed till totalt 55 mnkr.

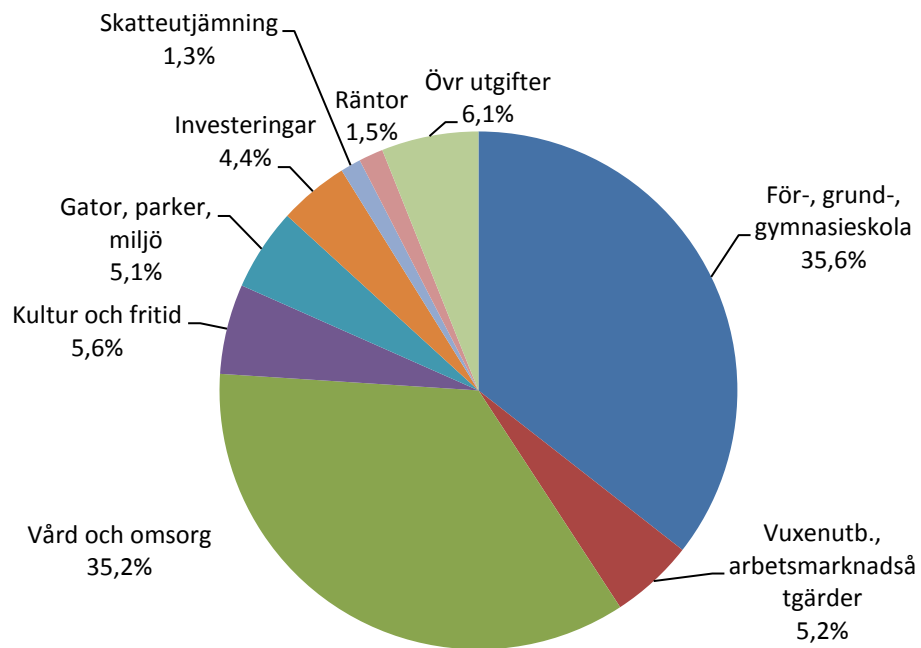
Vid försäljningstillfället redovisas ett exploateringsresultat i kommunens resultaträkning som mellanskillnad mellan försäljningspriset och det bokförda värdet på omsättningstillgångarna. Den sammanlagda försäljningsinkomsten i exploateringsbudgeten under åren 2019 - 2022 beräknas till 325 mnkr och det bokförda värdet på dessa tomter till 52 mnkr, varvid ett positivt exploateringsresultat redovisas med 273 mnkr. Detta resultat används för att finansiera de anläggningstillgångar som exploateringen medför.

Finansiering av verksamheterna

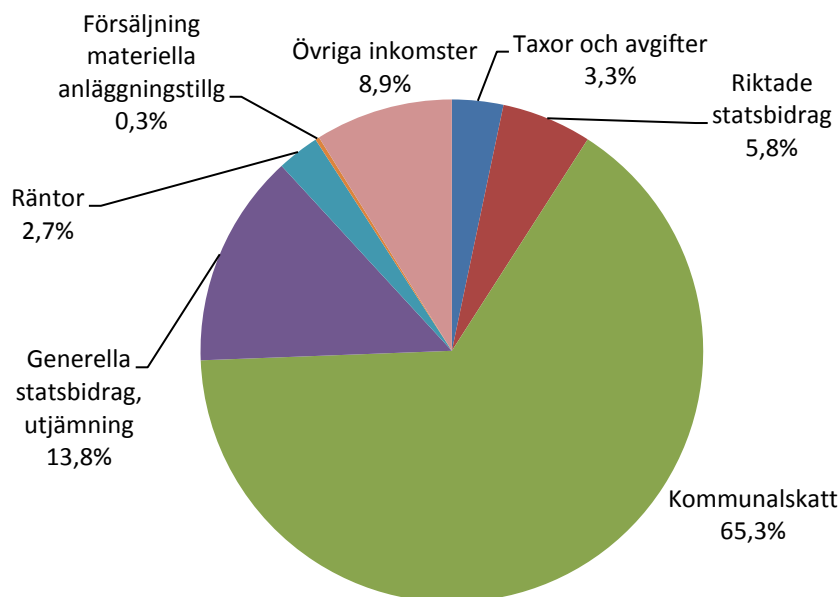
Belopp i Mnkr	Prognos 2018	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022
Vad går pengarna till?					
För-, grund-, gymnasieskola	2 675	2 745	2 812	2 885	2 982
Vuxenutbildning, arbetsmarknadsåtgärder:	396	403	410	417	425
Vård och omsorg	2 645	2 720	2 772	2 842	2 929
Kultur, bibliotek och fritidsverksamhet	430	434	433	444	458
Gator, parker, fysisk planering och miljö	387	396	407	4200	432
Pensionskostnader	333	357	365	381	397
Övrigt	219	224	215	251	279
Avgår interna räntor	-33	-39	-43	-48	-52
Summa verksamhetens kostnader	7 051	7 241	7 370	7 591	7 850
Avgår internt tillförda medel	-61	-121	-159	-172	-187
Kommunalt kostnadsutjämningsystem	104	98	102	106	110
Finansiella kostnader	95	119	151	184	226
Investeringar i materiella anläggningstillgångar	418	340	307	300	177
Investering i finansiella anläggningstillgångar	6	6			
Förändring i rörelsekapital	11	43			
Likviditetsöverskott till egen kassa			181	125	211
Summa utbetalningar	7 624	7 726	7 952	8 134	8 387
Var kommer pengarna från?					
Taxor och avgifter	256	253	260	267	275
Riktade statsbidrag i verksamheten	438	444	452	460	466
Övrigt i verksamheten	660	641	608	604	588
Summa verksamhetens intäkter	1 355	1 339	1 320	1 331	1 329
Kommunalskatt	4 875	5 009	5 141	5 331	5 548
Kommunalt inkomstutjämningsystem	762	817	861	893	929
LSS-utjämning	9	3	3	3	3
Regleringsbidrag mm från staten	16	45	72	67	36
Övriga generella statsbidrag	74	51	23		
Fastighetsavgift	186	191	191	191	191
Finansiella intäkter	192	210	245	276	317
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	45	20	20	20	20
Förändring av finansiella anläggningstillgångar			18		
Förändring i rörelsekapital			58	22	14
Från egen kassalikviditet	110	42			
Summa inbetalningar	7 624	7 726	7 952	8 134	8 387

Kommunens utgifter återfinns främst inom de prioriterade verksamheterna skola, vård och omsorg mm. Kostnadsökningen under planeringsperioden uppgår för dessa verksamheter till 556 mnkr eller cirka 10 procent. De samlade bruttoutgifterna i kommunen år 2019 uppgår till 7,7 miljarder kronor eller ca 75 700 kronor per invånare. Kommunen satsar sina resurser främst inom de prioriterade områdena. Av de sammanlagda anslagen (kommunbidragen) i driftbudgeten på 5,8 miljarder kronor riktas 79 procent till dessa verksamheter. Den enskilt viktigaste inkomstposten utgörs av den kommunala inkomstskatten som uppgår till 65 procent av kommunens totala inkomster. Detta motsvarar ca 49 100 kronor per invånare. Inkomster från taxor och avgifter kommer främst från förskolan och omvårdnadsverksamhet.

Utgifternas fördelning i budget 2019

Inkomsternas fördelning i budget 2019

Ekonomiska sam- manställningar, stadshuskoncernen

Bolagsöversikt stadshuskoncernen

Resultat efter finansiella poster

Belopp i Mnkr	Bokslut 2017	Prognos 2018	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022
Gävle Stadshus AB*	-21,5	-20,1	-20,9	-19,7	-24,5	-26,4
Gävle Energi AB	180,5	161,9	156,9	157,2	150,5	161,7
AB Gavlegårdarna	99,3	279,7	92,0	272,7	97,7	100,4
<i>varav ursprunglig verksamhet</i>	88,5	259,4	70,7	251,8	80,2	84,8
<i>varav kommunens lokaler</i>	10,8	20,3	21,3	20,9	17,5	15,6
Gavlia-koncernen	13,2	8,5	7,3	7,1	7,2	7,1
<i>varav kommersiell verksamhet</i>	1,8	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
<i>varav kommunens lokaler</i>	-0,3	4,0	4,0	4,0	4,0	4,0
<i>varav Gävle Drift & Service AB</i>	10,5	3,3	2,1	2,0	2,0	2,0
<i>varav Parkeringservice AB</i>	2,3	1,1	1,1	1,0	1,1	1,0
<i>varav Gävle Flygplats AB</i>	-1,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Gävle Hamn AB	19,5	6,8	3,7	10,6	18,5	21,4
Summa koncernen	291,0	436,8	239,0	427,9	249,4	264,2

*Exkl utdelning från dotterbolag

Investeringar

Belopp i Mnkr	Bokslut 2017	Prognos 2018	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022
Gävle Stadshus AB	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Gävle Energi AB	318,9	279,3	281,8	173,7	133,3	116,3
AB Gavlegårdarna *	474,4	531,0	486,0	702,5	680,0	427,0
<i>varav ursprunglig verksamhet</i>	205,6	210,8	178,0	160,0	144,0	150,0
<i>varav nyinvesteringar *</i>	248,6	302,6	303,0	540,5	454,0	195,0
<i>varav kommunens lokaler</i>	20,3	17,6	5,0	2,0	82,0	82,0
Gavlia-koncernen	472,6	606,6	512,1	525,8	750,9	689,2
<i>varav kommersiell verksamhet</i>	57,4	72,6	4,0	30,0	0,0	0,0
<i>varav kommunens lokaler</i>	365,3	503,1	501,7	489,4	744,4	684,4
<i>varav Gävle Drift & Service AB</i>	5,8	5,3	6,0	6,0	6,0	4,0
<i>varav Parkeringservice AB</i>	44,1	25,6	0,4	0,4	0,5	0,4
<i>varav Gävle Flygplats AB</i>	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Gävle Hamn AB	19,3	153,4	269,0	11,7	21,6	10,7
Summa koncernen	-1 090,2	-1 589,6	-1 633,8	-1 413,7	-1 585,8	-1 243,1

*Inklusive investeringsbidrag

Försäljning av anläggningstillgångar

Belopp i Mnkr	Bokslut 2017	Prognos 2018	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022
Gävle Stadshus AB	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Gävle Energi AB	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
AB Gavlegårdarna	0,0	438,8	0,0	351,0	0,0	0,0
Gavlia-koncernen	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Gävle Hamn AB	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa koncernen	0,0	438,8	0,0	351,0	0,0	0,0

Utdelningar/koncernbidrag, betalningar

Belopp i Mnkr	Bokslut 2017	Prognos 2018	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022
Gävle Stadshus AB	76,5	55,5	55,5	55,5	55,5	55,5
Gävle Energi AB	-86,8	-85,9	-85,9	-85,9	-85,9	-85,9
AB Gavlegårdarna	-10,5	-16,5	-16,5	-16,5	-16,5	-16,5
Gavlia-koncernen	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Gävle Hamn AB	0,0	0,0	-1,0	-1,0	-1,0	-1,0
Summa koncernen	-20,8	-46,9	-47,9	-47,9	-47,9	-47,9

Finansieringsbehov efter utdelningar/koncernbidrag

Belopp i Mnkr	Bokslut 2017	Prognos 2018	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022
Gävle Stadshus AB	18,9	35,4	34,6	-14,2	-19,0	-70,9
Gävle Energi AB	-47,0	-32,3	-58,0	46,5	75,7	96,9
AB Gavlegårdarna	-174,7	119,5	-238,0	-92,8	-403,1	-130,4
Gavlia-koncernen	-323,0	-479,2	-302,6	-158,5	-379,3	-477,1
Gävle Hamn AB	54,1	-88,0	-206,3	63,0	59,9	72,5
Summa koncernen	-471,7	-444,6	-770,3	-156,0	-665,8	-509,0